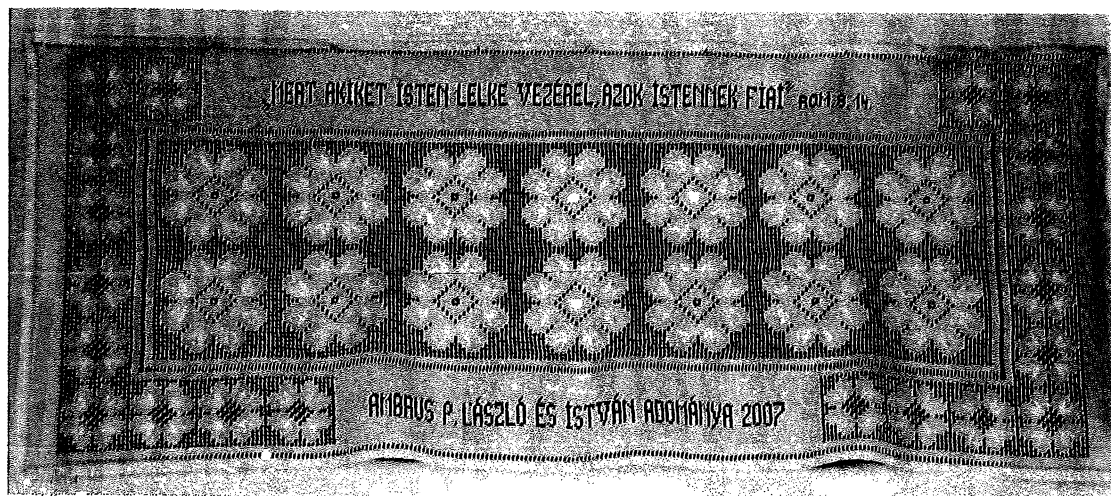

IGEHIRDETŐ

Az Erdélyi Református
Egyházkerület folyóirata

Kalotaszegi vagdalásos falvédő
a zsoboki református templomból

Tizenkilencedik évfolyam
2008. március

3

Tartalom

Prédikációk böjti vasárnapokra

Kovács J. István: Jár nekem a menny. Márk 10,21.....	107
Nagy Károly Kázmér: Annak növekednie kell, nekem pedig alább szállanom... János 3,29–30	109
Pál Attila: Böjt. Máté 4,1–11	111

Prédikáció virágvasárnapra

Ifj. Fekete János: A te királyod jön. János 12,12–19	113

Prédikációk nagypéntekre

Bustya Dezső: Nagypéntek titka. 1Péter 2,21b–25.....	116
Surányiné Réti Katalin: Miért halt meg Jézus? János 3,16.....	118

Prédikációk húsvét nagyhetére

Lőrincz István: Jézus és a zsidók	
Kajafás mint főpap. János 11,50	121
Judás, a farizeusok és az írástudók. János 18,3	122
A megszagattott ruha. Máté 26,65–66.....	123
Pofok a Jézus arcán. Máté 26,67–68	124
Jézus vagy Barabbás. Máté 27,21	125
Király vagy császár. János 19,15	126

Prédikációk húsvét ünnepére

Bácskai Károly: Húsvét ünnepe. 1Korinthus 5,6–8	128
Gyenge János: Békesség néktek! János 20,19–23	132
Péter Miklós József: Nincsen itt. Márk 16,6	135
Visky János: Nekem is megjelent. 1Korinthus 15,3–8	138

Prédikáció húsvét utáni vasárnapra

Sógor Árpád: Siránkozókból biztonyságtevők. Márk 16,9–14	143

Prédikáció sákramentumos istentiszteletre

<i>Úrvacsorai igehirdetés</i>	
Dr. Victor János: „Drága áron.” 1Korinthus 11,25	146

A Genezáret partján

Jerry Bridges: Kegyelem (15.)	
Szentség: Isten kegyelmének ajándéka (II.)	
Növekedés a Krisztushoz való hasonlatosságban.....	148

Alkalmi prédikációk

<i>Nőszövetségi bibliáórára</i>	
Tatárné Bréda Anikó: Párválasztás. Énekek éneke 2,8–14.....	152
<i>Esketési igehirdetés</i>	
Nagy Ferenc: Összetartó erő. 1Korinthus 13,4–8a	154
<i>Temetési igehirdetés</i>	
Székely László: Egyetemes feltámadás. János 5,28–29	155
Versék húsvéti ünnepélyre.....	158
A címlapon: Kalotaszegi vagdalásos falvédő a zsoboki református templomból. Fényképezte Ruzsa Erzsébet.	
A hátlapon: Bódás János: <i>A kereszt.</i>	

jövőt tudok biztosítani gyermekeimnek. Ez mind hamis gondolat, testvérek. Ez mind a pénz szerelme. Óh, de sokszor a pénz diktálja az egész életet. Észre sem vesszük, hogy törekvésünk mellett imádatunk tárgyává tettük már a pénzt, és közben rabjai lettünk. Szükséges átgondolnunk és átértékelnünk a pénzhez való viszonyunkat, ha nem akarunk búsan távozni Jézustól.

2. Az ifjú szomorúan távozik Jézustól, mert felülbírálja Jézus szavait. Kérdez, és helyes az, hogy Jézustól kérdez, de nem döntötte el szívében, hogy bármi lenne is a Krisztus válasza, annak engedelmeskedni fog. Csak akkor kész Jézusnak engedelmeskedni, ha az Úr válasza tetszik neki. Hiszen sok ember azt gondolja, lennie kell más útnak, más lehetőségnek is, az örök élet elnyerése bizonyára nem csak egyféleképp lehetséges. Meghallgatjuk, amit Isten mond mai követői által, aztán majd mi magunk eldöntjük, hogy nekünk ez tetszik-e, megfelelő-e, avagy túl kemény beszéd. Lehet, hogy ez is közhelynek számít, de nem nekünk kell Istent és az Ő igéjét megítélnünk, hanem Isten az Ő igéje által ítél meg minket. Aki ma is úgy hallgatja Jézus szavait, Isten minden alkalommal elhangzó üzenetét, hogy ő maga szeretné eldönteni, hogy alkalmas-e az számára, az ma is búsan távozik Jézustól. Jézus mondotta: *Ha valaki kész cselekedni az ő akaratát, felismeri arról a tanításról, hogy vajon Istentől való-e, vagy én magamtól szólok.* (Jn 7,17)

3. Azt olvassuk, hogy ezt az embert maga Jézus is megkedvelte. Törvény iránti tisztelete, buzgósága, alázata bizonyára az emberek előtt is kedvessé tette ezt az ifjút. Gazdag volt, és mégis istenfélő, saját vallomása szerint, amit hangosan ki is mond nemcsak Jézus, hanem a sokaság füle hallatára is. Nem cáfolja ezt senki az ott lévők közül, feltételezhetjük ezek alapján, hogy az emberek is igaznak tartották, kedvelték, hiszen törvénytisztelete az emberekhez való viszonyában is becsületessé, jóraalóvá tette. Ha Jézus valakit az ott lévők közül megkérdezett volna, hogy mit gondol, ennek a gazdag, de istenfélő és törvénytisztelő embernek jár-e a menny, igen valószínű, hogy azt a választ hallhatta volna, hogy természetesen igen. Hát nem azok mennek a mennybe, vallja ma is sok ember, akik nem lopnak, nem ölnek, nem paráználkodnak, nem káromkodnak, megtartják a vasárnapokat és az ünnepeket? Nem ezt várja tőlünk Isten, hogy jók legyünk? Az ilyen személyekre néznek fel a világban az emberek. Az ilyen emberek példaképei a gyülekezetnek. Sok gonosz és istentelen ember van a világon, de van jó pár olyan ember is, akiről ki mernénk mondani, hogy nekik biztos ott a helyük az Isten országában, nekik jár a menny. Mondhatnánk, ha minket kérdeznének. De testvérek, az örök élete senkinek nem azon fog múlni, hogy mit gondolnak róla az emberek. Sem minket, sem más embert nem kérdez majd Isten, amikor valakinek az örök életre való bemeneteléről kell döntenie. Nem attól függ az üdvösségem, hogy megfelelek-e az emberi elvárásoknak, hogy jónak tartanak-e embertársaim. Az utolsó napon nem a közvélemény számít. Ez is egy nehézség, egy kísértés lehet számunkra Isten igéjének befogadásakor, hogy emberi vélemény szerint mi elég jók vagyunk, jár nekünk a menny.

4. Kicsit átfogalmazva így is mondhatnánk ennek az embernek a kérdését: Jézus, én minden törvényt megtartottam, ez azt jelenti, hogy nincs bűnöm, ugye, jár nekem a menny? Hiszen erre méltó vagyok. Mennyire más a tékozló fiú vallomása: nem vagyok méltó. Dávid is így imádkozik: egyedül Teellened vétkeztem. Pál pedig felkiált: óh, én nyomorult ember! És ha elég bátrak vagyunk az őszinteséghez, akkor elismerhetjük, hogy Dávid vagy Pál apostol vallomása szépen hangzik, de az önmagunkról való értékelésünk sokkal közelebb van a gazdag ifjú véleményéhez: mindig is igyekeztem megtartani a törvényt, ugye, jár nekem a menny.

Hogy a tolvaj, a gonosztevő meg kell hogy változzon, meg kell hogy térjen, el kell hogy fogadja a kegyelmet, az érthető. De mi, akik a templomba is eljövünk, és már ez-

zel is messze az átlag fölött vagyunk, igyekszünk megtartani minden előírást, törvényt, bűnt szándékosan nem követünk el, és még az embereknek is jó véleménye van rólunk, mi jogosan mondhatjuk, hogy rendes, becsületes keresztyének vagyunk, jár nekünk a menny. Kedves testvérek, a Bibliában én még nem olvastam azt, hogy a rendes embereké a mennyek országa.

Egy szépen induló történet, egy szép találkozás úgy ér véget, hogy a törvénytisztelő gazdag ember elment Jézustól, mert nem tudott megválni attól, ami számára legfontosabb volt, a vagyonától. Mert ő akarta eldönteni, hogy engedelmeskedik-e Jézus szavainak. Mert az emberek is jónak tartották, ő sem tudott rosszat mondani önmagáról, és azt gondolta, hogy ez elég. De lám, nem volt elég!

Cselekedje a Mindenható Isten, hogy ma senki ne távozzon innen búsan, de még közömbösen sem. Segítsen Isten minket, hogy nyitott szívvel és engedelmességre kész akarattal tudjuk hallgatni mindig az Ő üzenetét. Tőle fogadjuk el az üdvösségre vezető utat, Őt kérdezzük, ha önmagunkat helyesen akarjuk megismerni. És az Ő szavára legyünk készek lemondani bármiről, amit Isten az üdvösség útján akadályként jelöl meg számunkra. Az ÚR eljuttat minket a páli felkiáltásig, *óh, én nyomorult ember, kicsoda szabadít meg engem*, akkor segítsen a mi Istenünk annak felismerésére és elfogadására, ami az idézet folytatásában van: *Hálát adok az Istennek, a mi Urunk Jézus Krisztus által*. Mert Jézus Krisztus az egyetlen, aki méltó a mennyek országára, és mi csupán Őette, Őáltala és Ővele együtt örökölhetjük Isten Országát. Ámen.

Nagy Károly Kázmér

Nagyajta

Annak növekednie kell, nekem pedig alább szállanom...

Alapige: János 3,29–30

Bibliaalvasás: János 2,1–11

Kedves testvéreim!

Sajnos, mai világunkon egyáltalán nem látszik, hogy böjti időket élünk. Karácsony előtt soha nem látott bőségu kínálat van mindenből, sokan talán csak ennek köszönhetően nem feledkeznek meg teljesen az ünnepről. Hogy a karácsony a szeretet ünnepe, talán még ezt is hallják, de a húsvét lényegéről, arról, hogy mire képes és meddig terjed Istennek a szeretete, arról már nagyon sokan nem is akarnak tudni. Arról végképpen nem, hogy a bőség után böjttel lenne jó megtisztulni, s úgy várni és befogadni Jézus értünk történt halálának és feltámadásának hírét.

Bízunk azért abban, hogy sok, és talán egyre több ember számára a húsvétra készülődés mégsem pusztán a megfelelő méretű csokinyuszi, és a bárány vagy a sonka kiválasztását jelenti.

A húsvét másféle, életre szóló választást jelent az életünkben, az életünkre nézve.

A böjt talán megjelenik végre a magát keresztyénnek már nem is nevező világunkban: már véget ért a farsangi időszak, a bálokon és a télűző busójáráson is túl vagyunk. Itt az ideje a valóságos böjtnak, magunk megtartóztatásának és megtisztulásának, hogy részesei lehessünk majd a böjtot követő örömmek is.

A böjt évezredek vallási jelensége. Az Istennel való találkozás öröme, a szárnyalás, a kibontakozás felé igyekezve nemcsak a lelket s a szellemiséget készíti fel, hanem a testet is. A böjt mindig a szellemi-lelki felkészülés kiegészítése volt. A próféták is előbb böjtölni kezdtek, a böjt magával hozta az elmélkedést, a nyitottságot és a lelki felemelkedést, és csak ezután járultak Isten színe elé, hogy fogadták be Istennek szavát, aminek

alapján prófétálhattak. Emlékezzünk Keresztelő Jánosra, aki nemcsak egy pár napot böjtölt, hanem végigböjtölte egész életét és csak akkor lépett színre, csak akkor szólalt meg, amikor annak ideje volt, amikor rámutathatott Jézusra, hogy ő az, akit vártunk.

A mi számunkra elképzelhetetlen a János korabeli böjti kultusz. Minden vallási irányzat egy kicsit másképpen böjtölt, de abban megegyeztet mindegyik, hogy minél hosszabb és komolyabb a böjt, annál eredményesebb lehet. A böjt a mindennapi élet fölé emeli az embert, hogy fel tudja fogni, mi történik a templomban, megértse, miről szólnak a tanítások, és képes legyen befogadni a kijelentést, és a kijelentéshez tartozó személyeket, eseményeket.

Jézus ebben az előírásosan szigorú, sokszor fogcsikorgató böjtben nem vett részt, hanem a tanítványaival együtt elhagyta a böjtöt. Ez nagyon nagy feltűnést keltett. Évszázados szokásokat lépett át, és mindjárt követői is akadtak. A zsidók egy tökéletes Messiást vártak, aki szent és mindenben hiba nélküli, különösen vallási tekintetben, hiszen önmagukat a tökéletes vallás, a tökéletes faj képviselőinek és megtestesítőinek tartották. Lehet-e Messiásuk az, aki „kissé gyanús származása” mellett azzal kezdi meg a tevékenységét, hogy az Isten elé járulásra a legeredményesebben felkészítő szokást, a böjtöt megszegi? A hithű, buzgó emberek előtt, de még Keresztelő János tanítványainak is Jézus cselekedete, élete értelmezhetlenné vált. Később maga Keresztelő János is kételkedni kezd, és tanítványokat küld Jézushoz, hogy megkérdeje, csakugyan Jézus-e a Messiás....?

Jézus a böjtre, ami a testet érintő megvonásokból állt, nem testi szinten válaszolt.

Nem azért nem böjtölt, mert nem lett volna képes rá, hiszen a böjtre örömmel, sőt a történetben a lehető legnagyobb boldogság megmutatásával válaszol. A násznép nem böjtölhet, amíg vele van a vőlegény! A három evangélium szinte szó szerint őrizte meg ezt a jelenetet, ahogy Jézus a böjtben örömet hirdet tanítványainak. A legnehezebb időszakban, amikor az emberek elfordulnak egymástól, hogy befelé tekintsenek, Jézus mindent megfordít: felszabadítja a gondolatot, a testet, hogy örömmel, ujjongva készüljünk a feltámadás erejének befogadására.

János szerint Jézus nincs egyedül, ott van vele a barátja. Úgy tűnik, Keresztelő Jánosra gondolt János apostol. Jézus fellépéséig minden tudás, tapasztalat és világosság Keresztelő Jánosban testesült meg, minden tétével Jézust segítette, erősítette, mint minden igaz barát. Csakhogy János már tudja, hogy a kapcsolatuk nem két egyenrangú félé, hanem felismerte és ki is mondta: Íme, az Isten Báránya! Ebben a történetben pedig fejet hajtva a felismert isteni igazság előtt vallást tesz: „Annak növekednie kell, nekem pedig alább szállanom.” Azaz Jézusban az ég és a föld minden teljessége megjelent, és ezért ehhez képest a mi földi erőnk egyre kisebb lesz. S ez azt jelenti, hogy a böjtben meg kell találnunk az Istenhez kapcsolódásunk örömét, hogy minden kétség, emberi erőlködés egyre fogyatkozzon bennünk, az öröm pedig, hogy meglátogatott bennünket Jézusban az Atyaisten szeretete, egyre növekedjen. Ámen.

Böjt

Alapige: Máté 4,1–11
Bibliailvasás: Máté 6,16–20

Mindkét felolvasott történet középpontjában a böjt van. A Máté hatodik részéből azt hallottuk, hogy Jézus egy-két pontban megfogalmazza azt, hogy hogyan is kéne „kinézzen” a böjt. Ha viszont nem így teszünk, elveszítjük a jutalmat. Rámutat arra is, hogy ki kell lássa az én böjtömet.

Alapigénkben, a negyedik részben Jézus megkísértése áll előttünk. Itt szintén megtalálható a böjt, mint egy bevezetése a történetnek.

De mi is az a böjt? Bizony nem kis gondba ütközünk, ha ezt meg kell fogalmazzuk. Talán nagyvonalakban körül tudjuk írni, valahogy, még ha nehezen is – megfogalmazzuk, DE mennyire gyakoroljuk?

Sajnos, nem csak a megfogalmazása, de a gyakorlata is – csúnyán mondva – megy ki a divatból.

De mondjuk ki! Mi az a böjt? Önmegtagadás, önmegtartózkodás – teljes vagy részleges tartózkodás ételtől, italtól, érzéki élvezetektől –, megalázkodás. Megalázkodás, de ki előtt? Csakis Mennyei Atyánk előtt! Hiszen ezt hangsúlyozza Jézus a felolvasott részben.

Csaknem minden vallásban megtalálható bizonyos formában. Jelen van mint áldozat, mint vezeklés, mint megtisztulás vagy felkészülés valamilyen jeles napra.

Ha ezeket tudjuk, fogalmazzuk meg röviden, érthetően, hogy mi is az a böjt?! A böjt egy „fegyver” a gonosz ellen, amikor az reánk támad.

Alapigénk így kezdődik: „Akkor vitették a Lélektől a pusztába, hogy megkísértésék az ördögtől.”

Vitették a Lélektől... A Lélek, vagyis az isteni belső hang az, AKI figyelmeztet földi útjaink nehéz szakaszaira. Figyelmeztet, hogy: Vigyázz! Közeledik a Sátán, közeledik a bűn, és reád van vágyódása!

Mi halljuk-e, amikor a Lélek figyelmeztet? Halljuk-e, amikor megszólít, amikor vinni akar, vinni a böjt felé? – mint Jézust.

A mi világunkban tán nem jár a gonosz? Vagy már megszoktuk, hogy itt van? Természetesnek vesszük az ördög jelenlétét? Tudatosítanunk kell önmagunkban, hogy az ördög igenis itt van! Jelen van, dolgozik, uralkodik – bennünk.

Elrabolja szíveinket. Szívtelessé tesz! Irigyekké, könnyörtelenekké, szeretet nélkülivé válunk. Képtelenek vagyunk irgalmasságot cselekedni. Nem látjuk a nyomorultat, nem vesszük észre a rászorulókat. Miért? Mert itt az ördög! Mi csak harácsolunk, mind több és több földi kincset akarunk felhalmozni. De mi a helyzet a mennyei kincsek gyűjtésével? Nem más ez, mint Isten száműzése az életünkből. Mi csak kifelé mutogatjuk kegyességünket, de belül az ördög tanyázik.

Ezért kell a böjt, hogy ellenállhassak a kísértésnek, a kísértőnek. Hogy a szívemből kivethessem őt, és befogadhassam Jézust.

Az ördög jön és kísért. Itt van és nógat.

A harmadik versben ezt olvassuk: „...és hozzámenvén a kísértő...” A kísértő nem csak Jézusra szakosodott. Bennünket is utolér, bennünket is megszólít, csábít, szemkápráztató dolgokat ígér.

S mi hiszünk neki, mert ő sose kér lehetetlent. Jézus Urunktól is olyan dolgokat kért, amit könnyedén meg tudott volna tenni, ha nem a Sátán kérte volna. Hisz ismerjük a sok-sok jézusi csodát. De Jézus felkészült. Mi fel vagyunk-e készülve? Tudunk-e megfelelően válaszolni a kísértőnek?

Vigyáznunk kell! Mert amivel én védekezek, az ördög a „második fordulóban” azal támad. „Meg van írva...”

Résen kell lennünk! Nem csak három dologgal huzakodik elő. Ha már megkísértett háromszor, nem lehetek nyugodt, hogy vége a veszélynek! Ő újra s újra megpróbálja ellenálló képességemet. Van-e mit válaszolnom?

Böjtölök, de hogyan? Betartom, amit be kell tartanom. Mit? A törvényt?

A törvény eredetileg egy böjti napot ír elő (Sámuel, Az apostolok cselekedetei), majd a fogság után négy napot iktattak törvénybe (pl. Zakariás). Nem szabad viszont túlzásokba esnem. A próféták is óvnak ettől (Ézsaiás, Jeremiás).

Az Újszövetségben a farizeusok böjtölnek gyakran (hetente kétszer). Jézus nem helyesli ezt. Jézust viszont támadják, mivel az Ő tanítványai nem böjtölnek. Jézus erre azt mondja, hogy a násznép sem böjtöl, míg velük a vőlegény.

Hogy böjtöljek tehát? Úgy, hogy nemet tudjak mondani az ördögnek, és igent Mennyei Atyámnak! Nem is annyira az evés-ivástól kell tartózkodnom, mint inkább a bűntől!

Ez a történet megerősít abban, hogy valóban a böjttel egy erős fegyver birtokában vagyunk. De csak akkor, ha a böjtöm igazi böjt. Hogy mindig meg legyen a válaszom, s ki tudjam mondani: Távozz tőlem, Sátán! Ámen.

Phil Bosmans

„De a fátyol nehéz ruha ...”

A szeretet és a hűség jelei...
A szeretet és a hűség
viharba kerülhet.
jöhetnek napok,
amikor már nem mehet tovább
semmi.
Az ostobaság és a tehetetlenség
elszakított valamit.
A repedésen keresztül pedig
sötétség tört be
szívedbe és házádba.
Már csak egy út van,
egy ajtó a fényre:
a megbocsátás.

Ne legyen háború
családunkban!

Prédikáció virágvasárnapra

Ifj. Fekete János
Magyardéce

A te királyod jön

Alapige: János 12,12–19
Bibliolvasás: Zsoltárok 118

Minden történelmi eseményre való emlékezésünk veszteséget vetít elénk. A nép akaratának elfojtása, meghamisítása, a szabadságért kiállók elhallgattatása, mind-mind eszünkbe juttatják azokat a napokat, melyekben ott volt a gyilkos szándék és a halál, a félelem és a megfélemlítés. Nagy biztatásra van szüksége a népnek, mert talpra kell állnia, ismét kézbe kell vennie feladatait, hiszen tudja, hogy minden csatazaj ellenére is küldetése van. Úgy néz ki, hogy Jeruzsálem ismét egy nagy politikai szintérré változik, hiszen már készül a történelem legnagyobb igazságtalansága, melyben elhangzik – és azóta számtalanszor – a „Vidd el, vidd el, feszítsd meg őt” tömegkiáltás.

Érdekes, hogy ez a sokaság most ünnepre jött a maga bajával, kétségeivel, és boldogan kiálltja pálmaágakkal a kezében: „Hozsánna: Áldott, aki jó az Úrnak nevében, az Izráelnek ama királya.” (13.) És ez az a másnap, amiről beszél a 12. vers. Mert ez jelzi, hogy más, amit Isten akar, és más, amit az ember akar. Ezt az ünnepet Isten akarta, mert látja, hogy a népnek szüksége van Királyra, de nem olyanra, aki önmagát dicsőíti, aki diadaltól csillogó bölcs tekintetével el akarja kábítani a várakozókat, aki valamilyen politikai programot meghirdetők, jólétet ígérő, féligazságokon felépülő diplomáciát képvisel. És most megkérdezhetjük: milyen Királyt akarunk? Olyat, aki földi jólétet ígér? Vagy olyat, Aki az Út, az Igazság és az Élet?! Mert az egyik csak ígér, aztán magunkra hagy, de Isten Jézus Krisztusban velünk jön és velünk marad.

A virágvasárnapi ünnepen Istentől jön a válasz, ami meg akarja találni még azokat is, akik mint alkalmi ünneplők vesznek részt a segíts meg-et kiáltók tömegében. A válasz így hangzik: Jézus nem a királyok jól megszervezett bevonulásával érkezik, hanem alázatosan, számárháton ülve, békességben és szívének csendességében jön, hogy mindezt átadja és ebbe bevonja azokat, akik körül nagy zaj van, hogy ne halálfélelmük, hanem életkedvük legyen, hogy már e mostani életükben érezhessék szívükben az örök élet kezdetét. (HK 58.)

Sokszor szoktuk így kezdeni a virágvasárnapi prédikációt: Jézus ma be akar vonulni a te életedbe. Ez így van, de Jézusnak ez a bevonulása már megtörtént benned, csak ebben a felismerésben érzékelhetjük az ige tiszta üzenetét, amely által keresi Mennyei Atyánk a mi szívünket ezen az ünnepen. És megkérdezhetjük magunktól: bennem van-e, bennünk van-e Jézus? Hogy állok én ma, ezen a „más” napon a hozsannázó sokaságban, én, aki a tegnapi még csak történelmi eseményeket idéztem, hogy azután mindenkor bizonyosságot tudjak tenni a történelemben is a népet gondviselő Úrról. Vagy talán ott maradtam a tegnapi, a lemondásban, az élet elvesztésében vagy útvesztésében. Egyáltalán ott vagyok-e az ünneplő sokaságban? Melyik csoport mellé állok? Időszerű a kérdés: kit választok? Tudok-e az eleinte kételkedő Tamás bizonyágtételével felkiáltani: „Én Uram és én Istenem”, azzal a Tamással, aki megtapasztalta az élő Urat, a feltámadt Krisztust, Jézus-királyt. Vagy az értetlenkedő tanítványok közé állok, netalán az irigykedő, rosszindulatú farizeusok közé?

Döntés elé állít az ige: a halált választod, vagy az Életet? Mi az életről gondolkozunk a halál felé vándorolva, Jézus pedig jön a halál felől az Életbe, hogy megragadjon, és magával vigyen az Életbe, hogy ezen a közbeeső állomáson, ezen az ünnepen evangéliumi hittel előrenézhesünk és ránézhesünk Arra, aki gondviselésével és jelenvalóságával mindnyájunk életét „mintegy kézen tartja, és úgy igazgatja” (HK 27.), hogy az „egyetlen vigasztalásban” (HK 1.) Jézus Krisztusban hívő emberekként Isten szemével láthassunk. Mert ami itt és most történik, az már Istennél megvalósult, hogy boldogan mondhatjuk, hogy ez a virágvasárnap, a tegnap utáni „más nap” is érettünk történik, érettünk van és érettünk lesz, hogy ne halált lássunk, hanem azt, aki legyőzte a legnagyobb ellenséget. Jézus valójában úgy vonul e virágvasárnapon, mint a halál fölött győzedelmeskedő Úr és Király. Él-e bennünk ez a hit, ami erőt ad az életnek még a legkeszevisebb nyomorúságok között is, ami erőt ad sokszori reménytelenségünkben, sokszori becsapott állapotunkban. Milyen hittel és reménységgel készülök az elkövetkezendő hetekre, lesz-e ajkamon dávidi imádság: „tiszta szívet teremts bennem, oh Isten, és az erős lelket újítsd meg bennem” (Zsolt 51,12).

Igaz, hogy sok minden megrendítheti hitünket. Nem könnyű eljutni a hozsannázás őszinteségéig, a kiáltás imádsággá való formálásáig, a helyes választásig. De A TE KIRÁLYOD JÖN. Lássuk, hogyan fogadták Őt Jeruzsálemben?

A sokaság, aki Jézust páskaágakkal fogadta, valójában a páskaünnepre összegyűlt zsidó közösség volt. Páskaünnep volt a zsidóknál a kovásztalan kenyér ünnepe, mely az Egyiptomból való szabadulásra emlékeztette az izraelitákat. Ezen az ünnepen minden zsidó kötelező módon részt kellett hogy vegyen. Tehát nem Jézus kedvéért gyűltek össze akkor és ott, hanem egyszerűen azért, hogy a hagyományos ünnepen részt vehessenek. Megjegyzendő az is, hogy a zsidók képzetében úgy jelent meg a Messiás, mint akihez csodás jelek társulnak, aki messiási királyságát és küldetését csodákkal igazolja. A sokaság között volt egy olyan csoport, aki tanúja volt a Lázár feltámasztásának (17.), sőt a szentíró még jobban pontosít (18.). Ezért hangzik el a hozsannázás, ami azt jelenti: „Nosza, segíts meg, válts meg.” Mindezek tükrében látjuk, hogy ez a várakozás hamis és elhibázott üdvözlés volt, mert a számáráton érkező Jézusban nem a szegény és aláztatatos, mindenki számára békességet hirdető Messiást, Úr-királyt láttak, hanem a csodatevő Jézust. Az a zsidó nép, amely akkor a Római Birodalom elnyomatása alatt mint kisebbség a legkegyetlenebb és legborzalmasabb üldözésben élt, társadalmi-politikai szabadítót várt. Nem fogadták el őt, és csalódásukban néhány nap múlva „feszítsd meg”-et kiáltanak. Vajon van-e annyi önismeretünk, van-e bűnbánat bennünk, amikor felismerjük saját arcunkat az ünneplő, hozsannázó tömegben? Ezen az ünnepen Isten megvilágítja, hogy mindnyájan valamiből vagy valamitől megszabadultunk. Mit tettünk ezalatt az idő alatt? Hogy veszünk részt ebben a tömegben? Vajon csak alkalmi ünnepet váró keresztyénekként, aki úgy véled, hogy a templombajárás egy hagyomány?

Szembe kell nézzünk a mi hamis váradalmainkkal. De ezt csak a feltámadott Úr Jézus Krisztus mindent bevilágító fényében tehetjük.

De a sokaság akkor is, és most is szívből ünnepelt, még akkor is, ha a várakozás sokak számára hamis volt és csalódtak is. Arra is gondolnunk kell, hogy ugyanebből a sokaságból lett később, pünkösöd után az első keresztyén gyülekezet, az első egyház, amely annyi megpróbáltatás után még ma is él.

Aztán itt vannak a tanítványok, akik igencsak ismerték Jézust, akik hallottak már tőle a várható szenvedésekről és harmadnapí feltámadásról, és mégsem értették ezt. Miért? Azért, mert nem tudták egy személyben elképzelni a megalázott és keresztre feszített Jézust a Messiás Királlyal. Nem világosodott meg előttük, hogy Ő a megaláztatottságban is dicsőséges. Nem vették észre, hogy a kereszttel száraz a megaláztatottság pokoli

mélységéből a menny dicsőségébe nyúlik. Alázatossága a kereszten érte el a mélypon-
tot, dicsőséges Király mivolta a feltámadásban tetőzött. Csak a húsvét utáni gyülekezet
tudja elfogadni a keresztre feszített Jézust. Bizony sokszor ott van a mi arcunk az értet-
lenkedő tanítványok között. Más elvárásaink vannak az Úrral szemben, és ez vezet
minket a szűklátáshoz, oda, hogy magunkon kívül alig-alig vesszük észre egymást,
vagy a ránk leselkedő veszélyeket. Nem Krisztus szerinti szelidséget és alázatot várunk,
ige szerinti csendességet, hanem dicsőséget kérünk magunknak.

Aztán fogadták Őt a farizeusok is, akik tehetetlenségükben gyilkos tervre készülnek.
Krisztusban népszerűségüket rontó versenytársat látnak, aki ellentmond az általuk hir-
detett tanoknak és hamis igazságoknak. Ők semmit sem értenek, csak éreznek. Azt ér-
zik, hogy inog lábuk alatt a talaj és gyorsan sietnek tenni valamit. Félték tőle és megfe-
szítik. Nem gondoltak arra, hogy ezzel saját végzetüket idézik elő, hiszen amikor már a
feltámadott Krisztus lett a dicsőséges Király, hatalmuk annyira meggyengül, hogy el is
tűnnek az egyháztörténelemből.

Amint láttuk, a tömeg félreismerte Jézust, a tanítványok nem értették meg, a farizeu-
sok ellenségesen viselkedtek iránta, és Ő mégis, ebben a helyzetben is, ilyen körülmé-
nyek közepette is KIRÁLY MARAD. Nem a tömeg kiáltotta ki, hanem Isten, aki már
eltervezte az ember és az emberiség jövőjét. Ő látja, hogy az embernek szüksége van
vezetőre, és küldi az Ő Fiát. A 118. zsoltár erre a véres küldetésre utal, ami a nagypén-
teki keresztfán teljesül be. Jézus jön és indul a maga megáldozására. Ő azt is eltűri,
hogy a világ, a sokaság, a hozsannázó tömeg utána menjen, még akkor is, ha ugyanaz a
tömeg néhány nap múlva a hozsanna helyett megfeszíti. Mert Krisztus nemcsak egyért,
hanem mindenkiért jött, hogy megváltsa ezt a világot, és benne az embert, de a „ne félj”
vigasztalás csak a Sion leányának, a hívő Anyaszentegyháznak szól, aki felismeri és
elismeri Jézus Krisztust.

Nem mindegy, hogyan állunk itt ezen a virágvasárnapon. Mert a Királyt nem min-
denki ismerte fel ott sem. Vajon itt? De Isten Krisztus által velünk van, hogy szívünk
ajtaján bejöjjön hozzánk és velünk vacsorázzon. Kérjük az Élet Urát, hogy hitünkben
szüntelen erősítsen bennünket, hogy bizonyosságtevő életünkkel a Jézus Krisztus bevonu-
lása mindnyájunk szívébe és életébe a feltámadás és az örök élet rendíthetetlen bizo-
nyosságával valósuljon meg. Ámen.

Phil Bosmans

Egy mosoly – és megszépülsz!

Az emberek sokat költenek arra,
hogy szépek és megnyerőek legyenek.
Intézmények dolgoznak minden lehetséges
és lehetetlen eszközzel
az emberek külsején.
Szépitkezés felsőfokon!
Minek a sok pénz és fáradtság,
ha egész környezetet
egy mosollyal elvarázsolhatod?

Mennyire rút vagy sötét arccal!

Prédikációk nagypéntekre

Bustya Dezső
Marosvásárhely
ny. lelkipásztor

Nagypéntek titka

Alapige: 1Péter 2,21b–25
Bibliolvasás: János 19,16–30

Annyi hihetetlen dologról hallunk és olvasunk napjainkban, hogy lassanként mindent kételkedéssel fogadunk. Végül is oda jutunk, hogy csak a szem- és fültanúknak hiszünk. Nos, Testvérek, ez a felolvasott ige egy szem- és fültanúnak a vallomása. Személyes bizonyágtétel a nagypénteki eseményekről. Ez a szemtanú Péter apostol. Péter, a tanítvány, a hitvalló, a fogadkozó, a tagadó, a bűnbánó, a keservesen síró, s a Jézust mindenekfölött szerető Péter mondja el, hogy mit jelentett számára a nagypéntek. De azt is elmondja levele egykori és mai olvasóinak, hogy mi a jelentősége a nagypénteknek *a mindenkori hívő számára*. Ebből a néhány bibliai versből próbáljuk Isten Szentlelke segítségével meglátni: *ki az*, aki a keresztfán szenvedett; *miért kellett ott szenvednie és meghalnia*, végül pedig *mi az eredménye az Ő szenvedésének és halálának*.

I.

Ki az, aki a keresztfán szenvedett nagypénteken?

Tudjuk, hogy általában a nagy bűnösöket: a szökött rabszolgákat, lázadókat és lázítókat, útonállókat és gyilkosokat szokták kereszthalálra ítélni. Olyan embereket, akiktől mások irtóztak és iszonyodtak. Amikor haramia-életük véget ért a kereszten, ez sok ember számára megnyugvást jelentett. Ez sem fog többé ártani, vért ontani, gondolták; mától fogva több nyugalom és biztonság lesz az életünkben. A nagy gonosztevők halálát megnyugvással fogadja a világ. S közben hamis öntudattal tölt el: milyen jó, hogy mi nem vagyunk ilyenek!

De Krisztus keresztre feszítésében *az egyetlen ártatlan ember* szenvedését látjuk, ahogyan a levélíró Péter is látta. Ezt nyomatékosan szeretném hangsúlyozni. Mert mi is beszélünk, olykor a kelleténél többet is, *ártatlan* szenvedésről. Ha egy börtön lakóit végiglátogatnánk, alig találunk olyan elítéltet, aki elismerné, hogy ő méltán szenved. A cellák lakói csupa ártatlan szenvedésről beszélnének nekünk. Ahogyan mi is, többnyire minden szenvedésünket így szoktuk elkönyvelni. Nos, a kereszten szenvedő Jézus Krisztus ítéletet jelent minden bizonyítvány-magyarázatunk fölött. Közöttünk nem lehet szó „ártatlan” szenvedésről. Lehet, hogy olyankor bocsát rám Isten valami szenvedést, amikor nem találok magamban arra közvetlen okot. Ám ha szívembe nézek, azonnal meglátom, hogy más alkalommal véghezvitt bűneimmel igencsak rászolgáltam a szenvedésre. Még többre, még súlyosabbra is, mint amit az ÚR akaratából hordoznom kell!

De Jézus Krisztus „bűnt nem cselekedett”. (22.) Erről a bűnbánó lator is bizonyágot tett. El tudta mondani a kereszten is gyalázkodó társának, hogy mi ugyan méltán szenvedünk, mert a mi cselekedetünknek méltó büntetését vesszük; ez pedig (ti. Jézus) semmi méltatlan dolgot nem cselekedett (Lk 23,41).

Péter apostol azt is elmondja Róla, hogy „szájában álnokság nem találtott, szenvedvén nem fenyegetődzött; hanem hagyta az igazságosan ítélőre”. (23.) Így még soha senki nem látott keresztfán kivégzettet szenvedni. Így csak Isten Fia tudott szen-

vedni! Csodáljuk, hogy éppen egy pogány ember, a kereszt alatt álló római százados vonja le az Ő szenvedéséből és az akkor bekövetkezett csodás jelekből a következtetést: Bizony, Isten Fia volt ez! Így még nem szenvedett s nem halt meg soha senki!

Ez a páratlanul, egyedüli módon szenvedő Valaki: ez a mi Megváltónk! Az Ő nevről neveztetünk. Valóban az ő népe vagyunk? Az egyetlen, ami ezt hitelesítheti az, ha tudunk Hozzá hasonlóan szenvedést elhordozni. A mi pillanatnyi könnyű szenvedéseinket mennyi panasszal telten, milyen sok elégedetlenséggel és zúgolódással hordozzuk! Pedig minden jaj-szavunk, panaszunk, zúgolódásunk nem más, mint megtagadása a keresztfán szenvedő Krisztussal való közösségünknek! Péter apostol határozottan állítja, hogy Krisztus az Ő szenvedésével „nekünk példát hagyott, hogy az Ő nyomdokait kövesük” (21.). – Testvérem, állj meg ma a kereszt alatt és vizsgálj meg a szívedet: hogyan tudod a te pillanatnyi könnyű szenvedéseidben Jézus példáját követni?

II.

Miért szenvedett a keresztfán a testben közénk jött, érettünk emberré lett Isten Fia? Nagyon jelentős, hogy az ember milyen választ ad erre a kérdésre. Mit lát a ma élő ember Krisztus szenvedésében? Az erre adott feleleten lehet lemérni kinek-kinek a hitét. Igazságáért, tanításáért, meggyőződéséért szenvedett-e Jézus vértanúhalált? Vagy a zsidó nép miatt kellett meghalnia, amely a néphez jött, s amelyik kilökte Őt magából? Mindenki téves úton jár, aki így gondolkozik. Az igazi feletet Péter apostol adja, igénkben.

„A mi bűneinket maga vitte fel testében a fára...” (24a) Sokan csak arra emlékeznek a szenvedéstörténetből, hogy Jézusnak vinnie kellett a keresztfát a kivégzőhelyre, a Golgota hegyére. De ez a könnyebbik teher volt; ez alatt csak a testi ereje merült ki. A nagyobbik: a lelkére nehezedő bűn-teher volt. *A bűneinket vitte fel a keresztfára. Kiét?* Az enyémet, meg a tiédet. Az én bűneimet? – háborodnak fel sokan. Hiszen én nem öltem, nem raboltam. Már ilyent senki se mondjon nekem, hogy az *én bűneimet vitte fel a fára!* Testvér, talán még nem engedett odáig Isten, hogy ölj, rabolj, főbenjáró bűnt kövess el. Kegyelem, hogy még nem jutottunk odáig, hogy ezeket *valósággal* is elkövessük! De hogyan állunk a gondolatainkkal, a szívünk vágyaival? Soha sem kívántad a másét? Soha nem irigykedtél? Soha nem haragudtál senkire; nem bosszankodtál mások sikerén? Nem törtél-e be mások örömébe, békességébe? Ha magamba tekintek, én csak azt látom: gondolatban minden lehetséges bűnt elkövettem! És Jézus felvitte a keresztfára minden szívemben rejtegetett vétkeimet is: A nyilvános és titkos hűtlenségem, paráznaságom, még ha csak a szemek kívánságában nyilvánult is meg; felvitte oda léha és meggondolatlan szavaimat; a bántásokat, amikkel másokat halálra sebeztem, mindent. Mindent.

Ezért kellett ott kimondhatatlan gyötrelmeket szenvednie, szörnyű kínok között meghalnia. Én pedig csak akkor merjem magam kereszténynek nevezni, ha beismerem: Jézus vérének bére az életem!

III.

Mi ennek a rettentően gyötrelmes szenvedésnek és halálnak a gyümölcse? Lett-e valami eredménye a nagypénteknek, vagy azoknak van igazuk, akik azt mondják, hogy ezt a világot nem lehet megváltani, hogy Krisztus áldozata ellenére is megváltatlan maradt a világ?

Péter apostol felelete bizakodó; a nagypéntek hármas eredményéről beszél:

a) Krisztus szenvedésének és halálának első gyümölcse ez: „hogy a bűnöknek meghalván, az igazságnak éljünk” (24b) Egy drága lehetőség van ebben a mondatban: meg lehet halni Krisztussal együtt ami a régi, bűnös életünket illeti, és lehet Tőle új életet kapni. Tehát ma nemcsak szomorú-borongós emlékűnnepet ülünk, hanem lehet e mai nap boldog születésnap is: újemberünk megszületésének örömteli ünnepe.

b) A másik drága eredmény ebben van: „...akinek sebeivel gyógyultatok meg” (24c) Miből gyógyítanak meg minket a Krisztus sebei? A legfájdalmasabb betegségből: kétségből, szomorúságból, kétségbeesett panaszokból. Jézus sebeire tekintve látom meg, mi az én szenvedésem az Övéhez képest. Nem más, mint árnyék a valóság mellett!

c) A kereszthalál harmadik, legdrágább gyümölcse az, hogy hozzátartozik az életem Valakihez: „Mert olyanok valátok, mint tévelygő juhok; de most megtértetek lelketek pásztorához és felvigyázójához.” (25.) Tévelygő, gazdátlan juh voltam eddig. Sokszor buktam el, zuhantam szakadékba, mert csak magamnak éltem. De Krisztusban Isten szeretete utánam jött, megkeresett és megtalált. Megtértített és Hozzá tértem. Megtanultam, hogy nem jó magamra lenni. Az a jó, ha mindenestől az Övé vagyok. Hozzá tartozik az életem. Így még a szenvedést is könnyű elviselni. Van Pásztorom, aki vigyáz reám. És van örök életem. Mert Krisztus vérén megváltott juhait semmilyen hatalom ki nem ragadja az Ő kezéből. Ez a nagypéntek titka: az én, a te, a mindnyájunk üdvösségre jutásának nagy titka! Ámen.

Surányiné Réti Katalin

Szabadka

Miért halt meg Jézus?

Alapige: János 3,16

Bibliaviasítás: Lukács 23

Testvéreim, a kereszttel gyakran találkozunk a mindennapokban. Városunkban több templom tornyán is kereszt van, sok templomot kereszt alakban építenek. De ott vannak az útszéli keresztetek, feszületek is. Ott vannak egy-egy forgalmas út mentén, vagy egy-egy szántóföld végében. Vannak, amelyeket megrongáltak, letörték belőlük egy-egy darabot, vagy éktelen firkákat rajzoltak rájuk. Mások megrozsdásodtak, kikezdte őket az idő foga. De olyanok is vannak, amelyek előtt gyakran van friss virág, látszik, hogy valakik gondját viselik. A minap, amikor gyalogoltam az egyik szomszéd forgalmas utcában és megláttam egy ilyen útszéli keresztet, azon kezdtem el tünődni, hogy vajon miért építették egy ilyen forgalmas út mentére? Vajon nem azért, hogy az arra sietve, rohanva elhaladó emberek kicsit lassítsanak, felnézzenek a keresztre és egy pillanatra elgondolkoznak azon, hogy vajon mit is jelent ez a jelkép, mi is történt egykor azon a régi kereszten. De az arra elhaladó emberek közül senki nem lassított. Megszokták már, hogy a kereszt ott áll, belesimul a környezetbe. Már észre sem veszik. De nagyon sok ember nyakban, fülben is keresztet visel, ékszer lett a keresztből. S miközben viselik ezt a Jézus halálára utaló szimbólumot, ugyanakkor talán szidják az Istent, gyalázzák az Ő nevét, „jókát” káromkodnak. Hát nem ellentmondásos ez az egész? De hagyjuk az utca emberét, hisz az ige most mindenekelőtt hozzánk szól, akik itt vagyunk. Mit jelent számunkra a kereszt? Mire emlékezünk minden nagypénteken? Miért halt meg Jézus ama régi kereszten?

Magáról a kereszthalálról tudunk kell, hogy a Római Birodalomban az egyik legkegyetlenebb kivégzési mód volt. Annyira, hogy Krisztus után 315-ben be is tiltották, mert túl embertelennek tartották. Jézus mégis vállalta, hogy meghal rajta. Mert neki előbb meg kellett halnia szörnyű kínok közepette, hogy aztán feltámadhasson. Előbb le

kellott szállania a lehető legmélyebbre, a poklokra (ahogy azt imádkozzuk is: „szálla alá poklokra...”). A pokol kínjait kellett végigszenvednie testében és lelkében, hogy utána megdicsőülhessen. Biztos, hogy mindannyian jobban szeretjük a húsvétot, az élet ünnepest, mint a nagypénteket, mert az az igazság, hogy mi, emberek nem szeretünk a szenvedésre, a haldoklásra, a halálra gondolni, viszolygunk, félünk tőle, legszívesebben eltakarnánk arcunkat, hogy ne lássuk Jézus sebeit, kínjait, vérző fejét. De mégis meg kell látnunk, mert „mi az Ő sebeit által gyógyultunk meg”

Nagypéntek nélkül nem lenne húsvétunk, nem lenne életünk.

De miért is halt meg Jézus? És miért fontosabb Jézus halála, mint más ember halála? – olyan kérdések ezek, melyekre ezen a nagypénteken keressük a választ. Jézus halála azért volt más, azért volt több, mint bármelyik más embernek a halála, mert Ő nem önmagáért, hanem a mi bűneinkért halt meg. Az egész emberi nemzet, az egész emberiség bűneiért.

Mert a Rómabeliekhez írt levél azt mondja (Róm 3,23): „nincs különbség, mindenki vétkezett és híjával van Isten dicsőségének” Nincs büntelen ember ezen a földön. Bár lehet, hogy sokszor azt gondoljuk, hogy mi nem is vagyunk annyira bűnösök, mert vannak rablók, gyilkosok, háborús bűnösök, egyszóval sokkal, de sokkal bűnösebb emberek, mint mi. S hogyha állítanunk kellene egy bűnoszlopot, hogy kit hová helyeznénk, akkor magunkat valahova a közepre helyeznénk. Nem vagyunk szentek, de nem is annyira bűnösök. Csakhogy ez a mi mércénk, testvéreim. Isten viszont a saját mércéjével mér bennünket és azt mondja, hogy amennyiben megrontottunk egyet a legkisebb parancsolatok közül, az összes megrontottunk. Olyan ez, hogy egy nagyon banális példával éljek, mint amikor valaki autót vezet, megállítja a rendőr és kiderül, hogy nincs bekötve a biztonsági öve, s a rendőr megbünteti. Hiába magyarázza a sofőr, hogy igaz, hogy ebben az egyben vétett, de minden más rendben van: van egészségügyi ládikója, van vontatókötele, égnek a lámpák. Vajon nem fogja a rendőr megbüntetni? Bizony megbünteti.

Isten mércéje szerint, Jézus tisztaságához mérve bennünket, mi mindannyian, testvéreim, nagyon távol vagyunk tőle. Szinte nem tudunk nem vétkezni: gondolatban, beszédben, cselekedetekben vagy mulasztásban. Vagy tehetnék valami jót, de mégsem teszem.

S hogy mit tesznek velünk a mi bűneink? Mindenekelőtt beszennyeznek, fertőzik az életünket. Mert nem az szennyez be, mondja Jézus, ami a számonk bemegey, hanem az, ami a szívünk ből kijön: „mert belülről, az ember szívé ből jönnek elő a gonosz gondolatok, paráznaságok, lopások, gyilkosságok, házasságtörések, kapzsiságok, gonoszságok; valamint csalás, kicsapongás, irigység, istenkáromlás, gőg, esztelenség. Ezek a gonoszságok mind belülről jönnek, s ezek teszik tisztátalanná az embert.” (Mk 7,21–23)

De a mi bűneink uralnak is bennünket. Aki próbált már megszabadulni valamelyik makacs bűnetől, rossz hajlamától, szenvedélybetegségétől, alkoholtól, kábítószerétől, az egész biztos, hogy rádöbent arra, hogy a mi bűneink mennyire tudnak uralni bennünket. Hogy azt gondoljuk, mi uraljuk őket, de csakhamar kiderül, hogy ők uralnak bennünket. És rá kell döbennünk, hogy saját erőnk ből, segítség nélkül nem tudunk megszabadulni. Olyan a bűnös állapot, mint egy mocsár: hiába mondjuk, hogy majd csak kihúzzuk saját magunkat, saját hajunktól fogva, mert nem megy, inkább lennebb és lennebb süllyedünk.

S ami a legsúlyosabb, az az, hogy a büntetést is el kell hordozni. Mert ez az igazság, nem? Hogy a bűn meg legyen büntetve. Amikor látunk egy-egy elretentő bűncselekményt, hogy gyermekeket bántanak, vagy kirabolnak valakit vagy egy bankot, ugye mindannyiunkban ott van a jogos kérés: ezt meg kell büntetni, ez nem maradhat büntetlenül.

Isten az igazságosság Istene és Ő is ezt mondja: minden bűnért büntetés jár. Azokért is, amelyek kiderülnek, és azokért is, amelyek titokban maradnak. S hogy mi a bűn büntetése? A halál, amitől valahol mindannyian félünk. Isten ezt már az Éden-kertben az ember tudomására adta. Figyelmeztette őket: amely napon eszel arról a fáról, engedetlen leszel, bizony meghalsz. Azóta van fizikai halál, nem élhetünk örökké, örök boldogságban, fiatalságban, hanem egyszer mennünk kell erről a földről, sokszor tehetetlenül, betegen, gyengén. De a fizikai halálon túl jön az ítélet, amikor Isten mindenki életét mérlegre teszi. A halállal nem szűnik meg minden, mint ahogy sokan szeretnék hinni, hogy megsemmisülünk, feloldódunk az univerzumban, hanem létezik a lelki halál is, amit Isten örök kárhoznak, pokolnak nevez, amikor Isten végképp elfordul azoktól, akik oda jutnak, és ez lesz az igazán borzasztó, a lelki, örökké tartó szenvedés.

Emberileg nézve tehát nincs remény! Mindannyiunkra a halál és a kárhozat vár. Mert ki az, aki ne vétkezett volna közülünk? Olyanok vagyunk, mint akik egy börtönben élünk, vergődünk, próbálkozunk, de saját erőnkől nem tudunk kiszabadulni, mert az ajtón csak kívül van kilincs.

Ezt a reménytelen állapotot Isten is látta. És mit tett? Nem hagyta az embert abban az állapotban, amit magának okozott, hanem Jézusban eljött Ő maga a földre, hogy Ő vegye magára a bűnt, hogy meghaljon helyettünk.

Hogy mit jelent meghalni valaki helyett, ezt egy kis történettel szeretném szemléltetni, mely a második világháborúban valóban megtörtént. A történet egy koncentrációs táborban zajlik, ahol a zsidókat és az őket támogatókat tartják fogva. Mivel pár fogoly megszökött, a parancsnok úgy dönt, hogy minden megszökött fogolyért tíz embernek meg kell halnia és kiválasztják ezeket a halálra ítélt embereket. És akkor valaki keservesen felsóhajt: jaj, mi lesz a feleségemmel és a gyermekeimmel. Ezt a sóhajtást meghallotta egy lengyel katolikus pap, Maximilian Kolbe atya, aki nem volt a kiválasztott foglyok között, de azt mondta, hogy engedjék szabadon azt az embert és inkább őt öljék meg. Jó pár évvel ezelőtt ezt az atyát a katolikus egyház szentté avatta, és az avatáson ott volt ez a megmenekült férfi is népes családjával, unokáival, dédunokáival. Ők azért élhettek, mert Kolbé atya meghalt.

Így halt meg Jézus is érettünk, még az Atya is elfordult Tőle, amikor így kiáltott fel: „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engemet?” Elfordult Tőle, mert a mi bűneink voltak rajta és ezt az Atya nem nézhette.

Van egy rövid kis igevers, a felolvasott jánosi ige, amiről azt mondják, hogy a Biblia szíve, mert minden benne van, amit tudnunk kell: Mert úgy szerette Isten e világot...

És most olyan jó volna, hogyha ezt az ígét leszűkítenénk önmagunkra. Ha nemcsak úgy általában mondanánk: „Úgy szerette Isten e világot...”, hanem a világ helyett a saját nevünket mondanánk: mert úgy szerette Isten S. Réti Katalint, hogy az Ő Egyszülött Fiát adta érte, hogyha S. Réti Katalin hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.

Ez történt az első nagypénteken, ama régi kereszten. Ezt tette Jézus értünk.

Vajon mi hogyan válaszoltunk erre? Oda tudunk-e borulni a Kereszt alá, hogy megmeneküljünk, vagy marad továbbra is semmit nem jelentő hideg kő, rozsdásodó vas, vagy nyakban hordható ékszer.

Olyan jó volna, hogyha szívből jövő, őszinte válaszuk egyik gyönyörű énekünk versszaka lenne:

„Az Isten Bárányára letésem bűnöm én.
És lelkem béke várja ott a kereszt tövén.
A szívem mindenestől az Úr elé viszem,
megtisztul minden szennytől a Jézus vériben, a Jézus vériben.” Ámen.

Prédikációk húsvét nagyhetére

Lőrincz István
Marosvásárhely-Alsóváros

Jézus és a zsidók

Kajafás mint főpap

Alapige: János 11,50

Ennek a nagyhétnek témája: Jézus és a zsidók. A tavaly Jézus és a rómaiak címmel tartottunk igehirdetési sorozatot, az idén úgy gondoltam, hogy hadd foglalkozzunk az- zal a szereppel, amit a saját népe, vagyis a zsidók játszottak szenvedésének történeté- ben. A mai estén Kajafás, a főpap áll figyelmünk középpontjában. Ő itt úgy jelenik meg, mint aki prófétai módon szól a Krisztus szenvedéséről. Hogyan értsük ezt? Hisz itt nagyon is nyilvánvaló, hogy Kajafás a maga és tanácsbeli társainak az érdekét keresi. Ő az akkori egyházi vezetőség szószólója, aki minden áron meg akarja őrizni magas pozí- cióját. Hisz Kajafás és társai Jézus fellépésében és abban, hogy a nép szereti őt és hall- gat rá, a saját pozíciójának veszélyeztetését látja. Úgy látja, hogy most már elérkezett az a pillanat, amikor valamit tenni kell. Itt már nem lehet habozni, nem lehet tétlenül szem- lélni az események alakulását. Ezért Kajafás nagy sietséggel összehívja a Szanhedrint, a Nagy Tanácsot, és ezen a gyűlésen ő elnököl. Nagy az általános zavarodottság, min- denki csak néz egymásra, s ebben a pillanatban megszólal Kajafás, mint aki látja és tudja, hogy most ebben a helyzetben mit lehet és mit kell cselekedni.

Ez a megoldás nagyon egyszerű. Jobb, hogy egy haljon meg, vagyis Jézus Krisztus. Hisz ha nem ez történik, akkor itt esetleg egy nagy népmozgalom indul el, aminek be- láthatatlan következményei lesznek, esetleg az, hogy azt majd fegyverrel kell vérbe fojtani és ennek a nép is, meg a vezetői is áldozatul eshetnek. Ezt Kajafás szó szerint így nem mondja ki, de mindenki érzi, hogy ez áll gondolata mögött. Nyilvánvaló az is, hogy Kajafás elsősorban nem a nép, hanem saját maga biztonságáért és hivatala meg- maradásáért aggódik.

Kajafás nem a jogot és igazságosságot tarja szem előtt, hanem azt, hogy mi válik neki és társainak javára. Kajafás a pillanatnyi haszonnak az embere. Ezt ma idegen szó- val opportunizmusnak szoktuk nevezni. Ha arról van szó, hogy az „egy” és a „több” között kell választani, akkor nem nehéz a döntés. Jobb, hogy egy haljon meg, mint hogy sokan elvessenek. Kajafás itt az emberi önzés szabályát, törvényét fogalmazza meg. Kajafás magatartása leleplezi a mi emberi természetünk nyomorúságát. Ilyenek va- gyunk mi, emberek, mindig csak a magunk javát tartjuk szem előtt, lényeg az, hogy mi boldoguljunk, hogy másokkal mi történik, az már nem számít.

Ebben nincs is semmi különös, a különös az, hogy János evangélista Kajafásnak ezt a mondatát próféciaként fogja fel és annak is nevezi. Hogyan lehetséges ez? Hogy lehet egy ilyen önző magatartás megfogalmazása isteni prófécia? Itt azzal a titokkal állunk szemben, amivel a Szentírásban több helyen is találkozunk, hogy az ember sokszor bü- nös és önző gondolata egybeesik az Isten akaratával. Ahogy egyszer egy nagy igehirde- tő megfogalmazta: Isten még a mi görbe vonalaink által is egyenesen tud írni. Sokszor keresztezi egymást az ember gondolata és Isten cselekvése. Itt is ez történik: számunkra titokzatos módon az emberi önzés és az isteni megtartatás egybeesnek. Hiszen valóban ennek kellett megtörténnie, Jézusnak sokak helyett, helyettünk meg kellett halnia. Jézus

ezt felvállalta, mégpedig önként, mert Ő az a pásztor, aki életét adja juhaiért. Amit Kajafás mond, az hamis, s mégis igaz lesz. Igaz lesz, mert így van ez eldöntve Isten üdv-tervében. Ez a szó egy nagyon is önző, csak a maga javát és megtartását kereső szívből jött, de mégis Isten önzetlen, szerető szívének a gondolatát fogalmazza meg. Jézus meghalt Kajafás pillanatnyi ötlete szerint, de Isten eleve elrendelt ígérete szerint is. Ez az a titok, amit mi nem tudunk megérteni, csak hittel elfogadni.

Végül próbáljunk meg egy gyakorlati üzenetet is megfogalmazni ebből az igéből. A mi önzésünk a halált jelenti. Jézus önzetlensége, halált is vállaló szeretete és áldozatkészsége az életet, az örök életet jelenti a mi számunkra. Jézus ebben is a mi helyünkre állt. Ő elfogadja azt, hogy Kajafás és a Főtanács őt halálra ítéli. Ő meghal sokakért, meghal azért, hogy mi már ne legyünk, ne maradjunk ilyen önző, csak a magunk javát és érdekét kereső emberek, hanem legyünk krisztusi emberekké, akik készek leszünk másokért, s ha kell mások helyett is áldozatot vállalni.

Ezen a héten is keressük a bűnbánat és az áldozatvállalás lehetőségét. Ámen.

Júdás, a farizeusok és az írástudók

Alapige: János 18,3

Micsoda tarka társaság ez, amely jön, hogy letartóztassa Jézust! Júdás halad a menet élén, hisz őt nevezi meg itt elsőnek a Szentírás. Ő nemcsak elárulta Jézust a farizeusoknak és egyházi vezetőknek, hanem most itt azt a kommandós csapatot is vezeti, amely azért jön, hogy letartóztassa Jézust. Milyen emberekből áll ez a kommandós brigád? Ott van a katonák egy csoportja. Nem tudjuk pontosan, hogy milyen katonákról is van szó. Lehet, hogy a templomőrségből való katonák ezek, de az is lehetséges, hogy olyan római katonákról van szó, akiket a főpap és társai felfogadtak ennek a feladatnak az elvégzésére. Ez tűnik valószínűbbnek, hisz a zsidók nem akarták a római hatóságokat kihagyni ebből az egész történelemből. Ez túl kockázatos lett volna számukra. Nyilván, hogy ebben a tarka társaságban ott voltak a főpap személyes szolgálói, testőrei is, azok az emberek, akik a Nagy Tanács, a Szanhedrin szolgálatában állottak. És végül ott vannak a farizeusok. Hogyan is hiányozhatnak épp ők ennél a fontos mozzanatnál? Hogy hányan voltak, ezt nem tudjuk pontosan, de az biztos, hogy őket nagyon érdekelte a dolog, már rég várták ezt a számukra oly óhajtott pillanatot. Ez az elfogató sereg azután indul el, hogy Kajafás kimondja, hogy jobb, hogy egy ember haljon meg, úgy, ahogy azt már a tegnapi este is hallottuk. Ez a kijelentés Jézus számára a halálos ítéletet jelentette. Nos, egy ilyen nagy és népes sereg indul el Jézus elfogására. S hogy az evangélista még azt is feljegyzí, hogy kardokkal, fustélyokkal, fáklyákkal indulnak el, szinte azt érezteti, hogy milyen nevetséges ez a hatalmas készülődés, ez az óriási apparátus. Úgy indulnak el Jézus ellen, mintha egy veszedelmes rablóvezért akarnának elfogni, akit állig felfegyverzett emberei a végsőkig akarnánk védelmezni.

De milyen megalázó ez Jézus számára, hogy őt egy ekkora sereg jön letartóztatni, így felfegyverkezve, így megszervezve. Ez is azt mutatja, hogy sem Júdás, sem a főpap, sem az írástudók, sem a farizeusok nem értették meg Jézus igehirdetését, küldetését. Akkor tudhatták volna, hogy Jézus nem fog emberi módon ellenállni. Nem fog erőszakkal erőszakkal válaszolni. De Jézus vállalta ezt a megaláztatást is. Ő ezt is elhordozta.

Amikor az elfogató csapat megérkezik Jézushoz, kiderül, hogy itt nem ők az urai a helyzetnek, hanem Jézus. Mert bár állig fel vannak fegyverkezve, elég Jézusnak egyetlen kérdése, hogy mind a földre essenek. Itt nyilvánvalóvá válik, hogy az ember még fegyverekkel a kezében is fél, s Jézus fegyverek nélkül is Úr és maga a szeretet. Itt a

nyers erőszak áll a teljes odaadással szemben. Jézus már kész az elfogadásra. Az elfogatóst megelőző percekben ő már mindent megbeszél az Atyával. Ő most már kész arra, hogy elinduljon a szenvedés útján. Őt már el lehet fogni, mert ő már kiszolgáltatta magát az Atya akaratának, ami most itt szintén egybeesik ennek a seregnek az akaratával.

Az, hogy Júdás volt a csapat élén, még külön fájdalmat okozhatott Jézusnak. Milyen rettenetes volt látni azt a személyt a csapat élén, aki három éven át ott volt tanítványként mellette. Úgy látszik, hogy Júdás ezáltal is nagyra akart lenni, ő akart az első lenni ebben a szomorú eseménysorban. De ezt a történetet is Jézus uralja. Itt nem Júdás, vagy a főpap, vagy mások állanak a középpontban, hanem Jézus. Jézus megmutatja, hogy az emberek fegyverei feleslegesek. A szeretet sokkal többet meg tud tenni, el tud végezni, mint bármely emberi módszer, fegyver.

A mai estén magasztosuljon fel a Jézus személye előttünk. Ma nekünk is azt mondja: én itt vagyok és kész vagyok segíteni, kész vagyok téged is megváltani, és kész vagyok megújítani, megszentelni az életedet. A mai estén számunkra a kérdés így tevődik fel: szemben állok-e Jézussal, az Ő ellenségeinek a seregében vagyok-e, vagy pedig kész vagyok meghajolni előtte, és átadom magam egészen neki? Ámen.

A megszaggatott ruha

Alapige: Máté 26,65–66

A főpap a gyász és döbbenet jeleként, kifejezéseként szaggatja meg hivatali öltözetét, ruháját. Ez a képmutatás cselekedete volt. A megszaggatott ruha után már semmi más nem következhetett, mint a halálos ítélet kimondása, ezt a Nagy Tanácsnak, illetve az elnöklő főpapnak kellett kimondania. Amint már mondtuk, a főpap Jézus feletti szomorúsága nagyon erőltetett és képmutató volt. Nyilvánvaló volt, hogy Jézus kihallgatása ide fog vezetni. Ez a cselekedet megkönnyítette a bírák dolgát is, hisz már tovább nem kellett kínlódnuk a vádak keresésén, végre ki lehetett mondani a halálos ítéletet.

Az istenkáromlás bűne volt a legsúlyosabb, amit Izráelben el lehetett képzelni, amivel egy zsidó embert vádolni lehetett. Ez nem volt kisebb bűn, mint szembeszállni az élő Istennel, mai nyelven fogalmazva: merényletet követni el Isten ellen. Az istenkáromlás bűne nemcsak azt jelentette, hogy valaki elutasította Istent, hanem azt is, hogy semmissé, semmivé nyilvánította. Ez nem kisebb bűn volt, mint a „jó és igaz” Istent gonosszá nyilvánítani, hatalmát tehetetlenségnek mondani, szeretetét gyűlöletnek minősíteni. Az istenkáromlás tulajdonképpen azt jelentette, hogy az istenkáromló személy mindent a feje tetejére állított, megfordított. Ennél a bűnnél tulajdonképpen arról volt szó, hogy az ember állt Isten helyére, aki valósággal szembefordult Istennel. Az istenkáromlónak azt vetették szemére, hogy pont azt teszi Istennel szemben, ami megengedhetetlen, azt nem adja meg neki, amit Ő megérdemel, amire neki joga van, hogy nem adja meg neki a méltán és jogosan kijáró tiszteletet, imádatot és szeretetet, hogy ő gonosz módon megveti és lebecsüli Istent.

A főpap szerint Jézus most ezt a bűnt követte el. Pedig a főpap is nagyon jól tudta, hogy Jézus ilyesmit nem tett. Senki nem beszélt nagyobb tisztelettel és szeretettel Istentől, mint Ő. Nemcsak szavaival, hanem sokkal inkább cselekedeteivel mutatta ezt meg. Akkor miért ez a rettenetes vád Jézus ellen? Hát egyszerűen azért, mert a zsidók meg akartak szabadulni Tőle. Ők megbotránkoztak azon, hogy Jézus Isten Fiának nevezte magát. Ez elviselhetetlen volt számukra. Hogy ez a názáreti rabbi az Isten Fia, a Messi-

ás lenne, ezt ők nem tudták elfogadni. S most, bár ők is érzik, hogy ez a vád teljesen jogtalan és hamis, mégis ezzel vádolják Jézust. Ők nagyon is jól tudják, hogy Jézus szavai, cselekedetei nem istenkáromló szavak és cselekedetek voltak, hanem mindig a legszebb hitvallás és bizonyágtétel Istenről. Most a főpap a legszebb hitvallásból formálja a legsúlyosabb vádat, egy olyan vádat, amiről nagyon jól tudta, hogy égbekiáltó hazugság és igazságtalanság.

Próbáljuk most azt megvizsgálni, hogy mit üzen ez az ige a mi számunkra. Mert itt is nagyon nagy a veszély, hogy mi azt mondjuk: hála Istennek, ezt a bűnt mi nem követjük el, mert nem káromoltuk Istent. Nagyon vigyázzunk, mert nem csak a csúnya és ocsmány káromkodás hordozza ezt a bűnt magában. Tulajdonképpen minden bűn istenkáromlás, mert minden engedetlenség Isten elutasítása és megtagadása. Az is, amikor mi úgy gondoljuk, hogy még Istennél is jobban tudjuk a dolgokat. Amikor Isten szavát feleslegesnek és szükségtelennek tartjuk. Ilyenkor mi is mindig Isten bölcsessége és jósága ellen fordulunk és megtagadjuk őt.

A mai estének az az öröme, hogy Jézus ezt a vádat is magára vette, nem mentette fel magát a vád alól. Pedig el lehet képzelni, hogy ebben a pillanatban mi játszódhatott le a lelkében. Hogy Ő, aki oly forrón szerette az Atyát, mint senki más, most azt kell hogy hallja, hogy ő istenkáromló. Azzal, hogy ezt a vádat is elfogadja, elfogadja a halálos ítéletet, hisz nagyon jól tudta, hogy ez mit von maga után. Magára veszi azt a büntetést, amit Ádám és Éva kapott a Paradicsomban.

De ennek a pernek a menetét is az Atya irányítja. Ennek így kellett lennie, Jézusnak ezt is magára kellett vállalnia értünk. Ő meghal értünk, istenkáromlókért, hogy a bűnök eme legrettenetesebbikétől is megváltson minket. Áldott legyen ezért szent neve! Ámen.

Pofok a Jézus arcán

Alapige: Máté 26,67–68

Jézust mindent lehetséges módon kicsúfolták. Itt arra próbálják rávenni, hogy prófétálgon. Nyilvánvaló, hogy ezzel az Ő prófétai küldetését és működését akarják nevetségessé tenni. Erre a legmegalázóbb módot eszelik ki. Egyik professzorunk mondta nekünk: az ember semmiben sem volt olyan találékony, mint hogy a felebarátját, embertársát kínozza és kigúnyolja. Jézus szemét bekötik egy kendővel, azután arcon verik, pofokat adnak neki, sőt az is valószínű, hogy öklözik az arcát. Ez nemcsak megaláztatást, hanem súlyos testi fájdalmat is okoz Jézusnak. S ezek után jön a csúfolódó kihívás: prófétáld meg, hogy ki ütött arcon. Elvégre te próféta vagy és akkor tudnod kell, hogy ki ütött meg.

Dehát mit segítene az, ha Jézus valóban megmondaná, hogy ki verte Őt arcul? Akkor ezt a bűnt is egyetlen ember, vagy néhány ember nyakába lehetne varrni, mások pedig feloldozva érezhetnék magukat? Jézus nem mond neveteket azért, hogy itt mindenki a maga nevét helyettesíthesse be. Mert miről is van itt szó? Jézus valóban a Próféta. Az a Próféta, akit évezredek óta vártak, aki Isten nevében beszélt, aki teljesen és tökéletesen kijelentette Istent ennek a világnak. Ő nem úgy beszélt, prófétált, mint az írástudók, hanem úgy, mint akinek hatalma van. Ezt mindenki meg is érezte. Az emberek elámultak próféciaín. Érezték, hogy ezek mögött a kijelentések mögött a hatalmas és szerető Isten áll.

Most ezek az emberek, akik minden kétséget kizáróan zsidók voltak, ezt a prófétai küldetést teszik nevetségessé. Ezek az emberek most azt akarják bizonyítani, hogy Jézus nem próféta. Úgy gondolják, ha Jézus nem tudja kitalálni, hogy ki ütötte meg őt,

akkor azt is nyugodtan mondhatják, hogy akkor minden eddig mondott szava és próféciája is hamis, hitel nélküli, ezért nem kell hinni abban.

Jézus ezt a szenvedést is magára veszi, ezt is értünk teszi, akik nagyon sokszor nem vesszük komolyan az Ő szavát, próféta küldetését. Mert mi a mi legfontosabb küldetésünk ebben a világban? Hát az, hogy Jézus szavát komolyan vegyük és azt másoknak is továbbadjuk. Vajon mi megtesszük-e ezt? Hányszor nem mertük Jézus szavát próféta módon felvállalni? Hányszor neveltünk együtt ezzel a világgal ott, ahol próféta szomorúsággal kellett volna bizonyosságot tegyünk róla?

A mai estén alázzuk meg magunkat. Mert komolyan csak a magát egészen megalázó ember figyelhet Jézus szavára. Vessünk ki magunkból minden fölösleges és üres beszédet, hogy helye lehessen bennünk az Ő szavának. Ragadjunk meg minden alkalmat, hogy a nagy Prófétára, Jézusra hallgassunk. És ne szégyelljük Őt megvallani az emberek előtt, sokszor istentelen, csúfolódó emberek előtt sem. Tudjuk próféta küldetésünket igazán betölteni. Meg lehetünk győződve arról, hogy ez a próféta szolgálat nem lesz hiábavaló, meg lesz ennek is az áldott gyümölcse. Ámen.

Jézus vagy Barabbás

Alapige: Máté 27,21

Nagypénteken a Pilátus palotája előtt összegyűlt tömegnek ez a nagy kérdése, mondhatnánk úgy is, dilemmája, hogy kit válasszon: Jézust vagy Barabbást. Ennek a választásnak nem kicsi a tétje, hisz akit nem választanak, az menthetetlenül el kell induljon a keresztre, a kivégzés felé. Ezt a választást, ezt a döntést az előzte meg, hogy már előbb mind a két embert halálra ítélték. Itt két halálraítelt, két halálos bűnös között kellett választani. Az egyik azonban most a nép döntése által egy óriási esélyt kapott: szabaddá válhat. Ez a választás Pilátus ötlete volt, aki mindent elkövet azért, hogy Jézust felmentse, hisz többször is azt olvassuk, hogy Pilátus belátta Jézus ártatlanságát, hogy ő semmi halálra méltó dolgot nem cselekedett. A különös és érthetetlen, hogy ennek ellenére mégis halálra ítélte Jézust. Most azonban támad még egy ötlete, ami által menthetné Jézust. Mintha játszadozna Jézussal. Kimondja ártatlanságát, halálra ítéli, aztán meg újra fel akarja menteni. Vajon miért tette ezt Pilátus? Együttérzésből, részvétből? Talán valamelyest ez is igaz. De talán még inkább azért próbálkozik így is, úgy is, hogy megnyugtassa lelkiismeretét. Ő érezte lelkében, hogy nem jól cselekedett. Tudatában volt annak, hogy vétkezett az igazság ellen. Hogy most ezt a hibáját kijavítsa, van még egyetlen lehetősége, hogy megkérdezze a népet. Ettől reméli Jézus felmentését. De hiába, a nép Barabbást választja. Barabbás épp az ellentéte Jézusnak. Barabbás az erőszak embere. Jézus a szeretetet hirdeti. Barabbás azt mondja, hogy az ellenséget ki kell irtani, Jézus azt mondja, hogy az ellenséget szeretni kell. Barabbás az, aki odaüt, visszaüt, Jézus pedig az, aki maga is eltűri az ütlegelést. Barabbás megöl másokat, Jézus meghal másokért. Különös dolog, hogy a világ mennyit szenvedett a Barabbások miatt, és mégis mindig Barabbást választja. Nem tudja és nem akarja elfogadni Jézus lelkületét, mert az idegen tőle. Nem meri kipróbálni, hogy a szelídség mennyivel nagyobb hatalom, mint az erőszak, azt, hogy alázattal többre lehet jutni, mint mások megalázásával, hogy a türelem sokkal többet ér, mint a bosszú.

Jézus vállalja a keresztet, vállalja ezt a tömeget, amely Őt nem akarja vállalni, s a mai estén azt kell meglátnunk, hogy Jézus minket is ki akar szabadítani a barabbási lelkületből. Jézusi emberré akar formálni minket. A mai estén az ige minket kérdez: kit választasz, Barabbást vagy pedig Jézust? Az ember itt is megpróbál alkudozni, a meg-

alkuvás útját választja és azt mondja: mind a kettőt, Barabbást is, meg Jézust is, de ez nem lehetséges, mert aki mind a kettőt akarja választani, az végül is Barabbást választja. Ha nem merek és nem akarok egészen Jézus mellé állni, akkor Barabbás maradok. Pilátus példájából is látjuk, hogy nem maradhatunk semlegesek. A semlegesség egyöntetűen döntés Barabbás mellett.

Az utolsó kérdés: hogyan lehet hát Jézust választani? Először is alázattal be kell valanom, hogy én barabbási lelkületű ember vagyok. De hiszem azt, hogy ez a lelkület a Jézus Krisztus keresztyén halálra ítéltetett. Azután pedig hittel belekapaszkodom abba, hogy Jézus azért halt meg, hogy én is szabaddá váljak a barabbási lelkülettől. Ezek után kérem, hogy Jézus hozza rendbe az életemet, teremtsen újjá engem. Ezt a döntést nem lehet halasztani, ezt ma kell megtennem, vagy ha már megtettem, akkor ma kell meg erősítenem. Jézus engem választott, válasszam ma én is Őt. Ámen.

Király vagy császár

Alapige: János 19,15

A zsidó népnek hosszú és hányatott történelme alatt sok-sok királya volt. Nagyon jól tudjuk mindnyájan, hogy Sámuel idejében hogyan kért a nép prófétájától királyt, és hogyan lett Saul Izrael népének első királya. Azt is nagyon jól tudjuk, hogy Saul nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Engedetlen lett Isten szavával szemben, ezért Isten elvetette őt, és helyette Dávidot tette királlyá. De azt is tudjuk, hogy Dávid házának adatott egy ígélet: hogy abból származik majd az igazi Király, Jézus Krisztus. A próféták igehirdetésében újra és újra előbukkan a gondolat, hogy Dávid házából származik majd a Messiás Király. Dávid minden gyarlósága ellenére messiási vonásokat hordozott magában.

A Szentírás történeti könyveiből azt is tudjuk, hogy a Dávid utáni királyok legtöbbike nagyon megromlott. Eltávolodtak Istentől és az Ő törvényétől. Ahogy az egyik próféta fogalmaz: Dávid sátora leomlott, vagyis megromlott. Jézus születésekor a Dávid dicsőségéből már semmi sem maradt. Minden csillogása elhalványult. Maga a király csak egy bábu lett a rómaiak kezében. Már nem a király szava a döntő, hanem a római császár az úr Izrael országa felett, aki helytartóján keresztül gyakorolja a hatalmát ebben az időben. A rómaiak nem is kell igazából féljenek az izraeli királyoktól, a Heródesek dinasztiájától.

Mіндеzt azért kellett elmondanunk, mert csak így érthetjük meg a felolvasott ígét, amikor is a zsidók azt mondják, hogy nem királyunk van, hanem császárunk. Ezzel a zsidók az adott helyzetbe való teljes belenyugvásukat fejezi ki. Itt nem a Heródesek uralkodnak, itt a császár parancsol, neki kell mindenben engedelmessé válni. Azt is látnunk kell, hogy milyen sajátos helyzetben hangzik el ez a mondat. Ez a helyzet sokban hasonlít ahhoz, amiről a tegnap este beszélgettünk, amikor a népnek Barabbás és Jézus között kellett választania. Most is választani kell, mégpedig a császár és a király között. De nem akármilyen király, hanem a zsidók Királya, azaz Jézus és a császár között. Ebben az üdvtörténeti szempontból döntő pillanatban a zsidók újra rosszul választanak. Az imént Pilátus palotája előtt Jézust választották a halálra, most a császárt választják, ami Jézus számára szintén a halált jelenti. A két döntés szoros kapcsolatban áll egymással, ugyanannak a lelkületnek két különböző oldalát mutatja meg.

A zsidók azáltal, hogy a császárt választják, tulajdonképpen a saját történelmüket tagadják meg, veszik semmibe. Ők mindazt megtagadják ezzel a döntéssel, amit Isten a múltban tett értük és mondott nekik. Ők megtagadják ezzel Istent, és egyben a saját

létfogosultságukat kérdőjelezi meg. Hisz ez a nép épp azért létezett, mert Isten az Ő szövetségébe fogadta, királyokat, prófétákat adott neki, akik által a népet a jó úton akarta vezetni és megtartani. Mi ennek az oka? Hát épp annak a kegyelemnek a megtagadása, amiről ez a Király, vagyis Jézus bizonyosságot tett. Ők teljesen félreismerték azt, amit Jézus éppen értük tett. Ők csak valamiféle földi hatalmat és dicsőséget akarnak helyreállítani. Mivel Jézus nem azt hozta el, amit ők nagyon is emberi módon vártak, ezért most elfordulnak Tőle. Nyilván az a gondolat áll e mögött, hogy mintha ők választották volna Jézust, de csak akkor, ha Jézus emberi eszközökkel, fegyverekkel, hadsereggel a császár ellen fordul és legyőzi azt. Mivelhogy Ő egy egészen más országot, királyságot képvisel, ezért elfordulnak Tőle. Megdöbbenő ez a történet, hisz a zsidók épp azt a Királyt vetik el, akiben minden prófécia beteljesedett. Ők azt a császárt választják, aki nem akar Istenről hallani, aki magát kiáltotta ki istennek.

Szinte ironikus ebben a történetben, hogy Pilátus, a római császár helytartója jobban ismeri a zsidók történelmét, mint ők maguk. Hisz ő azt írhatja a kereszt fölé: A Názáreti Jézus, a Zsidók Királya. Jézus valóban Király, de nem úgy, ahogyan azt a saját népe elképzelte. A kereszten magára veszi népének teljes hitelenségét, elfordulását. Jézus ezáltal beteljesíti azt, amit ő maga mondott a samáriai asszonynak: mert az üdvösség a zsidók közül támadt.

Ma nagyszombat van. Ez az este különben is a teljes csend, a megalázkodás alkalma. Ilyenkor mélyen magunkba kell szállnunk, és a mai estén hadd gondolkozzunk el azon, hogy mit is jelent az Ő királysága, az Ő uralma a mi életünkben. Gondolkozzunk el azon és kérdezzük meg magunktól, hogy meghódoltunk-e már igazán Őelőtte. Ha igen, ez milyen következményekkel járt a mi életünkben el egészen a halálunk órájáig. S hadd virradjunk holnap azzal a boldog hittel és meggyőződéssel: boldogok vagyunk, hogy ennek a Királynak, az Élet Fejedelmének alattvalói lehetünk. Ámen.

Vajon fel tudjuk-e ébreszteni...?

Mennyivel hatalmasabb ország fiai vagyunk mi, és mennyivel erősebb király védelme alatt élünk. Vajon így járunk-kelünk-e „odakint”, a világban, a világ fiai között, mint ennek az országnak mintegy a nagykövetei. Meg lehet-e ismerni életstílusunkon, hogy mi annak az országnak az egészen másképpen élő fiai vagyunk? Vajon fel tudjuk-e ébreszteni életstílusunk finomabb, fejlettebb, gazdagabb módjával a vágyakozást a kívül élők szívében, hogy ők is akarjanak, szeressenek emide, közénk tartozni? Hordjuk-e magunkon és magunkkal az Úr országának szellemét, levegőjét, ragyogását és melegét? Árad-e belőlünk gazdagon, ajándéku másokra ez a szellem? Ha nem, ne is áltassuk magunkat, mintha ajkunk mozgatója, a torkunkból kijövő levegő valóban is imádság volna.

Karácsony Sándor

Prédikációk húsvét ünnepére

Bácskai Károly
Budapest

Húsvét ünnepe

Alapig: 1Korinthus 5,6–8
Bibliolvasás: Az apostolok cselekedetei 2,22–32

Új világosság

„Valami új kell”, énekelte a 70-es évek közepén egy népszerű magyar rockegyüttes. Fújta is a nótát azidőtájt velem együtt sok fiatal. A hivatalos cenzúra számára nemszertem együttes volt. Koncertezni alig tudtak, lemezük is ritkán jelent meg. Mi, a lelkes kamasz közönség nem egészen értettük, amit a felnőtt hivatalosok jól tudtak: a dalszövegekbe hol burkoltan, hol nyíltan jó adag, az akkori élethelyzet sugallta, időserű társadalomkritika vegyült.

Valami új kell, mondja Pál apostol is. Nem refrénszerűen szajkózza a „nótát”, mint egy, a hosszú utazásai alatt kiemlékedett igazságot. Az akkori, jellemző korinthusi gyülekezeti helyzet írta vele ezeket a konkrét, kritikus sorokat. Fogalma sincs arról, hogy levele az évszázadokkal később összeállított Biblia része lesz. Nem is sejti, hogy ezer év elteltével Langton canterbury érsek fejezetekre, valaki más még később versekre tagolja majd, és húsvét ünnepén éppen ezt a szakaszt igehirdetési alapigeként idézik.

Az elején tart még a levélnek. Lehet, hogy néhány vázlatos mondattöredéket jegyzett le csupán a szeretet szép himnuszából, mellyel megbírált olvasóit fogja majd bátorítani. A feltámadásról, a halál felett Jézus Krisztusban diadalt arató Istenről szóló későbbi, vigasztaló mondatok, a húsvéti eseménynek az evangéliumi tudósításokat megelőző „locus classicusai” pedig csak gondolatokként élhetnek még benne.

Látszólag nem húsvéti üzenettel keresi meg Pál a korinthusiakat. Az utalás Krisztusra mint húsvéti bárányra, mintha csak illusztrálná és magyarázná az aktuális erkölcsi mondanivalót: a meglévő „rég” helyett valami újra van szükségük. Az illusztráció azonban túlmutat önmagán. Nem csupán kép a mondanivaló szemléltetésére, de egyben eszméltető igehirdetés, utalás a zsidó nép Egyiptomból való szabadulására.

A fáraó nem engedi, hogy Izráel népe ledobja magáról a szolgaság igáját. Isten azonban azt mondja Mózesnek és Áronnak: családonként és házanként a nép vágjon le egy bárányt, és véreből kenjenek a két ajtófélfára és a szemöldökfára azokban a házakban, ahol megesszik. Isten angyalának tudnia kell: a vérrel megjelölt ajtó mögött szabadulásra, és nem pusztulásra rendelt emberek élnek.

A páskabarányok vére így lett a szolgaságból való szabadulás, a régi életből új életre támadás jelképe. Azóta évről évre, visszaemlékezve erre az első páskára és szertartásosan készülve az ünnepi bárány elfogyasztására, kisperték, kitakarították a házakból a kovászos kenyérmorzsát is. A Tóra szerint a múltat, a rosszat jelképező régi kovász az ünnepet, a húsvétot nem élhette túl.

A vallásos zsidó családban felnőtt, elit felekezeti iskolában kiváló mesterektől tanult Saul kívülről tudta a Törvény mondatát: *távolítsátok el a kovászt házatokból!*” (2Móz 12,15)

„A mi húsvéti bárányunk, a Krisztus, már megáldoztatott”, folytatja immár keresztény apostolként a gyermekkorban bevésődött szentenciát. Mózesről Krisztusig ívelve

hirdeti ugyanazt a szabadító Istent a korinthusi gyülekezetnek: Ahogy egykor a rabságból, a szolgaság börtönéből menekülni akaró Izráel népe Egyiptomban lehetőséget kapott az újra, úgy előttük, bűnök béklyózta, elakadt életű keresztények előtt is nyitva az út, a húsvéti bárány-Krisztus vére által.

A korinthusiak megköztözöttségét, szolgaságát, régi életét görögül „porneia”-nak, paráznaságnak nevezi Pál. Ma azt mondanánk, kiprédikálja a gyülekezet egyik tagját, amikor levelében a szemük közé vágja: valaki atyjának feleségével él. Nem volt ez meglepő a talán legfontosabb kelet-nyugati kereskedelmi útkereszteződésnél fekvő, majdnem milliós ókori metropoliszban.

Két kikötőjében naponta hatalmas mennyiségű áru került piacra és cserélt gazdát. Ugyanez történt a vallások „piacán” is. Tucatnyi templom hívogatta a helyi polgárokat és az átutazót. Ezek között hírhedt volt a szerelem istennőjének emelt Aphrodité szentély, melynek látogatóitól a vallásos prostitúció sem volt idegen. Korinthus, megelőzve egyéb nagy, korabeli kereskedővárosokat, melegágya volt a nyílt és kendőzetlen erkölcsstelenségnek. Aphrodité imádata pedig legalizálta, sőt, vallásos pátoosszal is felruházta az alantas érzelmeket. „Korinthusi módra élni” legendás „teljesítmény” volt. A város nevéből képzett ige egyet jelentett a kicsapongással, paráznasággal. Az ottani gyülekezet tagjainak nehéz volt eldönteniük: „korinthusiak” legyenek inkább, vagy keresztények. Zavarukat felfuvalkodottsággal, dicsekvéssel palástolták. A Földközi-tenger medencéjének szinkretista világában, vallásos olvasztótégelyében újnak és modernnek, vonzóknak és izgalmasnak tűnhetett ez a fajta „alternatív” kereszténység. Hol volt már tőlük a Tóra szigorúsága, a Törvény szavának komolyan vétele...

Az újat, a vonzót, a mást, a modernet kereső ember tragédiáját csodálatosan szemlélteti Goethe a Faustban: Az ember keres, kutat, vágyakozik, kapaszkodik ide, kapaszkodik oda, és a végén keservesen csalódik. Hisz a filozófiának, imádjá, majd csalódottan továbbáll. Hisz a technikának és a tudománynak, azt várja, hogy ez fogja megváltani – és nem így történik. Az ősz Faust, az örök ember mindent megpróbál, és mindenben csalódik. Hit nélkül, reménység nélkül, a mába felejtkezve, csak az élvezeteket hajszolva nem lehet élni! Minden hiábavaló próbálgatás után végül méregpoharat vesz a kezébe...

A ma élő ember is csalódott mindenben és mindenkiben. Már nem tud hinni semmi-
ben és senkinek. Az eszmék és a tények kiáltó kontrasztja szétzúzta minden erejét és tartását. Tisztaság és igazság, erkölcs és feddhetetlenség ma régi, ósdi, kispolgári, megmosolyogni való fogalmak. A Bibliát, Pál apostolt, az egyházat a többség múzeumba talná. Kevesen jutnak el a költő felismerésére:

„Szépség, tisztaság és igazság,
Lekacagott szavak,
Óh, bár haltam volna meg akkor,
Ha lekacagtalak.
Szűzesség, jóság, bölcs derékség,
Óh, jaj, be kelletek.”

(Ady Endre: *Hiszek hitetlenül Istenben*)

Új és modern ma egészen mást jelent: a mának, önmagunknak élelt.

Holnap és reménység, múlt és történelem, szülő, nagyszülő, haza és jövőendő: leka-
cagott szavak. Egyik hetilapunkban olvastam a lehangelő társadalmi kórismét: Ma „di-
vat a zselé, a hajlakk, a szolárium, a testépítés..., a parabellum, a pillangókés... Nem
divat az önismeret, önépítés, jellemfejlesztés... Nem divat a vita contemplata: a vers..., a

tea melletti hallgatás, időzés egy haszontalan kavicsal a tenyéren. Nem divat a család, a gyerekszülés... Nem divat szeretni egymást, pláne szülőket, öregeket. Nem divat szégyennek lenni...” (Seszták Ágnes: Spleen és leltár – Hernyótalpas századvég, Magyar Demokrata, 1998. június 18.). Egyén és emberiség „a nagy Nihil, a Semmi” felé vezető úton, hatalmas szakadék szélén tántorog. Sebzetten, üres szívvel, kezében Faust poharával...

„Mindenfelé az a hír járja, hogy paráznaság van közöttetek...” Nem csupán azért, mert Kelet és Nyugat határán a kis Magyarország mára az üzletszerű „porneia” közismert központjává „nőtte ki” magát. Pál apostol is tudja, hogy a testi, fizikai paráznaságnak lelki-szellemi vetülete, háttere van: válságban levő egyéni és közösségi értékek, az egységnek, a társadalmi, gyülekezeti összetartozás tudatának elégtelensége vagy hiánya, meg hasonlottság, önállótlanág és döntésképtelenség, fokozott szeretet- és törődésigény, a szabadság szabados és nem szabatos értelmezése. Valami új kell, és ez az új egyet jelent értékrend, erkölcs és hit gyökeres megváltozásával.

„Új világosság jelenék, ó tévelygés csendesedék”, énekeljük szép énekünkben (Ev. énekeskönyv 258.). A párás ablakon egyszerre átsüt a nap, és beszűrődik egy hangfoszlány: a húsvéti harangszó, mely a méregpoharat ajkához emelő Faustban felébreszti gyermekkora boldog hitét. Leteszi a poharat, és az élet győz benne a halál felett... Van más lehetőség, van esély, van tovább: Krisztus feltámadt!

A homályos ablakon átfénylő napsugárhoz hasonlóan a krisztusi üres sír felől áradó világosság átragyog az ígén: A legsötétebb élet is új fénybe, új megvilágításba kerülhet, barlang mélyére szorult erkölcsök előtt kijárat, új távlat tárulhat fel ebben a húsvéti ragyogásban. Pál nemcsak feddőleg utal a Törvényre, de evangéliumot is hirdet: le lehet tenni a fausti méregpoharat, kilátástalan helyzetből, testi-lelki züllöttségéből, divat diktálta hamis teológiai és világnézeti állásponttól el lehet mozdulni. Lehet újat kezdeni! Istennek a bűn sötétjébe burkolódzott, semmibe vesző emberiséggel való újrakezdése, az örök élet távlatának felvillantása volt az első húsvét, Krisztus feltámasztása.

Nagypénteken a nap elhomályosodott, és órákig sötétség borult az egész földre.

A húsvéti hajnalon azonban fénylő ruhájú angyalok kérdezték a Jézus üres sírja mellett töprengő asszonyoktól: „Mit keresitek a holtak között az élőt? Nincs itt, hanem feltámadt.” (Lk 24,5–6) Pál apostol is beborította előző életének sötétje: Krisztussal szembesült, és belevakult. Kinyitotta ugyan a szemét, de egyáltalában nem látott. Napokon át kézen fogva kellett vezetni. A vakság után azonban új, másik élet kezdődött, amelyre immár Krisztus hívta őt: „Azért küldelek el, hogy nyisd meg a szemüket, hogy a sötétségből a világosságra, és a Sátán hatalmából az Istenhez térjenek; hogy az én bennem való hit által megkapják bűneik bocsánatát, és örökséget nyerjenek azok között, akik megszenteltek.” (ApCsel 26,18)

Húsvét evangéliuma Pál apostol szavait továbbfűzve azzal biztat: életünkben teljesen és maradéktalanul eltűnhet a „régí”. A sarkokból, a zegzugokból is, a legutolsó morzsa is. A húsvéti fény oda is bevilágít, ahova egyébként nem jut világosság. Mint a jótékony sugárkezelés, mely radikálisan elpusztítja a gyilkos sejteket. Szabadulnánk a magunk Egyiptomából, de a régivel, amiben valaha hittünk és bízunk, amit hirdettek nekünk mint egyedül üdvöset, amit megtanultunk, amihez ragaszkodtunk, amire egész gondolkodás-rendszerünk épült, a sok kipróbálttal már nem megyünk semmire. Valami új kell!

Új Isten-élmény, új hit, új bizalom, új reménység, új energia, új tételek, szabályok és egyenletek, új struktúrák, új szavak és új mozdulatok. Új világosság. Később ugyanennek a gyülekezetnek írja Pál: „...ha valaki Krisztusban van, új teremtés az: a régi elmúlt, és íme: új jött létre.” (2Kor 5,17)

Moldova György mesélteti el egyik ismerősével az anekdotát: Az ismert előadóművész jubileumi fellépése után svédasztalos vacsorára hívják.

Az ételtől roskadozó asztalokat hírességek állják körül, várva, hogy válogatni kezdhessenek a finomabbnál finomabb ínycsészek között.

Végigpásztázva a teljes „választékot”, a művész felfigyel valamire, és kérdez: a hosszú asztal legvégén, egy kistányérban ott egy icike-picike darab szemét.

Van neked kedved az egész vacsorához?

Gyermekkoromban nem értettem, miként lehet, hogy egy kiskanálnyi élesztő, amit édesanyám a tésztába tett, néhány órán belül háromszorosára dagasztotta azt. Belopóztam a kamrába, és a tésztát rejtő edényt leborító kendőt felemelve szájtátva figyeltem, hogyan dolgozik a különös anyag. „Egy kicsiny kovász az egész tésztát megkeleszti...” Élhetünk divatosan a mában és a mának, roskadozhatunk sok földi jószágtól, „fogyasztható” ínycsésztartalomtól, elérhetünk irigylésre méltó sikereket, karriert, boldog és megelégedett öregkort: Janus-arcú, csalóka dicsőség ez, ha életünk legsarkára ragadva ott marad az egész „tésztát” megkelesztő kicsinyke kovász.

A „valami új kell” perifériára szorított társadalombírálat a évtizeddel ezelőtt országos programmá lett, jelmondatává a rendszerváltó Magyarországnak. Plakátok, transzparenszek hirdettek tavaszi nagytakarítást. Millió magyar várta, hogy végre történik valami egy hosszú időszak kendővel leborított, kamrazugba lökött, langymeleg változatlansága után. Egy kicsiny morzsa azonban csak maradt a házban, az ország épületének sarkában. Mintha mindig maradna belőle... Annyi csupán, hogy fel sem tűnik, és csak napok, hetek, hónapok, évek múlva mutatja meg igazi természetét. Egy kis kovász – nem mindenki érti a változás kémiaiáját, de felfigyel a jelenségre. Fellibben olykor a kendő és látja az ember, szájtátva figyel a maga életében, a családjában, a munkahelyén, az ország életében. Mennyi szerelmet és barátságot, hány és hány munkatársi kapcsolatot, főnök-beosztott viszonyt, mennyi egyház- és országépítő akaratot és indulatot, nyugdíjas-otthonbeli békeességet „kelesztett”, mérgezett már meg ez az alattomos kovász!

A tavaszi nagytakarítások idején (egyesekek ma szabadságot vesznek ki emiatt!) így hangzik Pál apostol programja is a húsvétra készülő gyülekezet felé: „Takarítsátok ki a régi kovászt, hogy új tésztává legyetek...” Krisztus meglankadt népe, a lelki halálból támadjatok fel új életre! Látszódjék meg a viselkedéseteken, szavaitokon és tetteiteken a Krisztus világhosszúsága, megválaszolva így az Isten halálát hirdető nietzschei mondatát: „a keresztényeknek megváltottabbaknak kellene lenniük, hogy higgyek a megváltásban”. Igen, a keresztényeknek tisztábbaknak, őszintébbeknek és igazabbaknak kellene lenniük, hogy a mindenkorai kételkedők higgyenek, hinni tudjanak a tisztaságban és az igazságban. A keresztényeknek jobban kell bízniuk, megbízhatóbbnak és vonzóbbnak kell lenniük, hogy bizalom ébredjen irántuk és csatlakozzanak hozzájuk. A keresztényeknek, egyházaknak és gyülekezeteknek nyitottabbnak kell lenniük az újra, a „más”-ra, hogy újdonságot és más lehetőséget jelentsenek a mindenben és mindenkiben csaldottak számára, akik talán „korinthusi módon” keresik életük célját és értelmét.

Ennek az „újnak” az árát sem hallgatja el az apostol: Vessétek ki, távolítsátok el magatok közül a közösséget, gyülekezetet hírbe hozókat, a méltatlanokat, a gonoszt! Nem vakolókánalat ad a kézbe – küldve a távolból néhány megbocsátó mondat-habarcot: simítsátok el valahogy az ügyet, majd én megfelelő tudós érvekkel kitapasztom, megmagyarázom –, de seprűt és lapátot. Nincsen húsvét, nincs ünneplés, nincs keresztényen istentisztelet a rosszság és gonoszság kovászával a szívekben és a gyülekezetben! Ünnepelni, Krisztus feltámasztására emlékezni és a feltámasztás erejével

élni csak a tisztaság és igazság kovásztalanságával lehet. Nem negédes, nosztalgikus húsvéti emlékezés ez, de radikális ünnepi program...

Pál nem Bibliát ír, nem is történelmet. Úgy mutat a Jézust feltámasztó Istenre, hogy elmondja: húsvét minden időben lehetőség az újra: „A mi páska-báránnyunk, a Krisztus már megáldoztatott.” Aki pedig az ő a világosságát keresi és abba tekint, sohasem lát árnyékot. Ámen.

Gyenge János
Kolozsvár

Békesség néktek!

Alapige: János 20,19–23
Bibliaolvasás: János 20,1–18

A felolvasott történet időpontja a hét első napjának estéje, az akkori időszámítás szerint vasárnap este. A bibliaolvasás rendjén már hallottunk arról, hogy ezen a napon, a hétnek első napján, kora reggel, amikor még sötétes volt, történt valami a Jézus sírjánál. Mária Magdaléna azt tapasztalja, hogy a kő el van távolítva a sír szájáról. Erről értesíti Jézus két tanítványát, Pétert és Jánost, akik a sírhoz sietnek és az üres sír láttán meggyőződnek afelől, hogy Jézus feltámadt. Mária Magdaléna személyesen találkozik is a feltámadt Jézus Krisztussal. Ezt elmondta a tanítványoknak is. Arról, hogy a nap többi részében, reggeltől estig mi történt, nem tudósít a Szentírás. De arról már igen, hogy mi történt este.

I.

Vannak az életünkben maradandó, soha el nem múló emlékek, életünket lényegesen befolyásoló, esetleg gyökeresen megváltoztató események, melyeket nem tudunk elfelejteni. Ilyen lehetett a tanítványok számára az az este, amelyen összegyűltek és félelmükben magukra zárták az ajtót. Szomorú, kellemetlen állapot. A félelem társul a sötétséggel. Egyesek amúgy is jobban félnek a sötétben, mint a világosságban. Pedig férfiak voltak és a férfiak erősek és bátrak. Igen, egy bizonyos pillanatig. Ezen az estén viszont nagyon féltek. Talán nem is mertek arra gondolni, hogy miként fogják megérni a reggelt. A félelem és a bánat annyira elhomályosította elméjüket, hogy talán már arra sem emlékeztek, hogy mit mondott nekik Mária Magdaléna, vagy Péter és János. Vagy ha még emlékeztek is, nem tudták, hogy adjanak-e hitelt a hallottaknak vagy sem. Gondolhattak arra is, hogy ha Jézus tényleg feltámadt, akkor miért nem keresi meg őket, miért nem oszlatja el félelmüket. Lehet, hogy lelki fülükkel már többször is hallották a római katonák lépteit, akik most értük jönnek, hogy elfogják, és mint Jézust, majd őket is elítéljék.

Szomorú este volt. A tanítványok lelkében nagy volt a sötétség. Ennek oka pedig az volt, hogy Jézus nélkül érezték magukat. Felidézhatték magukban azt a szomorú hajózást, amikor Jézussal a fedélzeten eveztek a túlsó partra és nagy vihar támadt a tengeren, Jézus pedig elszenderedett a hajóban. A tanítványok kétségbeesésükben felköltötték Jézust, hogy segítsen rajtuk, mert nagy veszélyben vannak. Jézus lecsendesítette a tengert, majd kishitűeknek bélyegezte a tanítványokat. Most még az alvó Jézus sincs velük, akit vészhelyzetükben felébreszthetnének. Nem tudják, mi fog következni.

Ugye, mennyire ismerős ez az állapot mindannyiunk számára. Hányszor elborítanak a sötét fellegek, hányszor ránk nehezdednek a hosszú, sötét éjszakák, melyeknek terhe

alatt teljesen kilátástalannak tűnik a holnapi nap. Manapság nem a bezárt ajtók furcsák számunkra, hiszen legtöbbször még nappal is kulcsra van zárva az ajtónk a sok nem kívánt, be nem jelentett „látogató” miatt. Nagyon szomorú, hogy a 21. században is félelemben és bizonytalanságban kell hogy éljünk, mint Isten gyermekei is, az emberi gonoszság és hitetlenség miatt. Sok esetben vasajtót szerelgetnek a lakásra és riasztóberendezéssel is ellátják azt. Nem a bezárt ajtók, hanem a bezárt és megkövesedett szívek gyakorisága okoz fájdalmat manapság. Vajon ezen az ünnepen hány emberi szív marad bezárva, hidegen, hány gyülekezeti tag nem kíváncsi a feltámadás örömeire, hány ember nem érzi szükségét az Istennel és egymással való közösségnek, vagy Isten bűnbocsánatának? Hány embertársunk esetében múlik úgy el a húsvét ünnepe, hogy továbbra is sötétségben és félelemben marad.

A tanítványok tanácstalannak és félnek. De mégis együtt vannak. Jézus nem hagyja őket sokáig gyötrődni ebben a félelemben és tanácstalanságban. Hirtelen megjelenik közelemben, a tanítványok előtt. Lehet, hogy az elején még jobban megijedtek, és arra gondoltak, hogy most következik a számonkérés. A meglepő azonban az, hogy nem vonja őket felelősségre amiatt, hogy cserbenhagyták, hogy elpártoltak tőle, hogy megtagadták, hogy elmenekültek. Megállt a közelemben és így köszönt: „Békesség néktek!”

Jézus tudta, mit hozzon tanítványainak. Azt, amire legnagyobb szükségük van: békességet. A Békesség Fejedelme köszönti a tanítványokat, az, akiről Mikeás próféta azt írta, hogy Ő a mi békességünk, az a Jézus Krisztus, akinek megszületésekor a betlehemi angyalok így énekeltek: „...és a földön békesség, és az emberekhez jó akarat.” Most, amikor levetette földi porsátorát és megdicsőült testben jelent meg a tanítványok előtt, mint feltámadott Krisztus, azt a rendet akarja helyreállítani, amelyet az elmúlt napok eseményei felborítottak. Ezzel a szándékkal jön ma hozzánk is a feltámadott Úr Krisztus, hogy lelkünk békességét és nyugalma helyreállítsa. Jön, hogy megbékéltessen minket Istennel és egymással, hogy helyreállítsa a megbomlott harmóniát az életünkben, családjunkban, gyülekezetünkben. Itt van Ő, akiben eldőlt a világ nagy pere, akiben lezajlott a Föld és Ég nagy küzdelme, a bűn és tisztaság, igazság és hamisság nagy harca. Megtörtént Isten bírói ítélete: „Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta érte, hogy valaki hiszen Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” Ő hozza és hirdeti Isten bűnbocsánatát mindazoknak, akik hisznek Őbenne. Őt nem lehet többé vádolni, csúfolni, kigúnyolni, megvetni, bántalmazni, keresztre feszíteni. Beteljesedett Ézsaiás próféciája: „És Ő megsebesített bűneinkért, megrontatott a mi vétkeinkért, békességünknek büntetése rajta van, és az Ő sebeivel gyógyulánk meg.” (Ézs 53,5) Ott, ahol békesség van, nincs lázongás, gyanakvás, irigység és vádaskodás. De van egyetértés, összhang és harmónia. Elfogatása előtt Jézus lelke szomorú volt mind a haláláig. Ez az állapot addig tartott, amíg kijelentette: „Elvégeztetett”. Búcsúbeszédében ezt mondta tanítványainak: „Békességet hagyok néktek, az én békességemet adom néktek: nem úgy adom én néktek, amint a világ adja. Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, se ne féljen!” (Jn 14,27) A nyugtalan és félelmes szívű tanítványok ismét megtapasztalják, hogy az igazi megnyugvást és békességet csakis Jézustól várhatják és kaphatják meg. Jeremiás próféta így panaszkodik: „Hazugsággal gyógyítgatják népem leányának sebeit, mondván: Békesség, békesség, és nincs békesség!” (Jer 6,14) A Jézus által hirdetett békesség egyszóban jelent rendet, boldogságot, üdvösséget. „Békesség néktek!” – halljuk mi is ismételten Jézus köszöntését, a húsvéti evangéliumot. Engedjük be szívünk legmélyebb zugába is ezt az örömeire.

II.

A köszönés után Jézus bemutatkozik a tanítványoknak. Megmutatja kezeit és az oldalát. Jézus ezzel a cselekedetével el akart oszlatni bármely kételyt, mely személyével kapcsolatosan bárki jelenlétében is felmerülne. Korán reggel már megtapasztalta Jézus, hogy Mária Magdaléna a sírnál nem ismerte fel őt, csak miután nevéen szólította. Lehet, hogy a Jézus halála okozta bánat miatt, lehet, hogy a sötétség miatt történt meg ez. A Jézus testén levő sebhelyek látható jelei és igazoló bizonyítékai az ő megfeszítésének. A békesség forrása: a Krisztus sebei. A megváltozott helyzetben, az új világban ez Jézus Krisztus új személyi igazolványa. A Jézus kezein és oldalán látható az újszövetség pecsétje. A Zsidókhoz írt levélben ezt olvashatjuk: „És ezért új szövetségnek a közbenjárója ő, hogy meghalván az első szövetségbeli bűnök váltságáért, a hivatottak elnyerjék az örökkévaló örökségnek ígértét” (Zsid 9,15), tovább pedig: „Csaknem minden vérral tisztítatik meg a törvény szerint, és vérontás nélkül nincsen bűnbocsánat.” (Zsid 9,22) Lelki szemünkkel mindig látnunk kellene a Jézus kezein és oldalán levő sebhelyeket, mert azok érettünk is véreztek. E sebek által gyógyultunk meg.

Jézus megjelenésének, köszönésének és bemutatkozásának eredménye: „Örvendeznek azért a tanítványok, hogy látják vala az Urat.”

Ahol Jézus megjelenik, ott eloszlik a félelem, a sötétség, és örvendezés lesz. A tanítványok arcára bizonyosan visszatért a mosoly, szívükbe visszaköltözött a remény, a bizalom és a megnyugvás. A mi szívünkben vajon él-e még ez a hit?

III.

A tanítványok nemcsak a békességüket nyerték vissza Jézustól, hanem megbízatást is kaptak. Ismét köszöntötte őket, majd így folytatta: „Amiként engem küldött vala az Atya, én is akképpen küldelek titeket.” Majd rájuk lehelt és ezt mondta: „Vegyetek Szentlelket! Akinek bűneit megbocsátjátok, megbocsátatnak azoknak, akikéit megtartjátok, megtartatnak.”

Jézus Krisztusnak földi küldetése kezd a végéhez érni. Megbízatásának eleget tett, a nagy művet befejezte: a világot megváltotta, a váltságdíjat kifizette, az Atyát kiengesztelte, a bűnt és kárhozatot legyőzte, a választófalat ledöntötte, Isten országának kapuját megnyitotta. De mielőtt elfoglalná jól megérdemelt helyét az Atya jobbján, felhatalmazza tanítványait az elkezdett munka folytatására. Korábban azt fogalmazta meg tanítványai körében, hogy: „Az aratnivaló sok, de a munkás kevés. Kérjétek azért az aratásnak Urát, hogy küldjön munkásokat az ő aratásába.” (Mt 9,37–38) Most itt állnak a Jézus által kiválasztott munkások, már örvendezve. Azt a megbízatást adja át Jézus tanítványainak, amit Ő az Atyától kapott. Erről a megbízatásról Jézus korábban azt mondta, hogy nem nehéz: „Mert az én igám gyönyörűsége, és az én terhem könnyű.” (Mt 11,30) A tanítványok nem is vonakodnak magukra venni ezt a terhet. Bizonyára arra is emlékeztek, amit Jézus ezzel kapcsolatosan már lelkükre kötött, hogy: „Valaki az eke szarvára veti kezét és hátratekint, nem alkalmas az Isten országára.” (Lk 9,62) Komoly munka vár rájuk, amibe már kissé belekóstoltak, hiszen Jézus mellett gyakorolták ezt. Örülhettek annak a tanítványok, hogy Jézus alkalmasoknak találta őket erre a küldetésre. Vajon az a 3 éves „inasiskola” jogosította fel őket erre a szerepátvállalásra, illetve tette őket alkalmasakká erre a szolgálatra? Bizonyára már rendelkeztek némi tapasztalattal, de az nem volt elégséges ehhez a megbízatáshoz. Ezt Jézus is tudta. Ezért rájuk lehelt és ezt mondta: „Vegyetek Szentlelket!” Ez a mennyei erő szükséges ehhez a szolgálathoz. Ez a Szentlélekkel való felruházás volt az apostollá avatás szertartása, úgy is mondhatnánk, hogy az apostollá szentelés. Az, aki részesült a mennyei békességben, az

be kell hogy álljon a tanítványok közé és ennek a békességnek a hirdetője kell hogy legyen. Isten Szentlelke ad ehhez erőt és bátorságot. Jézus Krisztus a maga isteni lényéből ad mennyei ajándékot a tanítványoknak. A teremtéskor Isten életnek leheletét lehelte az ember orrába és így lett az ember élő lélekké. Most a Lélek általi újjászületés eseménye zajlik le, ami előképe a pünkösdi Lélek kitöltetésének. De a békesség hirdetése mellett feladatuk kapják a keresztyén egyházi fegyelem gyakorlását, illetve gyakoroltatását is. Aki meg nem tér és meg nem keresztesedik, az nem üdvözülhet. Aki nem hisz a halálból feltámadt Jézus Krisztusban, akiről bizonyítást tesznek, annak bűne meg nem bocsáttatik. A hívők előtt a mennyország kapuja megnyitott, a hitetlenek előtt pedig bezárva. Jézus Krisztus megnyitotta a menny felé vezető út kapuját, amelyen bárki bemehet, aki hisz Őbenne, hogy ez által el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Ámen.

Péter Miklós József
Kolozsvár

Nincsen itt

Alapige: Márk 16,6
Bibliailvasás: Márk 16,1–8

Számoltad már, testvérem, a kínos lassúsággal vánszorgó órákat? Nekem nagyon sokszor volt várni valóm: hol egy hosszadalmas eljárás végére, hol egy orvosi vizsgálat végeredményére vártam, hol pedig szerettemmel való találkozásra, az elutazás pillanatára. Olyan jó volt, ha a végtelen várakozás utolsó napja előtt már csak egy éjszaka maradt. Az átaludt órákkal valahogy hamarabb fogyott a hátralevő idő.

Mária Magdaléna, Mária, a Jakab anyja és Salomé számára ennél nehezebb volt a várakozás. A zsidók időszámítása szerint nem éjféltkor, nem is reggel kezdődött a nap, hanem este, amikor a besötétedett égbolton megjelent a vacsoracsillag. Bármilyen üdvös dolog volt a nyugalom napját imádkozással, Isten Törvényére gondolatokkal tölteni; a legmélyebb ima közepén is önkéntelenül az égboltra pillantottak: kezd-e már sötétedni? De az esti órára is hiába vártak, mert a törvény-szabta nyugalom lejárt ugyan szombat este, de virradat előtt már nem mehettek a temetőbe.

Hátra volt még egy nehéz éjszaka. Bizonyára álmatlan éjszaka, hiszen nem fárasztó munkanap után voltak, hanem a hetedik nap testi fáradtságát nem hozó órái után.

Nehezen virradhatott azon a hajnalon. De eljött végre a várva várt óra is. Elindulhattak. Miért várták annyira ezt a pillanatot? Örömet nem hozhatott számukra, csupán a fájdalom könnyeit indíthatta el újból. Elveszítették azt, aki számukra az öröm forrása volt küszködő, örömtelen életükben. Aki az újkezdés lehetőségét ajándékozta, bűnbocsátó irgalmával törölve el a szégyellni való múltat. Most pedig nem tehetnek egyebet, csak sirathatják, gyászolhatják azt, aki nélkül talán nem is érdemes folytatni a felkínált új életet.

Itt most minden a halálról beszél. A szerettei sírját felkereső zsidó nem élő virágot, hanem holt követ helyez a hantra. A halál beállta után nagyon hamar sírba helyezett holttesttel is csak egyet tehet: a szolgálat házában tanult módon csodálatos erejű balszamokkal tartósítja a halál pillanatát. Semmilyen egyiptomi csodaszer nem teheti élővé a holtat, de megörökítheti azt a helyzetet, amelyben a test végképp elvesztette hajlékonyságát, rugalmasságát és melegét.

Az Úr Jézus sírjához hajnalban igyekvő asszonyok nem tudnak versenyre kelni az egyiptomi fáraók piramisokban őrzött múmiáival. Drága keneteik nem biztosítanak év-

ezredekre szóló tartósságot. Ahhoz nagyobb tudásra, több időre volna szükség. A test természetes bomlását legfeljebb késleltethetik valamennyire. Legfeljebb lelassíthatják azt, ami a porból vétetett ember porrá válását jelenti. Akármilyen fájó sebeket szaggat fel most ez a húsvéti ígéret, nem kerülhetjük meg, hogy Isten színe előtt számba vegyük saját gyászunkat, elköltözött szeretteinkhez való viszonyunkat. Vajon virágainkkal, gyertyáinkkal, évfordulós emlékharangoztatással pótolhatjuk-e azt, amit életükben elmulasztottunk? Vagy a halottak-napi megemlékezésünk is része annak a versenyesnek, amellyel bizonyítani akarjuk: nemcsak hogy nem maradunk le mások mögött, hanem különben is vagyunk a többieknél?

A bibliai asszonyok szívében még friss a gyász. Nem volt idő rá, hogy a hagyománytisztelet tolakodjék a helyére, szándékukat és tetteiket nem befolyásolja sem a fásult megszokás, sem a mások véleményére való figyelés. Annyira betölti szívüket egyfelől tehetetlenségük tudata, másfelől az őszinte fájdalom, hogy szinte csak az utolsó pillanatban jut eszükbe: milyen lehetetlen feladatra vállalkozott három gyenge nő. „Kicsoda hengeríti el nekünk a követ a sírbolt szájáról?”

Ne keressünk jelképet a sír száját borító nehéz kőben. Tetszetős megoldás volna a mi közönyünkkel azonosítani. Hallottam ilyen gondolatokat is: mi zártuk el a múltat, végképp a történelemkönyvek lapjaira száműző szándékkal Jézus sírját. Jobb neki ott, ahol halottként nem tud beavatkozni az életünkbe, nem ítélheti meg cselekedeteinket. Szép volt, de ezzel a nagy kővel nem Őt zárjuk be a sírba, hanem magunkat zárjuk el előle.

Ne keressünk felesleges párhuzamokat! Az a kő nem szolgált egyebet, mint a politikai biztonságot Júdeában, Róma és Jeruzsálem békéjét. Azt, hogy követői el ne lophasák a holttestet, azt a hírt költve és terjesztve róla, hogy feltámadott. Nekünk nem a kővel van dolgunk, hanem Jézus sírjával. Mint ahogy az asszonyoknak sem volt dolguk, csak gondjuk a kővel. Mert mire odaértek, a sír szája már szabad volt. A követ elhengerítve találták.

Nem sokat töprengenek azon, hogy ki tette. A legnagyobb akadály háruult el szeretetüknek tettekben való kifejezése elől. Vártak eleget, most már itt a cselekvés ideje!

A sírban azonban áldott Mesterük holtteste helyett egy fehér ruhás ifjút találnak. Egyszerre jelentőséget nyer számukra az eddig mellékes körülmény, a kőnek a sír szájáról történt eltávolítása. Míg számíthattak rá, hogy a drága kenetekkel még egyszer megérinthetik, megsimogathatják a szeretett Mester immár halott testét, a sírját elzáró kő is csak futó gondjaikban jelentett akadályt. Az ismeretlen, élő ifjú jelenléte azon a helyen, ahol csak halottra számíthattak, a holttest hiánya – a három váratlan esemény egymást felerősítve tevődik össze, és azt az egyetlen lehetséges választ váltja ki belőlük, amelyet csakis ezzel a szóval jelölhetünk meg: félelem.

Félni sok mindentől lehet. Attól is, amiről már van keserves tapasztalatunk. Jaj, csak ne ismétlődjék meg, mert először is szörnyű volt. Attól is, amiről csak hallottunk, vagy amit mások életében láttunk. Mindkét gyermekünkkel végigdiétáztuk a hat hónapot sárgaság után, s egész életemben attól rettegetem, hogy engem is utolér ez a betegség. De minden közlőről látott vagy saját életünkéből ismerős bajnál súlyosabb félelmet tud okozni az ismeretlen. A kiszámíthatatlan. Mária Magdaléna, a másik Mária és Salomé számára nem jelentett volna félelmet az elveszített kedves holttestének látványa, csak fájdalmat. De a titokzatos módon elhengerített kő, az eltűnt holttest és a sírban jobb kéz felől ülő fehér ruhás ifjú látványa együtt akkora megrázkódtatást idéz elő, hogy hármuk egymást bátorító ereje sem képes eloszlatni, vagy legalább enyhíteni a rémületet.

Amit emberi együttérzés, összetartás, vigasztaló szándék el nem érhet, arra csak felülről jöhet megoldás. A Szentírás az év minden napjára tartogat egy-egy olyan bizta-

tást, amelyen most a fehér ruhás ifjú, Isten angyala ajkáról hangzik el. Ez a rettegést eloszlató naponkénti örömezenet, ez a „ne féljete!” különösképpen helyénvaló ott, ahol az ég és föld találkozásakor, Isten tökéletes szentségének és tisztaságának a tisztátalan, bűnös földi világgal való érintkezése a megérdemelt ítéletre figyelmeztet. Karácsony éjszakáján a betlehemi pásztoroknak ugyanígy hirdette a félelmet eloszlató evangéliumot az angyal: nem büntetni, hanem könyörölni jön közénk Isten. Minden emberi vigasz- vagy biztatás-kísérlettel abban különbözik az angyali szózat, hogy nem marad meg a tartalmat kínálni nem tudó általánosságoknál, hanem pontosan meghatározza: miért nem kell, miért nem szabad félnünk. Karácsonykor azért, mert az önmagát pusztulásba sodró világnak Megtartója született Dávid városában. Húsvét hajnalán viszont azért, mert a Betlehemben született, Názáretben felnőtt, Jeruzsálem határában keresztre feszített Jézus holtteste nincs a sírban.

Figyeljük meg az angyali szó fokozatait. Először lecsendesíti a félelemtől hevesebben dobogó asszonyszíveket. Azután elejétől végigvezeti őket mindazon, amin átmennek, hogy értsék meg a valóságos helyzetet. „Tudom, hogy miért vagytok itt – mondja. A Názáreti Jézust keresitek.” Őt, aki számotokra orvos, lelkipásztor, tanító, barát és családtag. Akit hűségesen követtetek, figyelemmel hallgattatok, akihez bánatotokban vigaszért, betegségben gyógyulásért folyamodtatok. Aki maga volt a szeplőtelen jószág. De akit harminchárom éves korában megfeszítettek. Nem az előrehaladott életkor vitte el. Nem a pusztító betegség. Nem az elkerülhetetlen baleset. Nem háborúnak lett hősi halottja. Kiközösítettéknek, megvetetteknek járó halál lett osztályrésze. Kivégezték, mint közönséges gonosztévőt. Róma, a világi hatalom részéről hivatalos, jogerős ítélet pecsételte meg sorsát. A zsidók ügyeibe vegyülni nem kívánó, ezt a leigázott népet gögös megvetéssel szemlélő császári helytartónak sikerült ezzel az ítélettel megaláznia Izráel népét is.

A halott katona – nem ellenség. A kivégzett elítéltnak azonban a holtteste sem érdemel tisztességes polgári temetést. Arimathiai József sírhely-ajándéka és a Názáreti Jézus-hoz ragaszkodó asszonyok drága keneteket vásárló szeretete ezért is külön számon tartandó cselekedet. Az elismerés benne van az angyal szavaiban.

Mi hiányzik ezekből a szavakból? Szemrehányás a kicsinyhitűség miatt. Szemrehányás az emlékezetkiesés miatt. Ha minden kételkedésünket, minden bizonytalankodásunkat, minden ésszerű mérlegelésünket szemünkre hányná az angyal, nem maradna idő a dicsérő szavakra. Milyen könnyű ünnepelni a jászolbölcső Gyermekeit, hiszen ki van nekünk szolgáltatva, ringathatjuk, dédelgethetjük, altatódalt énekelhetünk neki. Milyen jó együtt hozsánnázni a virágvasárnapi sokasággal. Még a golgotai kereszt tövében ejtett könnyeink őszinteségében sem kételkedhetünk. De azután?

Az angyal nem arra emlékezteti az asszonyokat, hogy az Úr Jézus előre megmondotta: harmadnapon fel fog támadni a halálból. Csak közli aényt: „feltámadott, nincsen itt”.

Képzeld magad, testvérem, a három asszony valamelyikének a helyébe! Az angyalnak ebből a mondatából melyik állítás érne el hamarabb a tudatodig? Az, hogy „föltámadott”, vagy az, hogy „nincsen itt”? Bizonyára közelebb járok az igazsághoz, ha az utóbbit tartom valószínűnek. Arra a megállapításra, hogy a sírboltban nem található a holttest, angyali emlékeztető nélkül is eljuthattál. Hogy miért nincs itt, azon még nem volt időm elgondolkozni, annyira hatása alatt vagy a megrendülésnek.

Tudjátok, hogy a feltámadás hajnalának eseményei közül ez a pillanat jelzi legpontosabban a mi helyzetünket? Messzire el tudunk jutni a Názáreti Jézus iránti szeretetünkben, tiszteletünkben, megbecsülésünkben. Nagyon messzire. De célba még nem értünk. Tudunk időt áldozni arra, hogy tanítására figyeljünk. Kételkedés nélkül elfogad-

juk hihetetlen gyógyításainak valóságát. Elhisszük, hogy a fizika és a matematika törvényei nem akadályozzák abban, hogy ötezer embert elégítsen meg öt kenyérrel és két hallal, hogy tanítványaihoz menjen a víz felszínén járva. Szigorú törvény-értelmezését fejesőválva, de elfogadjuk. Jairus leányának, a naini özvegy fiának, a bethániai jó barátoknak, Lázárnak a feltámadását sem vonjuk kétségbe. De a golgotai kereszttel valahogy minden lezárul számunkra. Szép volt, csodálatos volt. Nem fogjuk elfelejteni soha. Emleke örökké élni fog szívünkben. Gyermekeinknek és unokáinknak is továbbadjuk, Ady szavaival: „volt egy Jézus...”

Jól tudja ezt Isten küldöttje, az angyal. Odamutat az üres helyre a sziklásírbán: „ímé a hely, ahová őt helyezék”

Igen, így: többes szám harmadik személyben. Nem mondja, mert nem felelne meg a valóságnak, hogy „ti helyeztetétek oda” A követ nem az asszonyok hengerítették a sír szájára. A temetés sem az ő dolguk volt. Mi se vállaljuk magunkra mások cselekedeteit. Nem maradunk tisztábbak és ártatlanabbak akkor sem: jogosan megérdemelt halálos ítéletre bőven elég saját bűnös gondolatainknak, kívánságainknak, szavainknak és tetteinknek sokasága! Ami viszont Mária Magdalénában, a másik Máriában, Saloméban és bennünk közös: az, hogy ott akarjuk tudni Megváltó Urunkat, ahová eltemették. Az életünket megszépítő emlékek között. A róla szóló szép vallásos történetek között. A múltban. Abban, ami lezárult. Aminek nincs folytatása; következménye is csak annyi az életünkre nézve, hogy példája, tanítása bizonyos mértékig átalakította gondolkodásunkat.

A húsvéti evangélium ma erről szólt hozzánk. Nem többről. Ahhoz, hogy a feltámadott Jézus Krisztus felemelje a sír mélyére szegzett tekintetünket, találkozunk kell Vele. Ahhoz, hogy ne keressük többé a holtak között az élő, neki magának kell megszólítania bennünket. Lehet, hogy most még félünk ettől a találkozástól. Lehet, hogy most még kételkedünk az angyal szavában. De húsvét ünnepe nem ért még véget. Egyelőre földi életünk sem. Könnyörgjünk, hogy Isten kegyelme adja meg a feltámadott Úrral való találkozást, bizonytalankodásunknak mind életünkben, mind halálunkban biztos vizsgálatást nyújtó hitté változását! Ámen.

Visky János

Kolozsvár–Bulgária-telep

Nekem is megjelent

Alapige: 1Korinthus 15,3–8

Bibliaolvasás: János 20,11–18

Hadd ujjongjon húsvét reggelén a szívünk a nagy örömhír fölött: Krisztus feltámadott bizony! Ady Endre így fogalmaz a *Szép húsvét* című versében: „Krisztus támad és eszmél / Odúkat és kriptákat pattant. / Van-e gyönyörűbb ennél?” Nos, az emberi élet világa számára valóban nincs gyönyörűbb ennél. A testi szemünk számára gyönyörű a tavasz kibontakozása, a fák virágba borulása, de ennél sokkal megrendítőbb élmény egy-egy lélek számára az, amikor eljut annak a csodálatos felismerésére, hogy a lélek világában is van tavasz. Mert, ha húsvét csak a természet ébredésének az ünnepe, akkor a lelkünk nem kap ebből semmit. Ha a húsvét csak külső népszokásaink ápolásában merül ki, akkor megint csak nem használ nekünk semmit. Ha a hitünk karja nem tud kinyúlani a feltámadt és élénk siető Jézus Krisztus felé, mint a Mária-Magdaléna karjai ott a sírkertben, első húsvét reggelén, akkor végül az egész húsvét titka érthetetlen marad számunkra, sőt, a mi hitünk is üres marad, ahogy ezt az új fordítású Biblia fogalmazza az 1Kor 15-ben.

Nyilván, a húsvét titka csak azok számára fejthető meg, csak azok tudnak örülni a húsvét csodájának, akik lelkük mélyéig átéltek már valamit abból a csodából, amit így fogalmazhatunk meg, hogy nem egyéb, mint az élő Krisztussal való találkozás. Első igényben olvastuk, hogy az üres sír mellett állva, a sírbolton kívül Mária-Magdaléna keservesen sír. Ezek már nem a nagypénteki könnyek. Azokat elsírta már nagypénteken. Most azért sír húsvét reggelén, mert már a halott Krisztus sincs. Már úgy tűnik, hogy elvitte valaki az ő látóköréből a halott Krisztust is. „Asszony, miért sírsz? – kérdezik az angyalok. Aztán a csendben hirtelen eléje lépő Jézus is ugyanezt kérdezi, miközben ő nem ismeri fel a feltámadottat. Asszony, miért sírsz? Azért, mert elvitték az én Uramat. Mert nincs Krisztusom.

Ő, de jó lenne, ha ezt tudnád őszintén válaszolni, ma, húsvét reggelén, amikor beled néz összetört reményű szívedbe vagy zavaros családi életedbe a feltámadott Úr Jézus, s rád kérdez nagyon őszintén és csendben. Vajon miért sírsz? – kérdezi Ő, még ha netán nem is látszanak könnyek a szemedben. De, miért szomorú a szíved? Vajon miért van kétség a lelkedben, miért van annyi szorongás? Miért vagy neurózisos, miért kellene neked nyugtatók? Vajon miért próbálsz kábítani időnként magad, akár az alkohollal vagy a munka mámorával, akár fiatalként a könnyelmű szórakozásokkal? Vajon mi a te belső zűrzavarodnak az oka? Vajon mi hiányzik neked?

Válaszul sok mindent sorolhatnál ezekre a kérdésekre: a pénz, a lakás, a munkahely hiányzik. De, ha meg lenne mindez, vajon minden rendbe jönne? Vajon nem sírna tovább a szíved? Vajon lenne elég csened odabent? Vajon igazán boldog ember lennél, ha anyagilag egy kicsit rendbe jönnél, és ha jobb munkahelyed lenne? Vajon ettől függ-e a szíved öröme? Nos, ezért mar bele annyira mélyen ez a jézusi kérdés a szívünkbe. Miért sírsz? Micsoda húsvét reggel az, amikor valaki sír? Milyen ünnepi hangulat az, amelyet könnyek öntöznek? Mert nagyon sok ilyen helyzet van. Ne áltassuk magunkat! Most nem csak a természet világa sérül, mert a tavaszban hirtelen tél támadt. Sokkal nagyobb gond az, amikor az életed tavaszában hirtelen megint dermesztő hideg támad, mert kihűl a szeretet, kiég az öröm, mert elvész az élet varázsa, mert nincs már üdesége, hamva az életnek. Túl szürke már, igen megterhelt, már rettenetes súly alatt nyög, s bizony érzi az ember, hogy valami rettenetesen hiányzik.

A huszadik század egyik híres zsidó költője mondja: „Az embernek meleg csend kell, s mi hideg tumultust adunk neki.” (Simone Weil) Meleg csendre vágyik a szív, amiben feloldódik a lélek dermedtsége, ahol elül a hétköznapi zaj, de a szívnek rettenetes zakatolása is. Ismered-e, kedves testvérem, az Isten jelenlétében születő ilyen csendet? Vagy inkább azt a hideg tumultust, amit manapság a világban kaphatunk? Mert tumultus van, tapossuk le egymást, oldalba könyökölve a másik embert. Nem férünk már az utcákon egymástól, de még a temető kertben sem. Érdek-összeütközések mezején trappolunk, zakatolunk és van körülöttünk és bennünk dermesztő hideg. Ezért lép elénk Jézus húsvét reggelén újból, valami meleg mennyei szeretetet sugározva bele a mi lelki dermedtségünkbe. Úgy lép elénk, mint egykor ott a sírkertben Mária-Magdaléna elé.

Egyszer csak valami különös mozgolódás támad a sírkert bokrai között, miközben Mária, magába roskadva, nagyon keservesen sír, mert elvitték tőle az ő Urát. Bizony, ez a legnagyobb fájdalom. Elvitték a mi nemzedékünköt is a mi Urunkat. A kommunizmus ateista propagandája megrabolt két nemzedéket egymás után. El akarta venni tőlünk Istent. Részben sikerült is. Azért van az, hogy manapság nagyon sok korunkbeli nem tud mit kezdeni Istennel. Még a húsvétkor templomba jövők sem tudnak mit kezdeni a feltámadás csodájával. Azt mondják, hogy ez mese. Olyant senki nem látott, hogy valaki visszajött volna a sírkertből. Ott végérvényesen minden lezárul. Ott a der-

mesztő, riasztó, félelmetes vég. Mert elvették az ilyen ember szívéből az élő Krisztust. S ahonnan eltűnt Krisztus, ott nem csoda, ha nincs élet. Jézus azt mondta a tanítványoknak: Én élek, és ti is élni fogtok. Csak akkor fogtok élni, ha én élek bennetek. Csak ott van igazi, ragyogó, céltudatos, kibontakozó, előre és fölfelé irányuló élet, ahol Jézus él, ahol neki helye van. Ahol a Jézussal való nagy találkozásban fölismeri az ember, hogy valaki itt jár ma is köztünk. Úgy, ahogy fogalmazza az egyik költő a *Húsvét hajnali varázs* c. gyönyörű versében: „A hajnal ébred. Annak a / Gyémánt szeme sugárik? / – Nem, nem! Valaki jár itt! / Az árnyék mozdul hirtelen, / Az alvó kert felébred. / Szent borzalommal néz körül / A bokrokon az élet. / A fák között valaki áll, / Fehér ruhája lebben. / Angyalsereg gyűl hirtelen / A Getsemaneh-kertben. / Az utat végig térdelik, / a hajnal felsugárik. / – A Megfeszített jár itt!” (Harsányi Lajos)

Jaj, mi lenne, ha nem járna itt? Mi lenne, ha nem toppanna elénk, s nem mutatná újra sebeit? Mi lenne, ha nem emlékeztetne arra, hogy mire vagy képes? Mi lenne, ha nem leplezné le gyilkos szándékunkat? Mi lenne, ha nem pirítana reá orcánkra, amely oly nehezen képes szegyenében meghajolni? Mi lenne, ha nem mutatna be meztelen valónkban minket ez az elénk toppanó Feltámadott önmagunknak? Jaj, de elhinnénk magunkat! Azt hinnénk, minden rendben van! Azt hinnénk, elég neki annyi, hogy néha odadobunk neki egy-egy órát évente néhányszor, s a többit megtartjuk magunknak. Ó, azt hisszük sokszor, hogy elég, ha nem követünk el megbotráncsoztató bűnöket, de közben kis csalafintaságokat csak elkövetünk. De ezért még Isten se ítéljen meg, mert olyan ravasz világban élünk, hogy apró huncutságok nélkül nem tudnánk érvényesülni. Nos, hát ezért van szükség arra, hogy ez a megfeszített és feltámadott Úr újra és újra elénk toppanjon. Hogy ismét átéljük „a találkozás észbontó kegyelmét”, ahogy fogalmaz egy másik költő. Mert valami különös kegyelem az, hogy megjelenik némelyeknek.

Alapigénken olvassuk, hogy kiknek. Pál apostol felsorolja, hogy kiknek jelent meg Jézus. Megjelent Péternek, a többi tanítványnak, aztán ötszáz atyafinak egyszerre, Jakabnak, és legutoljára, mindenké között – mondja Pál apostol, mintegy idélennek, torzszülöttnek –, nekem is megjelent. Figyeljük csak! Hiányzik a sorból Pilátus, Kajafás, a főpapok, a farizeusok, Heródes. Ezeknek nem jelent meg, mert ők elutasították, tudatosan kidobták az életükből. Ők az okai annak, hogy az ilyenek kiirtassanak az élők földjéből –, ahogy Ézsaiásnál olvassuk. De, akik sírni tudtak az ő hiányán, akik nem tudtak továbblépni nélküle, akiknek fáj az ő halála, azoknak megjelent.

Tudod, hogy kinek jelenik meg ma is, kedves testvérem? Csak annak, aki már ráért arra, hogy nélküle nem folytathatja életét. Csak annak jelenik meg, persze nem valami hókusz-pókuszos varázslat nyomán, hanem ott a lélek mélyén, amikor érzed, hogy megérint, s valami rettenetes kő leszakad a szívedről, s egyszer csak rájössz, hogy ez a bűnöd súlya volt, s ezt ő mind elvette. Amikor egyszer csak, a korábban didergő szívedben megjelenik az Isten tüzes szerelme, ami kitölteték Szentlélek által. Nos, az ilyen formában történő nagy találkozás az a bizonyos észbontó kegyelem. Igen, mert ezzel nem tud mit kezdeni az ész.

Pál apostol racionálisan gondolkozó, nagyon csiszolt elméjű, tanult ember volt. Saulus korában ő sem tudott mit kezdeni a feltámadott Krisztus misztériumával. Holmi legendának és mesének, örült agykoholmánynak tartotta ő is azt, amit a tanítványok hirdettek szerteszét, hogy feltámadt, s látták őt és él. De, egyszer csak ő is találkozott Vele. Nos, nem úgy, hogy testben megjelent volna előtte. Nem úgy jelent meg neki, mint a korábbi apostoloknak, vagy Mária-Magdalénának, feltámadott testben, hanem úgy, hogy a napnál fényesebb fényözön vette körül őt a damaszkuszi úton. S ez a menyői világosság úgy behullt sötét lelkébe, hogy onnan kiszorította a sötétség utolsó maradványát is. S ennek a világosságnak a tükrében ő, a korábbi farizeus, aki feddhetet-

lennek mondatott a törvény tükrében, mert nem követett el cégéres bűnöket, mert böjtölt, tizedet fizetett, túlbuzgó farizeus volt, – ennek a világosságnak a tükrében eljut a felismerésre: a bűnösök között első vagyok én, mert üldöztem a Krisztus Anyaszent-egyházát. Nos, hát ezért volt szüksége a velem való nagy találkozásra.

Mert, tudod, amíg nem jelenik meg neked, amíg nem ismered fel, hogy ő él, amíg nem néz bele ez a feltámadott Krisztus a lelked legelrejtettebb zugába, amíg nem világít át egészen az ő fényével, s amíg nem leplez le, amíg nem rendít meg lényed legmélyéig ez a különös, ez az érthetetlen, de mégis valóságos találkozás, addig nem tudsz mit kezdeni sem a húsvét csodájával, sem a feltámadással, sem a Jézuséval, sem a tiéddel. S ezért, amíg nem jelenik meg valakinek, addig nem lehet másként nevezni azt az életet, mint torzszülött életnek, még akkor is, ha fizikailag épkezézláb ember vagy, mert lelki értelemben vett torzszülöttség ez. A bűn ugyanis eltorzított már anyám méhében, és magammal hoztam a lelki torzulást. Azt az önzést, ami már csecsemő koromban jelentkezett, amikor kis kezeimmel mindent csak magamnak akartam megkaparintani, amikor első ösztönös mozdulataimmal mindent csak a számba akartam gyömöszölni. Jellemző mozdulatok ezek. Már csecsemő korunkban elárulják, mennyire torzult lelkek vagyunk. Ezért van szükség arra, hogy egy ép, egy tökéletes Isten-ember megjelenjen nekünk. Úgy, hogy megragadjon, lenyűgözzön, úgy, hogy szeretete meghódítson, úgy, hogy kitisztítsa szívedet, lényedet átformálja, s teljesen újjáteremtsen. S akkor elmondhatod Pállal együtt: ha valaki Krisztusban van, új teremtés az. S ezért, élek többé nem én, hanem él bennem a Krisztus, mert bennem is megjelent.

Tudod, milyen haszna van ennek, drága testvérem? Kézzel fogható haszna. Sokkal nagyobb haszna, mint annak, ha megnyernél egy főnyereményt a lottón. Sokkal nagyobb haszna van ennek, mintha most hirtelen örökölnél egy hatalmas palotát valakitől. Ha ő megjelenik, akkor olyan hited lesz, amelyik kibír mindent, s ami megnyugvással tölt el.

Moody, a nagy evangelizátor úgy fogalmazott, hogy Jézus Krisztusban három fajta hittel lehet hinni. Az első a küzdő hit. Olyan ez, mint amikor az ember kapálózik és félelem gyötri a mély vízben. Ez a küzdő hit. A második a kapaszkodó hit. Mint amikor valaki már egy csónak oldalába fogódzik. S a harmadik, amire érdemes eljutni: ez a megnyugvó hit. Amikor az ember biztonságban van a csónakban. Sőt, már elég erős ahhoz, hogy kinyújtja a kezét a csónakból, s másokat is megmentsen. Ez a megnyugvó hit, ami egyenlő a húsvéti hittel. Ekkor már megmentett vagy, azaz bekerültél Isten megtartó szeretetébe. Amikor már tied az örök élet. Amikor már rendíthetetlen ez a húsvéti hit.

Olyan tanulságos ez a felsorolás. Először felsorolja mindazokat, akiknek előtte megjelent. Elismeri, hogy másokat is részesített már ebben a különös kegyelemben, hogy megjelent. S ezek sorába befogad engem is. Átélted-e már ezt a csodát, drága testvérem? Ha igen, akkor ennek a húsvéti hitnek a birtokában eloszlott szívedből minden félelem és aggodalom. S akkor jöhet bármi. Mert jöhetnek próbák, betegség, súlyos szenvedés, jöhet még tragédia is, földrengés és árvíz, jöhet hajléktalanság és ki tudja, még mi minden. Végül, biztosan jön a halál is. S bizony, ilyenkor nagy kérdés, hogy van-e ilyen megnyugtató, biztonságot sugalló hited, ilyen élő Krisztusod, aki képesít arra, hogy te győztesen nézz szembe mindazzal, ami próbaként reád jöhet. A legnagyobb haszna ennek a húsvéti hitnek, nyilván, a halállal szemben van. Mert Jézus nagypénteken és húsvétkor a mi utolsó ellenségünket törölte el, a halált. Halálával kihúzta a halál fullánkját. Ezért kiált fel diadalittasan Pál: halál, hol a te fullánkod?

Nos, hát Jézus Krisztus kivette a halál fullánkját. Ezért, aki benne van, s akiben Ő él, annak életében már nincs többé ereje ennek a fullánknak. Nem véletlen az a megfi-

gyelés, hogy az élő Jézussal rendelkező emberek számára a halál egy áldott lehetőség mindig a Krisztussal való hazaérkezésre. Ezért születtek olyan megrendítően szép valóságok a halálos ágyon, mint pl. a Luther Mártoné, aki így kiáltott fel „Isten az az Úr, aki által megmenekülünk a haláltól!” Vagy idézzük a híres skót reformátort, aki azt mondta: „Krisztusban élni, Krisztusban meghalni – és a testnek nem kell félnie a haláltól!” John Wesley azt mondta a halálos ágyán: „Mindenképpen az a legjobb, hogy Isten velünk van!” S egy nagy puritánus tanító, egy angol hívő ember azt mondta: „Van fájdalom, de van békességem! Van békességem!”

Van egy gyönyörű énekünk, az *Aki értem megnyíltál* kezdetű ének. Ennek az írója halálos ágyán, 38 évesen azt mondta: „Már most élvezem a mennyországot a lelkemben. Minden imádságom magasztalássá alakul!” S még sorolhatnánk, hogy a Krisztusban hívő emberek hogyan lépnek át az örökkévalóságba.

Drága testvérem, akinek Isten megadta a különös kegyelmet, hogy újra húsvétot ünnepelj, akarsz-e ilyen hittel rendelkezni? Ha még nincs neked ilyen hited, kérd el az Úrtól, hogy diadalittasan elmondhasd Pállal együtt: élek többé nem én, hanem él bennem a Krisztus! Ámen.

Antoine de Saint-Exupery

Fohász

Uram, nem csodákért és látomásokért fohászok, csak erőt kérek a hétköznapokhoz.
Taníts meg a kis lépések művészetére!

Tégy leleményessé és ötletessé, hogy a napok sokféleségében és forgatagában idejében rögzítsem a számomra fontos felismeréseket és tapasztalatokat!
Segíts engem a helyes időbeosztásban!

Ajándékozz biztos érzéket a dolgok fontossági sorrendjében, elsőrangú vagy csak másodrangú fontosságának megítéléséhez!
Erőt kérek a fegyelmezettséghez és mértéktartáshoz, hogy ne csak átfussak az életen, de értelmesen osszam be napjaimat, észleljem a váratlan örömeket és magaslatokat!

Őrizz meg attól a naiv hittől, hogy az életben mindennek simán kell mennie!
Ajándékozz meg azzal a józan felismeréssel, hogy a nehézségek, kudarcok, sikertelenségek, visszaesések az élet magától adódó ráadásai, amelyek révén növekedünk és érlelődünk!

Küldd el hozzám a kellő pillanatban azt, akinek van elegendő bátorsága és szeretete az igazság kimondásához!
Az igazságot az ember nem magának mondja meg, azt mások mondják meg nekünk.

Tudom, hogy sok probléma éppen úgy oldódik meg, hogy nem teszünk semmit.
Kérlek, segíts, hogy tudjak várni!
Té tudod, hogy milyen nagy szükségünk van a bátorságra.

Add, hogy az élet legszebb, legnehezebb, legkockázatosabb és legtörekényebb ajándékára méltók lehessünk!

Ajándékozz elegendő fantáziát ahhoz, hogy a kellő pillanatban és a megfelelő helyen – szavakkal vagy szavak nélkül – egy kis jószágot közveitthessek!

Őrizz meg az élet elszalasztásának félelmétől!
Ne azt add nekem, amit kívánok, hanem azt, amire szükségem van!
Taníts meg a kis lépések művészetére!

Prédikáció húsvét utáni vasárnapra

Sógor Árpád
Kolozsvár

Siránkozókból bizonyágtevők

Alapige: Márk 16,9–14
Bibliaolvasás: Lukács 24,13–35

Vázlat

I. JÉZUS MEGJELENIK. – Hogy jelenik meg ma nekünk? Hol találkozhatok vele?

II. MILYEN HATÁST VÁLTOTT KI A MEGJELENŐ JÉZUS AZ EMBEREK-BEN? – Elindította őket mások felé.

III. HOGY FOGADTÁK A JÉZUSRÓL SZÓLÓ HITVALLÁST? – Nem hittek.

Igehirdetés

I. JÉZUS MEGJELENIK. – Hogy jelenik meg ma nekünk?
Hol találkozhatok vele?

Húsvét után vagyunk. Már az ünnep hangulata, békessége, az együttlét öröme foszlásnak indult, visszaálltunk a mindennapi kerékvágásba, a hétköznapi szürkeségé újból visszatért, a távolból hazajött gyerekek, unokák visszatértek otthonaikba.

Nagyon sokszor tapasztaljuk ezt, hogy az **ünnep öröme** olyan hamar **szertefoszlik**, nem tudjuk megőrizni az ünnep hangulatát. Talán rosszul ünnepelek? Talán nem értjük meg az ünnep igazi üzenetét? **Mit értettünk meg** a Húsvét, a Feltámadás ünnepének evangéliumából, örömeiből? Gyakran meg is fogalmazzuk magunknak, hogy jó volna a vasárnapi, vagy a templomban, a gyülekezetben megtapasztalt vagy megélt hitünket a hétköznapiakra is magunkkal vinni. De vajon milyen hit az, ami itt benn működik és kinn gyengének, hasznavehetetlennek bizonyul?

– Van-e élet a halál után? **Van-e élet a Feltámadás után?** – Mi lehet életünk értelme, célja a meghallott húsvéti öröme után? Úgy gondolom, hogy most, ha őszintén megkérdeznénk egymástól, „hogyan vagy?”, „milyen kérdések foglalkoztatnak”, akkor sokkal egyszerűbb, nem ennyire magasztos és mégis nehezebb kérdések kerülnének a felszínre. Mindaz a sok gond, ami terhel minket, életünk megoldatlan kérdései, konfliktusai, amelyeket sokszor önmagunknak sem merünk bevallani. Tulajdonképpen, minden kérdésünk visszavezethető arra a nagy kérdésre, hogy mit tudok kezdeni az étellel, mi életem értelme?

Jézus ezt ajánlja fel nekünk ma is, **elmondhatjuk neki**, elébe hozhatjuk mindazt, ami foglalkoztat minket, úgy, ahogy az emmausi tanítványoktól is megkérdezte: „Miről beszélgettek egymással útközben?”

Jézus sokszor ilyen egészen váratlanul **lép mellénk**, ilyen váratlanul **jelenik meg életünkben**. Úgy, ahogy megjelent Máriának, az emmausi tanítványoknak, a 11 tanítványnak. Ezek az emberek mind gondterhelt emberek voltak. Gyászoltak és sírtak. Féltek és bezárkóztak. Menekültek a városból, gyötrő kérdéseik elől. De azok makacsul kitartottak mellettük. Jézus nem személyválogató, a legelkeseredettebb embernek is, a legváratlanabb helyzetben is megjelenik.

• Mária a halott Jézust kereste és a feltámadott Úrral találkozott. Lehet, hogy neked is épp egy fájdalmas veszteség után jelenik meg, gyászodban áll melléd és ad erőt az élethez!

• Az emmausi tanítványok értetlenül, elkeseredésükben egymást támogatva, szinte menekültek Jeruzsálemből. Jézus melléjük szegődött az úton, de ők nem ismerték meg őt. Csak Emmausba érve ismerték fel útítársukban Jézust. Akkor, amikor a kenyeret megtörte és együtt vacsoráztak. És akkor minden szó a helyére került, minden mondat értelmet kapott. Lehet, hogy neked is egy-egy hosszú utad talán csak életed végén világosodik meg, hogy ő végig melletted volt és kísért téged. Vagy megadatik néked, hogy az úrvacsorában érezted a veled való közösséget.

• A 11 tanítvány bezárkózva sírt és gyászolt, megfélekedve mindarról, amit Jézus korábban mondott nekik. És Jézus megjelent közöttük. Lehet, hogy neked is ebben a gyülekezeti közösségben, vagy egy kisebb közösségben jelent meg vagy jelenik meg Jézus. Amikor talán a megbocsátást vagy bocsánatkérést gyakorolod, mint egykor Ézsau és Jákob, és csodás módon Isten arcát látja meg a megbocsátó testvérben a testvér, Isten jelenléte valóságosan megtapasztalható lesz.

Istent nem lehet keretek közé szorítani, a templom falai közé bezárni. A magányos Máriának, a kettesben haladó tanítványoknak, a félelemmel teli, de közösségben levő tanítványoknak is megjelenik Jézus személyében. Valóságosan. Mi kereshetjük a veled való kapcsolatot, ennek lehetőségeit nyújtja nekünk a vallás, és ő ehhez adja a hit hidját, amelyen keresztül felismerhetjük őt. Hit nélkül a vallás csak elkeseredett emberi próbálkozás, csak megüresedett forma és hagyomány, értelmét veszített rituálék gyűjteménye. Azt láthatjuk, hogy **Jézus nemcsak megjelenik, hanem szóba is áll** a hittelennel, a kételkedőkkel. Az eredeti szövegben a megjelenik szó azt is jelenti, hogy **látthatóvá teszi magát**. Azért kereshetjük a veled való kapcsolatot, azért fordulhatunk Istenhez, mert ő előbb megkeresett minket, lehajolt hozzánk.

II. MILYEN HATÁST VÁLTOTT KI A MEGJELENŐ JÉZUS AZ EMBEREKBEN?

Mindegyiknek, **mindenkinek megváltoztatta élete irányát**, elindította őket mások felé. Mária visszament a Jézust követők közé, az emmausi tanítványok visszasiettek Jeruzsálemba, a 11 apostolt meg szétküldte a nagyvilágba. A magányost a közösségbe, a közösségben levőket a magányosokhoz. Mindenre szüksége van. Senkit sem szabad lefűni, mint haszontalan embert. Istennek mindenkivel terve van. Egyénre szabottan és közösségre is. Ő a siránkozókból is bátor biznyságtévőt tud formálni. Ő a beszűkült perspektívákat is ki tudja szélesíteni. Feladatot ad. *Elmenvén tegyetek tanítványokká. Menjete el szerte a világba.* Nem kell föltétlenül földrajzi távolságokra gondolnunk. A családtagomhoz, barátomhoz és munkatársamhoz küld Isten. Ugye, **milyen nehéz a közvetlen hozzátartozóknak beszélni** arról, hogy mit jelent számomra Isten, mit jelent az én életemben a Jézussal való találkozás. Nehéz, mert ők a saját bőrükön tapasztalják, ha csak üres fecsegés, szenteskedő beszéd az, amit Jézusról mondok. Ha életemmel nem tudom alátámasztani mindazt, amit hirdetek, akkor megbotránkoztatom a körülöttem élőket. Statisztikák vannak arról, hogy nagyon sok hűséges és buzgó keresztyén egyháztagnak, sőt lelkészeknek a gyermekei is elfordultak az egyháztól és Istentől. Mert ellentmondást láttak a gyermekek aközött, amit szüleik hirdettek és amit megéltek. Sokszor az az érzésem, hogy mi, akik templomba járunk, többet ártunk Isten ügyének, mint amennyit használunk, mert azt gondoljuk, hogy nekünk tökéletesnek kell lennünk, holott **elég lenne, ha csak őszinték lennénk.**

Lehet, hogy ma gyengének és fáradtnak érzed magad ahhoz, hogy másoknak Istentől beszélj. Vagy nem tartod magad elég okosnak. Vagy ki tudja milyen indokra hivatkozva hártod el magadtól ezt a feladatot, hogy másoknak a feltámadt Jézus Krisztusról beszélj. Mindez nem számít. Ha úgy érzed, hogy gyenge vagy a beszédhez, akkor inkább ne mondj semmit. Nehogy többet vagy nagyobbat akarj mondani, mint amennyit te magad is tudsz. Az asszonyok annyit mondtak, hogy Ő él. És ez is hitvallás volt. Nem kell überelned mások hitvallását, bizonyágtételét. **De keresd azok társaságát, akikhez küldött Isten, akiket rád bízott.** Akik talán sírnak, és gyászolnak, és félnek, és menekülnek az emberektől és önmaguktól. És a maga idejében Isten megadja mind-egyik hűséges szolgájának a szólás lehetőségét is.

III. HOGY FOGADTÁK A JÉZUSRÓL SZÓLÓ HITVALLÁST? – Nem hittek.

Az eredeti szövegben sokkal súlyosabb ez a megállapítás. Az örömuzenet elutasítását is jelenti. Vagyis **hallották, de nem akartak hinni.** Mielőtt ítéletet mondanánk a konok tanítványokra, akik nem hisznek sem Máriának, sem az asszonyoknak, sem az emmausi tanítványoknak, előbb gondoljunk arra, hogy mi hogyan viselkedtünk volna az apostolok helyében. Hajlok arra, hogy esetleg még **ki is kértük volna magunknak ezt a hangnemet,** amit Jézus használ. Hogy merészel minket hitetleneknek és keményszívűeknek nevezni. Az oszlopapostolok elkéstek, lemaradtak a feltámadásról, a Jézussal való találkozásról. Megelőzték őket az asszonyok és holmi mezei tanítványok. Hogy merészel minket valaki keményszívűnek, meszesedett szívűnek nevezni (szklerózis). Minket, akik templomba járunk, akik egyházfenntartói járulékot fizetünk, akik talán a feltámadást is hisszük, mint hitvallási tételt, csak épp a saját feltámadásunkban nem hiszünk. Nem érezzük, hogy az örök élet már e földön az enyém lett. Miért van ez? **Mitől meszesedik el a mi szívünk?** A mozgásszegény életvitel, a zsiros ételek, a káros szenvedélyek mind hozzájárulnak ehhez. Ha úgy elvagyunk magunkkal, a magunk kis hitével, köreivel, az Istennel való kapcsolatunkkal, de nem tudunk odafordulni másokhoz, akkor elmeszesedik a szívünk. Akkor már **nehezen halljuk meg Isten aktuális üzenetét.** Ha nem azt esszük, amire szüksége van a szervezetnek, ha tudatosan romboljuk különböző kétes szellemi termékekkel, akkor elmeszesedik a szívünk. Mindenki maga tudja, hogy milyen ördögök lakoznak az ő szívében. **Mi tartja fogva, mitől meszesedik, mitől nem működik** úgy, ahogy kellene.

Nem rajtunk múlik, hogy valaki elhiszi vagy sem a Jézusról szóló evangéliumot. A mi feladatunk csak az, hogy az evangéliumot hirdessük, és az, hogy a szívünket tisztán tartsuk. Ne engedjük, hogy elmeszesedjen. Ezért is fontos az áldott orvossal való állandó kapcsolat. Nemcsak az ünnepen, nemcsak vasárnapokon, hanem mindennap.

Kedves testvéreim, a Márk evangéliumában lejegyzett húsvéti, tehát a Jézus feltámadásáról szóló történet bennünket az üres sírtól, vagy az életünk ürességétől, az életünk értelmetlenségétől el akar vezetni oda, ahol nem utálja az ember az életet, ahol nem teher az élet, amelytől minél hamarabb meg kell szabadulni, hanem ahol bizonyítékvé lesz az ember annak az életnek, amely az első húsvét óta itt van ezen a földön.

Így lehetünk siránkozókból bátor bizonyítékvé. Ámen.

Prédikáció sákramentumos istentiszteletre

Úrvacsorai igehirdetés

Dr. Victor János

„Drága áron”*

„...az én vérem által.”

1Kor 11,25

Vérnek árán jött létre az az új-szövetség, amit Jézus az Ő híveinek megszerzett és felkínál. A vérenél drágább fizetség nincsen. A vér az életet jelenti. Régi időkben meg voltak győződve róla az emberek, hogy minden élőlény életereje, az a titokzatos hatalom, ami megkülönbözteti az élő testet a legbámulatosabban megszerkesztett gépezettől is, a vérben székel. És amit az újabbkori tudomány fényénél tudunk ennek a titokzatos folyamtnak, mely testünk malmát hajtja, az összetételéről és a szerepéről, az nagyon közel visz bennünket újra ehhez a régi gyermek felfogáshoz. Az bizonyos, hogy az élet feláldozását ma sem tudjuk megkapóbban kifejezni, mint ezzel a régi szóval: a vérünket ontani valakiért vagy valamiért. Minden más áldozat csak egy darab az életünk-ből. Aki a vérevel adózik, az az egész életét adja oda. Nincs az a világra szóló vagy, amivel ekkora áldozatot kárpótolni lehetne. A vérral lefizetett ár felülhalad minden számítást és összehasonlítást.

Azért olyan örökre le nem róható hálaadásnak ünnepe ez a szent vendégség, mert ilyen drágán szerzett áldásokban részesít bennünket. Mi ingyen kapjuk jótéteményeit, mert vendégek vagyunk az Isten asztalánál. De Ő kimondhatatlan árat vállalt magára, hogy bennünket megvendéghessen.

Az emberi lélek mindig tudatában volt annak, hogy üdve nem lehet olcsó dolog. Akármilyen istenekben hittek az emberek az évszázadok során, mindig véres áldozatokkal keresték azok kegyeit. Igaz, hogy ebben nagy szerepet játszott az a pogány gondolat is, hogy az istenek szívtelenek és csak nagy áldozatok árán bírhatók reá ideig-óráig az emberekkel való törődésre. De volt az áldozati vér patakzásában valami más is. Hiszen az ótestamentumi Isten nem volt ilyen közömbös szívű, szeszélyes, zsarnoki lény, akit megvesztegető áldozatokkal kellett volna jóindulatra hangolni – csak nagyon tudatlan emberek téveszthetik össze az ótestamentumi Isten szentségét és fenségét a pogány istenek szívtelenségével –, és mégis tele volt az Őáltala rendelt ótestamentumi istentisztelet is véres áldozatokkal. Azt akarta Ő ezzel mélyen belevésni az emberek tudatába – és ennek a sejtése dereng a pogány áldozatok mögött is –, hogy Isten és az emberek között nagy közbevetetés van; Istennek és az embernek boldog egymásra találása nem olyan magától értődő dolog; mielőtt bekövetkezhetnék, félelmetes szakadékokat kell áthidalni, óriási pör számadásait kell rendezni, kimondhatatlan árat kell fizetni. Az áldozatok elfolyó vére azt jelentette, hogy Isten nem fogadhatja kebelére a tékozló fiakat úgy, mintha semmi sem történt volna: az ég és föld Bírja nem lépheti át egyszerűen azt a törvényt, amelyre az egész világot felépítette: hogy az Ő akaratának megszegése ítéletet von maga után; az igazságos Isten nem tagadhatja meg magát, és ha igazsága ellen vétség történt, nem térhet afelett elégtételszerzés nélkül napirendre.

Ezt a régi igazságot nem hazudtolta meg az Újszövetség sem: az is „vér által” kötetett meg: Áldott fényel sugárzik szét a mi Urunknak, a Krisztusnak arcáról a mennyei

* A szerző *A szentek szentjében* című kötetéből.

Atya jóságos szeretete, de ebben a fényben nem foszlanak azért semmivé Isten igazságának megdöbbenő árnyai. Sőt ott tündöklök ez a fény éppen a legkáprázatosabbban, ahol ezek az árnyak is áthatolhatatlan sötétséggé sűrűsödnek össze: a Krisztus töviskoronától vérző fején. Amikor a kereszt tövébe lépünk, nem kevésbé érezzük, hanem úgy, hogy a szívünk szinte elszorul tőle, milyen kérlelhetetlen nagy az ellentét Isten és a bűn között és milyen engesztelhetetlenül szent az Ő ítélő igazsága.

Miért ragyog hát elő mégis olyan áldott fény ebből a félelmes éjszakából, és miért borítja el a szívünk minden szorongását az édes öröm és hála érzete? Mert itt nem emberi áldozat vére elfolyásában mutatkozik meg az Isten igaz ítélete, hanem Ő maga hozza meg a véres áldozatot. Felülhaladja értelmünk minden erejét a nagy titok: miképpen intézte el Isten önmagával a mi bűneink számadását. De nyilvánvaló, hogy elintézte: amiért hiába folyt volna a világ minden vére, és ami után az ember minden erőfeszítésével is csak óhajtozni tudott, az Isten maga elvégezte – elégtételt szerzett ítélete követelő igazságának. És akármilyen áthatolhatatlan titok fedi is a golgotai áldozatot, afelől sem marad semmi kétségünk, hogy rettenetes volt az ára ennek az elégtételnek. „Vér által”, kimondhatatlanul drága vér által ment az végbe.

Boldog vendégségre vagyunk hivatalosak itt. Isten a háta mögé vetve velünk való minden perlekedését, panaszát, vádját, ítéletét, most az Ő szövetségének asztalához szólít. Azt akarja, hogy békességben és örvendezéssel élvezzük reánk áradó atyai szeretetét s annak minden jótéteményét. Jó is, ha szívünket bearanyozza ennek a szent vendégségnek megengesztelt nyugodalma és derűje.

De közben jó, ha megremeg a lelkünk és átborzong rajta a vérnek emléke, aminek árán Isten boldog vendégei lehetünk. Legyen valami a mi vacsorázásunk hangulatában is az egyiptomi menekülők első páskavacsorájából. Ők teljes biztonságban és nagy örömeik ujjongó előérzetével fogyasztották el a szabadulás vacsoráját. De odakint, jól tudták, jár a halál angyala és sujtol az Isten ítélete. Sokszor eszünkbe jutott a megáldozott bárány vére, amely kapujukra festve oltalmazta őket. Ha az nem állott volna őrt, hozzájuk is kérlelhetetlenül belátogatott volna az Isten ítéletre küldött követe...

Ha az Isten maga nem oltalmazna bennünket az Ő odaáldozott Fiának vére által, hogyan tarthatnánk meg akkor az Ő igazsága előtt! Nincs is nekünk mit keresnünk az ítélet alá vetett világ Egyiptomában! Hogy lehetne otthonunk a rabságnak az a háza! Megtagadunk minden közösséget a bűn hatalmaival és az Istennek drága áron megmentett szabad népe leszünk! Ámen.

A Genezáret partján

Lelkipásztorok lelkigondozói rovata*

Jerry Bridges: *Kegyelem* (15.)

Szentség: Isten kegyelmének ajándéka (II.)

Növekedés a Krisztushoz való hasonlatosságban

Az előző pár oldalon a megszentelődést elindító cselekedetre összpontosítottunk: Isten radikális változást hoz annak az életében, aki Jézus Krisztusra mint Megváltójára bízta magát. Átlépés ez a lelki halálból a lelki életbe. Krisztusban lévő új teremtetés kezdete, és Isten törvényének szívünkben való megjelenése. Megváltozik kapcsolatunk és viszonyunk Isten törvényéhez. És mindez Istentől van. Kegyelmének ajándéka ez, olyan biztosan, mint a megigazulás.

Isten nem azért visz be az Ő Királyságába, hogy azután magunkra hagyjon a növekedésben. Folyamatosan dolgozik rajtunk, hogy egyre jobban és jobban hasonlítsunk az Ő Fiára. Ahogyan Pál mondja: „Aki elkezdte bennetek a jó munkát, elvégzi a Krisztus Jézus napjára.” (Fil 1,6) Istennek ezt az állandó munkáját „progresszív megszentelődésnek” nevezzük. A kezdeti megszentelődéstől két tekintetben is különbözik.

A kezdeti megszentelődés a megváltás elnyerésének pillanatában megjelenik, amikor a sötétség malmából Krisztus királyságába vitetünk (ld. Kol 1,13). A progresszív megszentelődés folyamatosan zajlik mindaddig, amíg az Úrral nem leszünk. A kezdeti megszentelődés teljes mértékben Isten munkája, a Szentléleké, aki közvetíti nekünk Krisztus életét. A progresszív megszentelődés szintén a Szentlélek munkája, de részvételünket feltételezi, tehát mint hívők, aktívan részt veszünk a folyamatban.

A megszentelődés progresszív természete nyilvánvalóvá válik az újszövetségi levelekben minden egyes alkalommal, amikor biztatást kapunk a növekedésre, változásra, az óemberi cselekedetek félretételére, az Istenhez hasonló jellem felöltözésére, és így tovább. Világosan kitűnik Pál bizonyágtételéből is, hogy még nem lett tökéletessé, és kijelentéséből tudjuk, megtanulta, hogy minden körülmények között elégedett legyen (ld. Fil 3,12–14; 4,11).

A Róma 12,2 és a 2Korinthus 3,18 nyíltan tanítja a megszentelődés előremutató természetét:

„Ne igazodjatok e világhoz, hanem változzatok meg értelmetek megújulásával, hogy megítélhessétek: mi az Isten akarata, mi az, ami jó, ami neki tetsző és tökéletes.” (Róm 12,2)

„Mi pedig, miközben fedetlen arccal, mint egy tükörben szemléljük az Úr dicsőségét mindnyájan, ugyanarra a képre formálódunk át az Úr Lelke által dicsőségről dicsőségre.” (2Kor 3,18)

Mindkét szakaszban van egy-egy hasonló jelentésű szó: *változzatok*, ill. *formálódunk*. Mindkét esetben az ige jelen időben áll, utalva arra, hogy a fejlődés folyamatos.

* Ezt a sorozatot a presbiterképzésben is felhasználhatjuk

William Hendriksen a Római levél 12,2-ben szereplő „változtatok meg” kifejezést „folyamatosan hagyjátok magatokat megváltoztatni” formában fordította. John Murray pedig a következőképpen kommentálta:

„Az itt használt kifejezés [változtatok meg] azt foglalja magában, hogy folyamatosan az átváltozásban kell élnünk, amely a gondolatok és az értelem megújulása... A megszentelődés egy forradalmi változás, amelynek központja az öntudat... Ez a fejlődés gondolata, amely csapást mér a megrekedés, önelégültség, az elért eredményekkel való büszkélkedés magatartásformáira, amely oly sokszor jellemező a keresztyénekre.”

A folyamat természetét tekintve a 2Korinthus 3,18 arról beszél, hogy átformálódásunk az „Úr által történik, aki a Lélek”, a Róma 12,2 pedig arról, hogy a folyamat értelmünk megújulásával zajlik. Mindkét versben azonban az *átformálódik* [átformáltatik] ige passzív [sajnos a magyarban ez nem érzékelhető – ford. megj.], ami arra utal, hogy a munka bennünk folyik és nem általunk. (Rengeteg szentírási részlet hangsúlyozza a mi szerepünket a progresszív megszentelődésben. Így korábbi könyvemben – *Törekvés a szentségre* [magyar nyelven is megjelent – ford. megj.] – részletesen megvizsgáltam a mi felelősségünk kérdését.) Mivel jelen könyvemben Isten kegyelmét tanulmányozzuk, elsősorban Isten megszentelő munkájára akarok koncentrálni. Az átformáltatik szó szenvedő szerkezete mutatja, hogy a progresszív megszentelődés átformáló munkáját az Isten Lelke végzi. Ő az, aki egyre jobban és jobban átformál bennünket Jézus Krisztus hasonlatosságára.

Ez az átalakítás több, mint egyszerűen a külső viselkedés megváltoztatása. Belső lényünk helyreállítása, vagy ahogy valaki mondta, a belső ember átalakítása. Azt jelenti, hogy motívumaink és indítékaink folyamatosan megváltoznak, így csatlakozhatunk a zsoltaíróhoz, mondván: „mennyre szeretem törvényedet! Egész nap azon elmélkedem!”; majd „minden gazdagságnál nagyobb öröm, ha intelmeid szerint élhetek” (Zsolt 119,97; 119,14).

Bár az *átformálódik* szenvedő ige, mégis felszólító alakban van [a magyar nyelvben más alak szerepel – ford. megj.]; vagyis parancs arra, hogy tegyünk valamit. Arra utal, hogy mi, hívókként nem vagyunk passzívak az átalakulási folyamatban. Nem márványtömbök vagyunk, amelyet a szobrászmester gyönyörű szoborrá formál. Isten adott nekünk értelmet és szívet, amellyel válaszolunk a Szentléleknek, együttműködünk vele, amint munkáját végzi. Természetesen vezet el bennünket ez a gondolat ahhoz a klasszikusnak számító részlethez a Szentírásból, amely a hívő és a benne munkáját végző Szentlélek együttműködéséről szól. A részlet a Filippi levél 2,12–13-ban olvasható:

„Ezért tehát, szerettem, ahogyan mindenkor engedelmeskedtetek, nem csupán jelenlétemben, hanem sokkal inkább most, távollétemben is, félelemmel és rettegéssel munkáljátok üdvösségeteket, mert Isten az, aki munkálja bennetek mind az akarást, mind a cselekvést az ő tetszésének megfelelően.

A 12. versben Pál sürgeti a filippibelieket, hogy szorgalmasan munkálják ki üdvösségüket. Sürgeti őket, hogy mindennapi életükben tegyék nyilvánvalóvá Isten törvényeinek való engedelmisségükön és az isteni jellemvonások bemutatásán keresztül, amelyeket Pál máshol a lélek gyümölcseinek nevez, hogy ők megváltottak. Ráadásul William Hendriksen szerint a *munkáljátok* ige „folyamatos, kitartó, fáradhatatlan erőfeszítést” jelent. Ismét azt látjuk tehát, hogy a megszentelődés egy folyamat, amelyben mi hívők nagyon aktívan részt veszünk.

Pál filippibelieknek szóló erőteljes biztatásában benne van az a biztos tudat, hogy az Isten Lelke munkálkodik bennük. Megvilágosítja értelmüket az Ő akarataról, ösztönzi érzelmeiket, hogy vágyakozzanak akarata teljesítésére, és megfordítja akaratukat, hogy ténylegesen engedelmeskedjenek. Mindenekfelett a Lélek ad erőt ahhoz, hogy meg tudják cselekedni Isten akaratát.

A progresszív megszentelődés tehát nagyon is feltételezi a mi közreműködésünket. De ezt az aktivitásunkat a Szentlélekre való támaszkodással kell kifejtenuünk. Mi nem vagyunk partnerei a Szentléleknek abban az értelemben, hogy mindketten – a hívő és a Szentlélek – a magunk saját feladatát végeznénk. Mi úgy cselekszünk, ahogyan a Szentlélek képessé tesz bennünket a cselekvésre. A Lélek munkája áll minden munkánk mögött, és ez teszi lehetővé minden erőfeszítésünket.

A Szentlélek tud cselekedni bennünk, és ezt meg is teszi, minden tőlünk származó tudatos válasz nélkül. Találkoztunk már ezzel a kezdeti megszentelődésben, amikor a Lélek új szívet teremt bennünk, és teljesen új hajlandósággal ajándékoz meg Isten és az Ő akarata felé. Nem függ tőlünk, hogy munkáját végezze.

De mi függünk Tőle, hogy elvégezhessek a mi oldalunkat; semmit nem tehetünk nélküle. A megszentelődés folyamatában vannak bizonyos dolgok, amelyeket csak a Szentlélek tud megtenni, és természetesen vannak olyanok, amelyeknek elvégzését ránk bízta. Például csak ő tud az Istennek való engedelmességre *vágyat* ébreszteni a szívünkben, de a Lélek nem engedelmeskedik nekünk. Nekünk kell megtennünk az engedelmesség lépését, de csak akkor tudjuk ezt megtenni, ha erővel ruház fel az engedelmességre.

Tehát a Szentlélekre kell támaszkodnunk, hogy elvégezze bennünk, amit csak Ő tud. És ugyanennyire kell Őrá támaszkodnunk annak cselekvésében, amivel Ő bízott meg. Vagyis akár az Ő munkája, akár a miénk, minden esetben Tőle függünk.

Nemcsak hogy függünk Tőle, hanem az életünk úgyszólván kilátástalannak tűnik nélküle. Mivel oly sokszor teszünk egyenlőségjelet a keresztyéni jellem és a hétköznapi erkölcsiség között, nem jövünk rá: lehetetlen számunkra, hogy önmagunktól egy kicsit is hasonlónak legyünk Krisztushoz. Ha komolyan vesszük azonban a krisztusi jellemvonások hosszú listáját, amelyeket magunkra kell öltönnünk, rájövünk, mennyire lehetetlen, hogy Krisztus képére formálódjunk a Szentlélek megszentelő hatása és ereje nélkül.

Vegyük például a Galata 5,22–23-ban és a Kolossé 3,12–15-ben leírt, Krisztusra jellemző vonások listáját (kiküszöböltem öt ismétlődést a két listában):

Galatához írt levél 5,22–23

Szeretet
Öröm
Békesség
Türelem
Szívesség
Hűség
Önmegtartóztatás

Kolosséiakhoz írt levél 3,12–15

Könyörületes szív
Jóság
Alázat
Szelídség
Egymás elviselése
Megbocsátás
Háládatosság

A tizennégy pozitív tulajdonság, amelyet fel kell öltöznünk (és a Szentírásban még vannak továbbiak is), hozzáadódik a sok negatív tulajdonsághoz – büszkeség, irigység, féltékenység, bujálkodás, tobzódás, önzés –, amelyeket viszont le kell vetnünk. Bizonyosan felkiáltunk Pállal: „De ki alkalmas erre?” (2Kor 2,16)

Mindannyian voltunk már cirkuszban, karneválon vagy vásáron, ahol csodálattal néztük a zsonglőrt, aki földobta meg elkapta a négy vagy öt bábuját. Képzeld csak el, milyen lehet tizennégy bábuval zsonglőrködni! Mégis alapvetően ezt kell tennünk, amikor tizennégy – vagy több – jellemvonást kell felöltöznünk, és ugyanakkor megszabadulnunk néhány rossztól.

Csak a Szentlélek képes egy ilyen feladatra. Csak a Szentlélek tud hangszerelni eny nyire különböző és széleskörű keresztyén jellemfejlődést. Mégis azt olvastuk, hogy nekünk kell felöltöznünk ezeket a krisztusi értékeket. Nekünk kell megtennünk; felelőssek vagyunk. De a Galata 5,22-ben Pál ezeket az értékeket a „Szentlélek gyümölcseinek” nevezi – a Szentlélek életünkben végzett munkájának eredményei. Összerakva a két gondolatot, arra a következtetésre jutunk, hogy *felelőssek és függőségben* lévők is vagyunk. Felelőssek vagyunk, hogy krisztusi jellemvonásokat öltözzünk fel, de függünk Isten Lelkétől, hogy Ő teremje bennünk a maga „gyümölcseit”. Egy centiméterrel sem jutunk előrébb a megszentelődésben a Lélek erőteljes munkája nélkül. És Ő megcselekszi, de nem azért, mert odaszánásunkkal és fegyelmezetttségünkkel kiérdemeltük, hanem kegyelméből.

Isten megáldott bennünket minden lelki áldással – beleértve a Szentlélek munkáját is – a Krisztusban, az ő kegyelme által Krisztus végtelen érdeméért. Ha a Szentlélek megszentelő munkájáért imádkozunk életünkben, abban a bizonyosságban tehetjük ezt, hogy Isten válaszolni fog imádságunkra, hiszen válaszai nem függenek tőlünk és szentségünktől, hanem egyedül az Ő Fia érdemeitől.

Ebben a fejezetben tehát a megszentelődés vagy szentség kérdését vizsgáltuk, három szempontból is. Először is láttuk, hogy szentségünk objektív, tökéletes szentség, amely a miénk a Vele való egységünk révén, aki tökéletesen szent. Azután láttuk a megszentelés kezdetét, amely által egy személynek Istenhez és az Ő törvényeihez való viszonya megváltozik. A változást érzékeli a hívő, de nem függ a hívőtől. Kizárólagosan a Szentlélek munkája. Végül láttuk, hogy a kezdeti megszentelés munkáját a Szentlélek folyamatosan végzi egész életünkön keresztül, „munkálja benn[ünk] mind az akarást, mind a cselekvést az ő tetszésének megfelelően” (Fil 2,13).

A megszentelődés mindhárom megközelítésében Isten kegyelmét látjuk. Isten az Ő kegyelmében tökéletesen szentnek lát Krisztusban. Isten kegyelméből elküldi Szentlelket, hogy új szívet teremtsen bennünk, és törvényét szívünkbe írja, megváltoztatva alapbeállítódásunkat. És Isten az Ő kegyelméből tovább munkálkodik bennünk Szentlelke által, hogy egyre jobban és jobban átformáljon az Ő Fia hasonlatosságára.

Alkalmi prédikációk

Nőszövetségi bibliaóra

Tatárné Bréda Anikó
Sóvárad

Párválasztás

Alapige: Énekek éneke 2,8–14

Manapság nagyon sok tradíció sokszor kényelmetlen, de óvó fala leomlott. Fiataljaink, noha modern korban élünk, úgy gondolnánk, hogy sokban másképpen választanak társat maguknak, mint ahogyan ez az anyáik vagy nagyanyáik korában történt. A Biblia igazságai azonban nem rendültek meg és igenis, hathatós segítséget nyújt a Könyvek Könyve a párválasztás igen nehéz és kényes kérdéseiben.

Nagyon sokan a szerelemben a teljességet keresik. Ezt azonban nem tudja betölteni egyetlen kapcsolat sem. Egyedül ISTEN. Valószínűleg ezért van olyan nagyon sok csalódás a mai ember párkapcsolataiban. Ahhoz, hogy Isten terve megvalósuljon életem minden területén, először tisztáznom kell kapcsolatomat Jézus Krisztussal. Nagyon fontos, hogy először Istennel kerüljön kapcsolatba az ember, s azután az ő társával. A **SORREND FONTOS!** Az Úr Jézustól így tanultuk: „Keressétek először Istennek országát, és az ő igazságát, és ezek mind megadatnak néktek.” (Mt 6,33)

A párválasztás fontos kérdés, de nem a legfontosabb. Ha a legfontosabbá növi ki magát, az ember célt téveszt.

A Biblia nagy óvatosságra int az érzelmek tekintetében: Példabeszédek 4,23

A szerelem veszélyes terület, elcsúszhat rajta az életünk: Példabeszédek 5,3–23

Az együttjárás nem cél. Sok fiatal nem férjet és feleséget keres, nem az egyetlen, a kicserélhetetlen társat keresi, hanem barátot és barátnőt. Természetesen helye van az udvarlásnak, de a cél a házasság, az elkötelezett, egész életre szóló életközösség. „Kerüljétek a paráznaságot. Minden bűn, melyet az ember cselekszik, a testen kívül van, de aki paráználkodik, a maga teste ellen vétkezik.” (1Kor 6,18)

Jézus nagyon határozottan nyilatkozik erről a kérdésről: „Én pedig azt mondom néktek, hogy valaki asszonyra tekint gonosz kívánságnak okáért, immár paráználkodott az ő szívében.” (Mt 5,28)

A házasság helyett mind többen választják az együttélés formáit. Sok országban már törvényesítve is van az együttélés. A társadalom átalakulása az egyik oka ennek. De Jézus az előbb idézett Mt 5,28-ban határozott választ ad erre az együttélési formára.

Isten a korlátokat azért adta, hogy valódi, boldog házasságra készítsen fel bennünket. Isten házasságpárti – hiszen Ő a szerzője!

A házasság két különböző nemű ember szabad akaratú vállalt testi-lelki szeretetközössége, amely a teremtő Isten különös áldásában részesül. Egy ősi bibliamagyarázat így értelmezi a teremtéstörténetet: Isten nem a férfi fejéből teremtette az asszonyt, hogy uralkodjék rajta, de nem is a lábából, hogy a rabszolgája legyen, hanem az oldalából, hogy a szívük közel legyen egymáshoz. Isten megteremtette az embert, saját képmására alkotta, férfinak és nőnek teremtette. Az istenképűséget tehát a két nemre osztott, egymással egyenértékű ember együtt hordozza, nemcsak alkotó munkájukban, hanem egymásnak adottságukban, életteremtő szeretetükben is. Ezért nagyon nagy felelősség az

Isten akarata szerinti párválasztás, amikor nemcsak vízszintes síkon, hanem függőleges síkon is vizsgálódom, megpróbálva Isten szempontja alá helyezni választásomat.

Álljon itt egy idézet Németh György *Lelki egészségünk* című munkájából: „A leendő házastárs kiválasztásakor nemcsak a kölcsönös testi vonzalom alapján ítélünk. Választottunk kora, külseje, egészségi állapota fontos tényező lehet. De nem árt, ha a házasságkötés előtt fölteszünk magunknak néhány kérdést. Érezhetem-e mellette biztonságban magam? Eléggé szilárd-e a társadalmi helyzete és nincsenek-e olyan jellembeli fogyatékoságai, amelyek ezt a helyzetet megrendíthetnék? Vajon az élet alapvető kérdéseiben, világnézetében, az erkölcsi értékrendben hasonló-e a felfogásunk? Van-e mind a kettőnkben olyan hajlam, hogy támogatni tudjuk egymás érdekeit? Érdeklődési körünk nem tér-e el nagyon egymástól? Össze tudom-e egyeztetni házasságomat a kariervággyal? Büszke volnék-e az ő társaságában? Magatartása, viselkedése vajon megfelel-e igényeimnek? Nem szégyenlek-e benne valamit, ami elviselhetetlen lenne később számomra? Megegyeztem-e vele olyan fontos kérdésekben, hogy akar-e utódot és körülbelül hány gyermeket szeretne? Elég szilárd-e gazdasági helyzetünk ahhoz, hogy életünket egymással összekapcsoljuk? Lesz-e otthonunk, ha csak külön szobánk is, amely a mi kis külön világunkká lép elő? Tudom-e vállalni házastársammal együtt a családját is? Ha együtt kell élnem velük, nincs-e olyan érzelmi akadály, mely az együttélést lehetetlenné tenné?”

Nagyon sokan gondolkodás és megfontolás nélkül kötnek házasságot. Az együttélés pedig lassan leleplezi a kettejük között tátongó szakadékot, amely rohamosan növekedve váláshoz vezet.

Ezért nem ósdi szokás az ismeretségi idő: a jegyesség. Ismerkedésre, beszélgetésre, levelezésre, a másik lényének a felderítésére való. Sőt arra is jó, hogy a másik családjával érintkezzen. Kedves idő ez, ugyanakkor hasznos is: kiderül, hogy a másik személy illik-e hozzá vagy sem. Több vonatkozásban is érdemes odafigyelni:

– Mindenki lényé mélyén hordja az ellenkező nem eszményített képmását, amilyen lenni szeretne, ha ellenkező neműnek születik. De egy néhány hónapon át tartó jegyesség rendszerint elég annak felderítésére, hogy elfogadják-e egymást olyannak, amilyenek.

– Különösen keresztyén lelkületű fiatal nők kísértése, hogy sajnálatból menjenek hozzá valakihez. Nos, a sajnálat nem szerelem. Aki összetéveszti a kettőt, maga lesz sajnálatra méltó. Mert csak a szerelemből lett teljes szeretet hisz mindent, remél és tűr el mindent, és nem múlik el (1Kor 13,7).

– A házasság nem lehet bosszú eszköze sem. Aki így él vele, visszaél vele.

– Azt hihetnők, hogy csak a múlté az érdekházasság. Pedig nagyon sokan mennek férjhez például egy villához és egy luxusautóhoz.

– Megtörténhet, hogy valaki – főleg túl a harmincon –, forró érzelmek nélkül, értelmesen és megfontolásból lép házasságra, és az mégis sikerül. Sőt meg is szeretik egymást. Ehhez mindkét fél részéről szükséges az a becsületes eltökéltség: boldoggá akarom tenni a másikat.

– Nem árt odafigyelni a jó barátok és a szülők, a rokonok véleményére, mert amint azt Fehér Klára fogalmazta: „Bármilyen hihetetlennek tetszik is – ifjú barátaim –, a szülők általában gyermekeik javát akarják.”

– Végül keresztyén hívő nőnek és férfinak nagyon oda kell figyelnie társa életfelfogására. Rendkívüli súllyal bír az, hogy ne legyen a jövőbeli házastársak között éles világnézeti, illetve életfelfogásbeli ellentét. Mert a szemléletkülönbség is lehet olyan felemás iga (2Kor 6,14), mely mindkét fél számára terhes.

Végül álljon itt még egy gondolat befejezésként: a jó párkapcsolat tulajdonképpen mindig háromszög is. Egy férfi, egy nő és a leghatalmasabb Harmadik alkotják, de az első helyen az Élő Isten kell hogy álljon. Ahol a kezdet kezdetén nincs betöltve az Ő helye, ott űr marad. Az űr, a vákuum mindig vonz. Előbb-utóbb beszívhat oda valakit vagy valamit: az unalmat, munkamániát, valamilyen szenvedélyt.

Ha Isten ott van a párkeresés és párválasztás nehéz, de gyönyörűséges idejében, akkor reményünk szerint ott lesz Szentlelkével a házasságban is. Ámen.

(Nem jó az embernek egyedül lenni című könyv alapján összeállította Tatárné Bréda Anna.)

Esketési igehirdetés

Nagy Ferenc

Jód-Ratosnya

Összetartó erő

Alapige: 1Korinthus 13,4–8a

Lelkiismeret-furdalás nélkül kimondható lenne az a szó, amivel egy-egy igehirdetést zárunk. Úgy érzem, hogy a felolvasott ige magyarázata rendjén szebb és érthetőbb szakakat nem találunk, ha a szeretetről akarunk beszélni. De mégis szólni kell, mert a mindennapi élet azt bizonyítja, hogy amire Pál apostol tanít, még a házasságon belül is meginog, mert más összetartó erőkre építünk. Pedig nemcsak a házasságot, hanem a világot összetartó erőről beszél, arról a szeretetről, amit emberi értelemmel felfogni, emberi szavakkal szebben magyarázni nem lehet.

Kedves ifjú pár!

Bizonyára visszaemlékeztek még arra a vallásórára, amikor a legnagyobb szeretetről beszélünk. Az udvaron körülálltuk a homokrakást és arra kértelek, hogy mindenki markoljon egy marék homokot. Úgy próbáltatok minél hosszabb ideig markotokban tartani, hogy minél kevesebb csorogjon ki belőle. Sikerült? Nem nagyon. Ahogy száradt a homok, egyre jobban csorgott, míg majdnem teljesen kiürült. A tenyér ráncaiban néhány kisebb-nagyobb szemcse ott maradt. A nagyobb szemcsék árnyékában a kisebbek meghúzódtak, máshol az egyformák egymáshoz lapultak. Nagyobbak-kisebbek, szülők és gyermekek, szülői szeretet, gyermeki szeretet, azt gondolnánk, a világ legerősebb köteléke, és mégis mennyire törékeny! Annak a szeretetnek az érzékeltetésére, ahogyan Isten szereti az övéit, nagyon gyakran az édesanyjai szeretetet szoktuk példaként említeni. A legszebb jelzőkkel szoktuk illetni. De mégis van ennél nagyobb szeretet, ha egyáltalán a kettő összehasonlítható. Mert az anyai, szülői szeretet földi és törékeny. Ha nem lenne törékeny, akkor néhány intézmény – mint árvaház, öregotthon – ismeretlen lenne számunkra. Hálával tartozunk Istennek, hogy családok körében ez a kötelék élő, és reménységgel fohászkodunk Istenhez, hogy az továbbra is megmaradjon. Ha a nagyobb homokszemeket majd megkoptatja az idő, ti magatok tudjatok úgy nagyvá nőni a szeretetben, hogy legyetek biztonságot, menedéket, oltalmat nyújtó gyermekei Istennek. Ott maradtak a majdnem egyforma homokszemcsék is. Barát, embertárs, nemzet iránti szeretet, amely ugyanolyan törékeny és még annyira sem időtálló, mint a szülői vagy gyermeki szeretet. Mi tartotta össze kezdetben a homokot? A nedvesség, feleltétek sokan.

Az apostol erről az összetartó erőről beszél, amely nem csupán a családot, a barátokat, a nemzetet, hanem a világot tartja össze. Ha hiányzik, minden szétfolyik, darabokra törik. Az apostol azt a szeretetet mutatja be, ami Jézus Krisztusban lett nyilvánvaló számunkra. Amelyből élünk. Aminek köszönhetően létezzünk.

A jókívánságok özönével halmoztak és halmoznak ma el titeket: szerencse, hosszú élet, gazdagság, pénz..., de ezek nem összetartanak, hanem legtöbbször megosztanak. Olyan világban élünk, amelyről már sokan nyíltan ki merik jelenteni: „ember embernek farkasa”, „adok, ha kapok”, „tisztelem, ha tisztel”, „szeretek, ha szeretnek” és sorolhatjuk a végtelenségig a hasonló megnyilvánulásokat, amelyek az apostol tanításától távol állnak.

Ti most úgy érzitek, hogy abból a szeretetből, amelyről az apostol ír, birtokoltok egy részt. De amint a gyermek testben gyarapodik, ebben is gyarapodnotok kell. A testet ahhoz, hogy gyarapodjon, táplálni kell. Ilyen a szeretet is. Isteni ajándékot csak Istentől lehet kapni. Az apostol figyelmeztetése szerint kiderül, hogy nagyon sok veszélynek van kitéve ez a gyarapodás, a szeretetben való megmaradás. A jelzőket, amelyeket Pál használ, ha ellentétes jelzőkkel állítjuk szembe, amikor a 8. vers nagy kijelentéséhez eljutunk, hogy „a szeretet soha el nem fogy”, mi csak annyit mondhatunk, „a szeretetnek hült helyét sem találjuk”

A hosszútűrés helyett – türelmetlenséget,
A kegyesség helyett – kegyetlenséget,
A nem irigykedés helyett – irigységet,
A nem kérkedés helyett – kérkedést találunk.

Olyan ez, mint a homokóra két tölcserje. Amilyen arányban folyik ki a felsorolt jelzők közül valamelyik, ugyanolyan arányban foglalja el helyét az úr, mígnem teljesen üres lesz. Lehet belőle hűvös egymás mellett élés, egymás eltűrése, egymás elszenvedése és végül szenvedés.

De mi fohászunk szavát a mi mennyei Atyánkhoz emeljük, hogy Ő áldjon meg titeket szeretete lángjával. Ti pedig mindig tudjátok mondani Reményik Sándorral:

„Akarom: fontos ne legyek magamnak.

Legyek a hegedű, mely végtelenbe sír
Míg le nem teszi a Művész a vonót.”

Ámen.

Temetési igehirdetés

Székely László
Mezőveresegeháza

Egyetemes feltámadás

Alapige: János 5,28–29

Keresztyén testvéreim! Lehet, hogy ti is már sokszor feltettétek magatokban azt a kérdést, hogy mi, lelkipásztorok, temetések alkalmával miért beszélünk mindig a feltámadásról, az életről, az örök életről? Miért nem helyezünk nagyobb hangsúlyt inkább a halálra, ami sokak szerint a temetési alkalmak középpontját képezi? Miért nem beszél-

lünk többet az elmúlásról, vagy az elhunytak földi életéről? Miért nem beszélünk például arról, hogy az ember tovább él az utódaiban, vagy az utódok emlékezetében?

Ez azért van, mert a mi vallásunk középpontjában nem a halál áll, hanem a feltámadás és az élet: a Krisztus feltámadása és élete. A mi vallásunk alapja a Krisztus feltámadása, amely a mi dicsőséges feltámadásunknak is a biztos záloga.

Az Ő feltámadása nélkül hiábavalóvá, üressé válna keresztyén vallásunk, semmivel sem különbözne a többi vallástól, a Pál apostol szavai szerint, aki azt írja, hogy: „Ha Krisztus fel nem támadott, akkor hiábavaló a mi prédikálásunk, de hiábavaló a ti hitetek is.”

Feltámadás nélkül viszont hiábavalóvá válna az ember földi élete is. Mi értelme volna a sok nehézségnek, küzdelemnek, szenvedésnek, nyomorúságnak és mindannak, amit az embernek át kell élnie egy életen keresztül, ha nincs vagy ne volna feltámadás. Ezzel kapcsolatosan írja Pál azt, hogy: „Ha csak ebben az életben reménykedünk a Krisztusban, minden embernél nyomorultabbak vagyunk.”

Ezért beszélünk mi, lelkipásztorok temetések alkalmával a feltámadásról, az életről, a hitről, a reménységről. Ezért beszélünk a Krisztus feltámadásáról és a mi feltámadásunkról.

„Eljön az óra” – mondja az Úr Jézus.

Mi, emberek, mindig várjuk egy-egy órának, egy-egy alkalomnak az eljövetelét. A hétköznapiak után várjuk a vasárnapot, egyik évszak után várjuk a másikat. Várjuk egy-egy évfordulónak, születésnapnak, névnapnak az érkezését. Mindig várunk valamire. A mi naptárunk tele van tűzdelve fekete és piros napokkal: hétköznappal és ünnepnapokkal. Naptárunkban meg vannak jelölve a fontosabb napok és évfordulók. Ezeknek a napoknak a jövetelét általában ismerjük, tudjuk, mikor fognak beköszönteni, megérkezni.

Vannak viszont olyan napok és olyan órák is az életünkben, amelyeknek a jöveteléről nem tudunk semmit, amelyek váratlanul, meglepetésszerűen köszöntenek be a életünkbe, és örömet vagy bánatot hoznak magukkal. Ilyen napok a gyásznak, a betegségnek, a szenvedésnek, a veszteségnek a napjai is. Ezeknek a napoknak a jövetelét nem mi határozzuk meg, ezeket a napokat nem mi tűzzük ki, hanem Isten.

Egy ilyen Isten által kitűzött fekete nap a mai nap is e gyülekezet, de főként a gyászoló család, a hozzátartozók számára.

Kedves hozzátartozók! Bizonyára úgy marad meg e nap, és úgy maradnak meg e napok a ti emlékezetekben, mint gyásznapiak, mint feketével írt napok, amelyeken majd elhunyt szeretteitek halálára fogtok emlékezni.

Azonban nem csupán a ti életetekben vannak jelen ezek a fekete órák és napok, hanem elhunyt szeretteitek életében is az öröm és boldogság piros órái és napjai mellett ott voltak a bánat, szomorúság fekete órái és napjai is.

Boldog volt, amikor sikereket ért el, amikor megházasodott, amikor gyerekei születtek, amikor meglátogatták kedves hozzátartozói. És szomorúság érte amikor beteg volt, kudarcokat kellett átélnie, vagy amikor feleségének többször is súlyos műtéteken kellett átesnie, vagy amikor elveszítette őt. Tehát az ő életében is az öröm boldog óráit néha a bánat szomorú órái és percei váltották fel.

Az ige azonban egy másik óra eljöveteléről beszél. Annak az órának az eljöveteléről, amelyről az Úr Jézus azt mondja, hogy: Arról a napról és óráról senki sem tud, sem az ég angyalai, sem a Fiú, hanem csak az Atya.

Ez az óra mindannyiunk számára el fog jönni.

Várod-e ezt az órát? El tudod-e mondani ezzel az órával kapcsolatban azt, amit a Heidelbergi Kátéból tanultál, hogy: Felemelt fővel várom Őt az égből..., hogy engem

minden választottjaival együtt a mennyei örömbé és dicsőségbe önmagához általvigyen. (HK 52.)

Úgy várod-e ezt a napot, mint ahogyan egy-egy születésnapot, névnapot, ünnepnapot vársz: amikor együtt van a család és öröm, boldogság és vigasság honol mindenütt? Vagy pedig egyáltalán nem várod ezt a napot, és egyáltalán nem hiszel ennek az órának az eljövételében. Nem hiszed el azt, amit az Úr Jézus mond, hogy: „...mert eljő az óra, amelyben mindazok, akik a koporsókban vannak, meghallják az ő szavát, és kijőnek, akik a jót cselekedték az élet feltámadására, akik pedig a gonoszt művelték, a kárhozat feltámadására.”

Pedig el fog jönni az az óra, amelyről az Úr Jézus beszél, amelyen mindazok, akik a koporsókban vannak, meghallják az ő szavát. Még azok is meg fogják hallani az Ő szavát, akik itt e földi életben nem akarták meghallani azt, akik soha nem voltak kíváncsiak arra, hogy mi az Úr mondanivalója a számukra, akiket soha nem érdekelt az Úr szava. A szomorú benne csak az lesz, hogy ez a szó már nem megtérésre és életre fogja hívni őket, hanem ítéletre és kárhozatra.

Épp ezért az embernek már itt ebben a földi életben döntenie kell afelől, hogy Krisztusnak melyik szavára hallgat. Arra, amely földi élete folyamán szól hozzá kegyelmesen és hitre, az Istennel való megbékélésre, valamint istenfélő és büngyülölő új életre hívja, vagy pedig arra, amely majd földi élete után fog elhangzani és amely majd az Isten előtti számadásra, ítéletre, kárhozatra fogja hívni őt.

Sokan az emberek közül azzal áltatják magukat, hogy a halállal mindennek vége, a halál után nincsen semmi. Jézus épp ennek az ellenkezőjéről beszél a mai igében. Arról, hogy az embernek a végső sorsát Isten a halála után fogja meghatározni. A halál után jelenti majd ki azt, hogy ki hol fogja tölteni az örökkévalóságot: Isten társaságában, vagy Isten társaságából kizárva, a mennyországban vagy pedig a pokolban?

Isten döntése azonban az ember evilági döntésétől függ. Attól, hogy ki mellett dönt az ember már itt e földi életben: Isten mellett vagy pedig ellene, Isten népe és egyháza, családja mellett, vagy pedig ellene? Mert aki nem tanúsít érdeklődést Isten iránt és Isten dolgai vagy szava iránt ebben a földi életben, az nem várhatja azt sem, hogy majd Isten érdeklődést vagy megértést mutasson iránta az ítéletben. Aki nem akar tudni Istenről, aki nem akarja megismerni Istent, azt majd Isten sem fogja megismerni az ítélet idején. Az ilyen embereknek majd azt fogja mondani az Úr, hogy: Nem ismerlek titeket, távozzatok el éntőlem mindnyájan, akik hamisságot cselekesztek.

Ezért hangsúlyos a mai igének a felhívása: A Krisztus szavát most kell meghallgatni, most kell Istenhez megtérni, most kell Őt megismerni, most kell Őmellelte döntenie. És ha ezt megtettük, akkor nyugodtan várhatjuk azt a napot és azt az órát, tudva azt, hogy az a nap nem egy fekete nap, nem a gyásznak, a siralomnak és a kárhozatnak a napja lesz majd a mi számunkra, hanem az örömmek és a boldogságnak a piros betűkkel írott napja. Akkor majd az a nap elfeledteti velünk mindazokat a fekete napokat, amelyeket át kellett élnünk földi életünk folyamán, sőt annak a napnak a reménysége már most is beragyoghatja és vigasztalással töltheti meg a gyásznak és a veszteségnek ezeket a fekete napjait, amelyeket most élünk át.

Legyen tehát mindig nyitott a fülünk és a szívünk Isten szavának a meghallására. Legyünk egész életünkben Isten engedelmes gyermekei, hogy az a nap az örömmek és a boldogságnak a napja legyen számunkra, hogy azon a napon majd ne a kárhozatra, hanem az örök életre szólítson elő a Krisztus szava. Ámen.

Versek húsvéti ünnepélyre

Juhász Gyula

Imádság a gyűlölködőkért

Én Jézusom, te nem gyűlölted őket,
A gyűlölködőket és a köpködőket.
Szeretted ezt a szomorú világot
S az embert, ezt a nyomorú virágot.

Te tudtad, hogy mily nagy kereszt az élet,
És hogy felettünk csak az Úr ítélhet.

Szelíd szíved volt, ó, pedig hatalmad
Nagyobb volt, mint mit földi birtok adhat.

A megbocsájtást gyakoroltad egyre,
Míg égbe szállni fölmentél a hegyre.

Ma is elégszer hallod a magasban
A gyűlölet hangját, amely égbe harsan.

A gyilkos ember hangját, aki részeg,
S a szeretet szavát feszítené meg.

Én Jézusom, most is csak szánd meg őket,
A gyűlölködőket és a köpködőket.

Most is bocsáss meg nekik, mert lehet,
Hogy nem tudják tán, mit cselekszenek.

Rudnai Gábor

Imádság

Uram, nézd a sárba esettet,
légy irgalmas a nyomorult féreghez.

Kiben higgy, ha
senkid sincsen?
Ha ember nincs,
kell az Isten.

Uram, tíz körömmel túrom a mocskot,
mégis sokáig készül a sírom.

Mindenkiben megbotlottam,
senkibe se kapaszkodtam,
így hát magamra maradtam,
magamtól már nem futhattam.

Nincs, ki szalmaszálam lenne,
nincs, ki zsombékom lehetne,
nincs, ki fény felé vezetne,
bárha új rabságba vetne.
Vágjátok földhöz glóriátokat,
csörögjön, mint a koldus pléhtányérja.
Mit ér neked,
ha fennmarad neved,
s a halhatatlanságra
rámegy életed?
Uram, szánd meg a férget:
ember volt valamikor.
Mikor megtapostak,
kifordult a lelked,
hogya semmid sincsen,
nincs miért perelned.

Müller Dezső

Nagypéntektől húsvétig

1.

Hömpölyögve folyt szent vére a Golgotára,
bepermetezve vele a megriadt eget,
vihar telepedett izzó kősziklákra
s fölrázta az álnok lelkeket.

Konok sötétség tombolt a felbőszült tájon,
mindenki civódott, üvöltött benne,
s Ő függött a kereszten kifeszítve fájón
mintha a cudar világ ellensége lenne.

S ahogy meghalt, sietve eltemették,
lankadt holttestét hűvös kriptába tették,
s mihamarabb várták az ünnep alkonyát.

De az erős Isten másképp akarta!
Harmadnapra a sziklasírt kitakarta,
s életre gerjesztette egyszülött Fiát.

2.

Ahogy Krisztus föltámadt a sírból,
a halált lerázta az iszonyatos mélybe,
s képmását bevészte a fehér szemfedőbe,
mielőtt kigomolygott a lucskos nyirokból.

A szabad ég alatt a végtelen térben
dús keble madárként szárnyalt,
s előtte, ahol a nyáj hitében kárt vallt,
minden tündöklött a húsvéti fényben.

Azóta is tündöklök ünnepe a fénynek,
hogy a teremtett világon át
mindenki Őt tündököltesse: az Isten Fiát!

Ki eljött értünk, ellenállt az éjnek,
érintett rút istállót, ocsmány keresztet,
s a konok földre ma is mennyboltot szegezett.

Nádudvari Nagy János

Csak egyet kíván

Nagyon sok úr van e világon.
Hiszen ma már mindenki úr!
Elcsépelte, közhely lett e szó,
nincs benne fény és semmi súly.
Mondjuk és eszünkbe se jut,
hogy megszentelt és égi e szó:
s igazán csak Őt illetné meg
ki örök és Mindenható

És csupán Őt, ki a kereszten
meghalt értünk és feltámadott,
mert neki, egyedül a földön:
Úrhoz méltó hatalma volt!
Milyen csak az Istennek van,
de embernek nem volt soha,
hiába fénylett a fején
díszes, gyémántos korona.

Amilyen Jézus fején nem volt;
mégis Ő volt az igazi
az egyetlen egy Úr e világon!
De előtte mélyre hajlani
lakáj lélekkel sose kellett,
mint annyi csinált nagy úr előtt.
Ő csupán egyet kíván tőlünk:
hogy tiszta szívvel szeressük Őt!

Ady Endre

A szép Húsvét

Odúkat és kriptákat pattant
S bús árkokig leér a szava:
Ilyen a Húsvét szent tavasza
S ilyen marad.

Miért tudjon Ő az embervérről,
Mikor künn, a Tavaszban,
Minden csoda csodát csinál
S minden drága fizetség megtérül?

Óh, Tavasz, Óh, Húsvét,
Emberek ősi biztatója,
Csak azt szórd szét köztünk:
Állandó a tavaszi óra
S ilyen marad.

Krisztus támad és eszmél,
Odúkat és kriptákat pattant.
Van-e gyönyörűbb ennél?

Bódás János

Húsvéti derű

Derítik a földet
tavaszi záporok,
fényben a könnyű szellők
illatában forog.

Virágzik szívem is,
fénytől derűs vagyok,
fénytől mely az üres
sírból biztat, ragyog:

– Vádol a bűn?... Elrejt
a keresztfa árnya,
Jézus vére rajtad
üdvösség virága!

Vér, vágy, test bár íz még,
hogyan lelked elveszse,
ha ő éltet, lassan
elhal a bűn teste,

s valami új készül
benned, mint a földben
kelő mag, s terem, nő
áldva, éltetően.

Újjászülsz, hogy minden
meggyőzötten vallja:
– Él az Úr, és ma is
látszik a hatalma.

S néked a halál se
több, csak rövid álom,
mert feltámaszt Ő, ki
győzött a halálon!

Szénási Sándor

Húsvéti üdvözllet

Nagy meglepetve állt Tamás közepén:
Íme, előtte a Feltámadott!
Rubin színekben fénylő öt sebében
Győzelmes és hódító vágy ragyog.

A szégyen és öröm szép fénye lobban
Tamásnak arcán, és szívébe' benn
Ezer szent vágy e vallomásba dobban:
„Hiszek Tebenned, Uram, Istenem!”

Testvérem, azt kívánom most Tenéked:
Ha hitre vágysz, ha bűn, ha bánat éget,
Ha nem fogad szót szív és elme sem –

Óh, tudj lehullni Jézusunk elébe,
S ragyogva égő, drága öt sebébe
Belétekint'ni hosszan, győztesen.

Xavéri Ferenc

Oh, én szeretlek Istenem

(1Jn 4,19)

Oh, én szeretlek Istenem,
Nem megváltásomért;
Nem is, mert tűzzel bünteted,
Ki nem szeret s nem ért.

Már a kereszten lelkemet
Ölelve fogtad át,
Értem viselve kínt, szavak,
Szegek gyalázatát.

Verejték marta testedet,
És dárdahegy talált.
Érettem, árva bűnösért,
Vállaltál kínhalált.

Csodáljam-é hát, Jézusom,
Ha lelkem úgy szeret?
Nem, hogy jutalmul üdvözíts
A mennyben engemet;

Nem kárhozat félelme hajt,
Nem üdvösség-remény:
Ahogy szerettél engemet,
Lásd, úgy szeretlek én.

Nincs más szerelmem, csak te vagy,
Csak rajtad függ szemem:
Te vagy Királyom, Istenem,
Királyom, Istenem.

Ámen.

A lapot alapította: D. dr. Csiha Kálmán és Nagy László
Főszerkesztő: Jenei Tamás
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa
40079 Cluj/Kolozsvár, str. I. C. Brătianu/Király u. 51.
Tel: 0264-592453; Fax: 0264-595104; Email: belmisszio@reformatus.ro

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza

Készült a Református Egyház Misztótfalusi Kis Miklós
Sajtóközpontjának nyomdájában

Felelős vezető: Tonk István

Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos

Olvasószerkesztő: Salamon Emese

Számítógépes szedés, tördelés: Nagy Andrea

ISSN 0254-4458

Bódás János

A kereszt

Az a Kereszt, az a Kereszt
megragadott, el nem ereszt.
Rátapadok, nem ereszttem,
mint a mágneshez a vas-szem.

Már nem a Golgotha felett:
szívemben áll az a Kereszt.
Bűnbánat könnyében ázik
s jó békességet virágoztat.

De a Kereszt kősziklám is.
Megrendülhet a világ is,
nékem biztos menedékem,
a szél sem ér rejtekében.

Hullámain bárhogy hányja
az élet nagy óceánja,
átfogom, s fönttart a Kereszt
a véres, vad tajték felett.

Egyszer felrepül, – kitárva
két ágát: ez lesz a szárnya!
S rajta majd égbe szállok én,
mint egy új Illés-szekerén.

1952